

19.04.2021

Kokousaika 19.04.2021 16:00 - 17:11

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan (etänä)	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	saapui 16:04, poissa: 262 - 265 § kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika (etänä)	
Muurinen, Seija (etänä)	
Pakarinen, Pia (etänä)	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel (etänä)	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari
Vuorjoki, Anna (etänä)	
Yanar, Ozan (etänä)	
Kiesiläinen, Mikko (etänä)	varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami (etänä)	kansliapäällikkö
Aho, Mikko (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja

19.04.2021

	Kivelä, Liisa (etänä)	poistui 17:05, läsnä: 262 - 291 § viestintäjohtaja
	Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies
	Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja esteellinen: 267 §
	Summanen, Juha (etänä)	hallintojohtaja
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
	Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
	Haaparinne, Peter (etänä)	tiimipäällikkö asiantuntija saapui 16:21, poistui 17:00, läsnä: osa 286 §:ää
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 262 - 291 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 262 §, 286 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 263 - 285 §, 287 - 291 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Asta Vennelä	hallintoasiantuntija 262 - 291 §

19.04.2021

§	Asia	
262	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
263	Asia/2	V 5.5.2021, Hallintosäännön muuttaminen, useita toimialojen ja kaupunginkanslian muutoksia
264	Asia/3	V 5.5.2021 Katajanokanlaituri 4:n asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12654)
265	Asia/4	V 5.5.2021 Pasilan Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muuttaminen (nro 12617)
266	Asia/5	V 5.5.2021 Oulunkylän Solakalliontien asemakaavan muuttaminen (nro 12656)
267	Asia/6	V 5.5.2021, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntotonteille (Kaarela, Kuninkaantammi tontti 33399/5 ja Maununneva tontti 33037/2)
268	Asia/7	V 5.5.2021, Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite terapiatakuun toteuttamisesta
269	Asia/8	F 5.5.2021, Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om sektorsöverskridande välfärdsarbete och mentalvårdstjänster med låg tröskel för barn och unga
269	Asia/8	V 5.5.2021, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten monialaisesta matalan kynnyksen hyvinvointityöstä ja mielenterveyspalveluista
270	Asia/9	V 5.5.2021, Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lainsäädäntöaloitteen tekemisestä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä
271	Asia/10	V 5.5.2021, Valtuutettu Kati Juvan aloite ICAN-kampanjan kaupunkivetoisuuden allekirjoittamiseksi
272	Asia/11	V 5.5.2021, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite lähiliikenteen juna-asemien kehittämisestä
273	Asia/12	V 5.5.2021, Valtuutettu Fatim Diarran aloite ruokarekkojen sähkönsaannin helpottamisesta
274	Asia/13	V 5.5.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite ilmastovaikutusten laskelmien sisällyttämisestä asemakaavoihin

19.04.2021

275	Asia/14	V 5.5.2021, Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta Linnanrakentajantien risteyksissä Herttoniemessä
276	Asia/15	V 5.5.2021, Valtuutettu Jukka Järvisen aloite juoksuportaista Käpylän Taivaskalliolle
277	Asia/16	V 5.5.2021, Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensaatiosta
278	Asia/17	V 5.5.2021, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi
279	Asia/18	V 5.5.2021, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite jalankulkuväylien taitteen osallistavasta käytöstä
280	Asia/19	V 5.5.2021, Valtuutettu Otto Meren aloite Reilun Pelin periaatteiden edistämisestä liikuntaseuroissa
281	Asia/20	V 5.5.2021, Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon
282	Asia/21	V 5.5.2021, Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön
283	Asia/22	V 5.5.2021, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuu-kautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille
284	Asia/23	V 5.5.2021, Valtuutettu Jukka Järvisen aloite päihteettömistä asumis-palveluista
285	Asia/24	V 5.5.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpot-tamisesta turvakotijakson jälkeen
286	Asia/25	Maanhankintaan ja asemakaavoitukseen liittyvät maapoliittiset periaat-teet ja niiden soveltamisohje
287	Asia/26	Lausunto Helsingin käräjäoikeudelle käräjäoikeuden lautamiesten lu-kumäärästä
288	Asia/27	Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikenneturvallisuuden parantamis-es-ta Leikosaarentiellä Aurinkolahdessa
289	Asia/28	Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi katupuiden lisäämisestä Kyösti Kallion tielle Kulosaarassa
290	Asia/29	Kaupunginvaltuuston 17.2.2021 § 30 tekemän päätöksen täytäntöön-pano

19.04.2021

291 Asia/30 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 262

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Seija Muurisen ja Mikko Kiesiläisen sekä varatarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Sanna Vesikansan.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Anni Sinnemäen sijasta Mikko Kiesiläisen ja varatarkastajaksi Reetta Vanhasen sijasta Sanna Vesikansan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Seija Muurisen ja Anni Sinnemäen sekä varatarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Reetta Vanhasen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 263

V 5.5.2021, Hallintosäännön muuttaminen, useita toimialojen ja kaupunginkanslian muutoksia

HEL 2020-013150 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginvaltuuston täytäntöönpanopäätöksestä, liitteen 2 mukaisesti tulemaan voimaan 1.7.2021 ja liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan 1.8.2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 19.4.2021, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.7.2021
- 3 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.8.2021
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.12.2020, § 200
- 5 Kaupunkiympäristölautakunta 23.3.2021, § 142
- 6 Kaupunkiympäristölautakunta 17.11.2020, § 677
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.3.2021, § 173
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.3.2021, § 75

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan maanvuokraustoimivallan pidentäminen

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle 15.12.2020, § 200 liitteen 4 mukaisesti, että kulttuuri- ja vapaa-

aikalautakunnan toimivaltaa vuokrata sen hallinnassa olevia maa-alueita pidennetään nykyisestä 10 vuodesta 20 vuoteen.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta voi antaa vuokralle maa-alueita enintään 10 vuodeksi toimialalautakunnan yleistä toimivaltaa koskevan määräyksen perusteella, ja yli 10 vuoden maanvuokrasopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vuokraa alueita lähinnä liikuntapaikkarakentamista varten. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja aluehallintovirastot avustavat liikuntapaikkarakentamista investointiavustuksella, jossa edellytyksenä on, että valtionavustuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden käyttöaika on 15 vuotta. Näin ollen vuokralaisen hakiessa rakentamishankkeensa investointikustannuksiin valtionavustusta, se hakee kaupungilta vähintään 15 vuoden maanvuokrasopimusta, joka tällä hetkellä etenee kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Yleisin esimerkki maanvuokrasopimuksesta, jota muutos koskisi, on jalkapalloseurojen rakentamat tekonurmikentät. Isompia liikuntarakentamishankkeita koskevat vuokrasopimukset tulisivat edelleen kaupunginhallituksen päätettäväksi. Esimerkiksi hallihankkeissa tehdään yleensä vähintään 20 vuoden vuokrasopimus jo siksi, että investointi on suurempi ja sen rahoituksen takaisinmaksuaika pidempi.

Vuokrasopimusten valmistelu- ja päätöksentekoprosessi on hallinnollisesti raskas suhteessa niiden taloudelliseen tai periaatteelliseen merkittävyyteen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vuokraustoimivallan pidentäminen 20 vuoteen keventäisi päätöksentekoa, kun pienempiä liikuntapaikkahankkeita ei enää käsiteltäisi kaupunginhallituksessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimivallan pidentäminen edellyttää hyvää yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa maanvuokrausten valmistelussa. Mitä pidemmästä vuokrasopimuksesta on kyse, sitä tärkeämpää on varmistaa muut aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 19.10.2020 ja suurhankkeiden koordinaatioryhmässä 4.12.2020.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 17 luvun 1 §:ään lisätään uusi 3 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

3 antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia maa-alueita enintään 20 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin.

Kaupunkiympäristön toimialan muutos- ja päivitysehdotukset

Hallintosäännön muutosten perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ja rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden välinen lupatoimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 23.3.2021, § 142 liitteen 5 mukaisesti muutoksia hallintosääntöön koskien kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ja rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden välistä lupatoimivaltaa.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää rakennusluvista, mikäli hake muksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliometriä. Muista rakennusluvista päättää rakennusvalvontapalveluja johtava rakennusvalvontapäällikkö tai ne rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijat, joille hän on toimivallan siirtänyt. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää myös rakennusten purkamisluvista, ja voi siirtää toimivaltaansa muille rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoille.

Nykyistä toimivallan jakautumista ei pidetä parhaana mahdollisena. Lupapäätöstoimivalta perustuu tällä hetkellä rakennuksen kokoon eli kerrosalaan, ottamatta huomioon muita tekijöitä, kuten rakennuksen käyttötarkoitusta sekä rakennuksen merkitystä kaupunkirakenteessa. Toimivallan tarkoituksenmukaisinta jakautumista on arvioitu ympäristö- ja lupajaoston jäsenten ja rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden kesken.

Muutos tarkoittaa sitä, että osa viranhaltijoiden nyt tekemistä lupapäätöksistä siirtyy ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi ja osa jaoston nykyisin päättämistä rakennusluvista siirtyy viranhaltijoiden päätettäväksi. Arvion mukaan lupamäärät jaostossa pysyvät nykyisellä tasolla.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 1.3.2021. Ympäristö- ja lupajaosto on esittänyt vastaavaa muutosta kaupunkiympäristölautakunnalle 4.3.2021, § 41.

Kaupunkiympäristötoimialan muut muutosehdotukset

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 17.11.2020, § 677 liitteen 6 mukaisia muutoksia hallintosääntöön. Muutokset ovat luonteeltaan täsmennyksiä sekä teknisluonteisia päivityksiä

19.04.2021

saattamaan hallintosäännön määräykset vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Muutokset perusteluineen on eritelty liitteessä 4. Muutosehdotukset on käsitelty sääntöryhmässä 5.10.2020.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohta muutetaan 1.8.2021 lukien kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupa- jaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

8 rakennusluvista ja rakennusten purkamisluvista.

Hallintosäännön 16 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää seuraavista maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön mukaisista tehtävistä

1 toimenpideluvasta, rakennuksen purkamisilmoituksesta, maisematyöluvasta, luvan tai hyväksynnän voimassaolon pidentämisestä ja aloittamisoikeudesta

Kaupunkiympäristölautakunnan 17.11.2020, § 677 hallintosääntöön ehdottamat täsmennykset ja tekniluonteiset muutokset on eritelty liitteessä 4. Ne tulevat voimaan 1.8.2021 lukien.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muutosehdotus koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisaikojen koskevasta toimivallasta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle 23.3.2021, § 173 liitteen 7 mukaista muutosta hallintosääntöön. Muutosehdotus koskee koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisaikojen päättämistä koskevan toimivallan siirtämistä varhaiskasvatusjohtajan toimivallasta perusopetusjohtajan toimivaltaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtaja on 25.11.2020, § 131 vahvistanut toimialan toimintasäännön. Toimintasäännössä toimialajohtaja on siirtänyt koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikön varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuudesta perusopetuksen palvelukokonaisuuden alueellisiin palveluihin 4. Toiminnan suunnittelu ja ohjaus on perusopetuksen palvelukokonaisuudessa, jo-

ten hallintosääntöä tulee muuttaa siten, että perusopetusjohtaja päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispajoista.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 1.3.2021.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 15 luvun 5 §:n 3 kohta "päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispajoista" poistetaan varhaiskasvatusjohtajan toimivallasta ja lisätään perusopetusjohtajan toimivaltaan hallintosäännön 15 luvun 6 §:n uudeksi 5 kohdaksi.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 15 luvun 6 §:n uusi 5 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei perusopetusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, perusopetusjohtaja

5 päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispajoista.

Sosiaali- ja terveystoimialan muutosehdotus terveydenhuollon palvelusta perittävän maksun määräämistä koskevasta toimivallasta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle 30.3.2021, § 75 liitteen 8 mukaista muutosta hallintosääntöön. Muutosehdotus koskee toimivaltaa päättää terveydenhuollon palvelusta perittävän maksun määräämisestä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Muutettavaksi esitetty hallintosäännön määräys on aikanaan laadittu sosiaalihuoltoa varten. Sosiaalihuollon palveluista tehdään aina hallintopäätös ja määräys on mahdollistanut päätösvallan siirron viranhaltijoille. Terveystoimialan palveluista ei pääsääntöisesti tehdä päätöksiä, koska se on tosiasiallista hallintotoimintaa. Poikkeuksena ovat terveydenhuollon asiakasmaksut, joista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu laki velvoittaa tekemään muutoksenhakukelpoiset päätökset.

Tällä hetkellä toimivalta päättää terveydenhuollon pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista perustuu lautakunnan tekemään päätökseen. Asian päättämistä lautakunnassa pidetään epätarkoituksenmukaisena ja menettelyllisesti raskaana. Lisäksi päättäessään vastaavasta sosiaalihuollon palvelusta perittävästä maksusta samojen säännösten perusteella,

viranhaltijoille delegoitu toimivalta perustuu toimialajohtajan päätökseen. Päätösvallan perustumista molemmissa tapauksissa saman viranomaisen, toimialajohtajan, tekemään päätökseen pidetään johdonmukaisena.

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että toimialajohtaja määrää viranhaltijan päättämään sosiaalihuollon antamisen ja sen palvelusta perittävän maksun lisäksi terveydenhuollon maksun määräämisestä.

Muutosehdotus on käsitelty sääntöryhmässä 15.3.2021.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 1 momentti muutetaan 1.7.2021 lukien kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja määrää viranhaltijan päättämään siltä osin, kuin asia ei kuulu jaoston päätettäväksi, sosiaalihuollon järjestämisestä ja antamisesta sekä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelusta perittävän maksun määräämisestä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Kaupunginkanslian muutosehdotukset elinkeino-osaston tehtävistä ja henkilöstöjohtajan toimivallasta antaa ohjeita

Hallintosäännön muutosten perustelut

Elinkeino-osaston tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi matkailun edistäminen. Kaupunginhallitus päätti 15.3.2021, § 189 hyväksyä matkailuneuvontapalvelujen ja niihin liittyvien toimintojen sekä henkilöstön siirron Helsinki Marketing Oy Ltd:stä kaupungin organisaatioon kaupunginkanslian elinkeino-osastolle.

Henkilöstöjohtajan toimivaltaan ehdotetaan lisättäväksi toimivalta antaa ohjeita henkilöstöhallintoa koskevissa asioissa. Nykyisin ohjeidenanto-toimivalta on kansliapäälliköllä.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön 4 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginkanslia jakautuu kuuteen osastoon:

1 Elinkeino-osasto, joka huolehtii kaupungin elinkeino-, innovaatio- ja kilpailukyky politiikasta, matkailun ja yrittäjyyden edistämisestä sekä työllisyys- ja maahanmuuttoasioista.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:ään lisätään uusi 7 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, henkilöstöjohtaja

7 antaa henkilöstöhallintoa koskevia menettelyohjeita.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 19.4.2021, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.7.2021
- 3 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.8.2021
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.12.2020, § 200
- 5 Kaupunkiympäristölautakunta 23.3.2021, § 142
- 6 Kaupunkiympäristölautakunta 17.11.2020, § 677
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.3.2021, § 173
- 8 Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 30.3.2021, § 75

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

§ 264

V 5.5.2021 Katajanokanlaituri 4:n asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12654)

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelin 8193 sekä katualueen asemakaavan ja 8. kaupunginosan (Katajanokka) satama-alueen asemakaavan muutoksen 24.11.2020 päivätyn ja 23.3.2021 muutetun piirustuksen nro 12654 mukaisena (muodostuu uusi kortteli 8193) ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021, päivitetty Kylk.n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma nro 7107 / 23.3.2021
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 23.3.2021
- 5 Viitesuunnitelma 1.2.2021
- 6 Khs elinkeinojaosto 24.6.2019, varauspäätös
- 7 Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä 3.2.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin poliisilaitos
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikenne- ja viestintävirasto
Puolustusvoimat
Väylävirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Hyväksymispäätöksestä tiedon pyytänyt	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kaavamuutoksen hakija	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee ranta-alueetta, joka sijaitsee Katajanokalla Tulli- ja Pakkahuoneen edustalla osoitteessa Katajanokanlaituri 4. Kaavaratkaisu mahdollistaa nelikerroksisen, pääosin puurakenteisen liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen alueelle. Suunnittelu käynnistyi Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman saatua kaupunginhallituksen elinkeinojaoston päätöksellä 24.6.2019 kehittämisvarauksen Eteläsataman lahden rannalla sijaitsevalle alueelle pääkonttorin rakentamiseksi. Rakennuksen tuleva pääkäyttäjä on Stora Enso Oyj. Lisäksi rakennukseen on tarkoitus sijoittaa muuta toimisto- ja liiketilaa, kuten hotelli.

Tavoitteena on, että Katajanokan ranta-alueetta kehitetään julkisena kävelypainotteisena alueena, joka jatkaa rantareittiä Kauppatorilta kohti Katajanokan kärkeä. Rakennuksen katutaso tilat toimintoineen tukevat aktiivisen ja viihtyisän kävely-ympäristön syntymistä. Katajanokan satamasta ulosajavan rekkaliikenteen reittiä muutetaan siten, että ranta-alueen kehittäminen on mahdollista.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan uudisrakennuksen suhde valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009), merellisen Helsingin kansallismaisemaan sekä ikoniiseen Helsinki-näkymään ja Katajanokan rantajulkisivuun. Rakennusala ja suurin sallittu rakentamisen korkeus on tarkoin sovitettu ympäristön arvoihin. Alueelle on suunniteltu uusi toimisto- ja hotellirakennus ja uut-

ta merellistä kävelyaluetta. Asemakaavaehdotus perustuu rakennuksesta kaavatyön kuluessa käydyn arkkitehtuurikutsukilpailun voittaneeseen ehdotukseen.

Uutta liike- ja toimitilakerrosalaa on yhteensä 17 020 k-m², josta 620 k-m² sijoittuu kellariin. Tontin tehokkuusluku on $e = 3,13$. Pääkonttori- ja hotellikäytössä uusi rakennus mahdollistaa enimmillään noin 780 työpaikkaa.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir. nro 7107), jonka mukaan satamasta lähtevä raskasliikenne liittyy jatkossa Katajanokan katuverkkoon Ankkurikatua pitkin.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Katajanokan kaupunkijulkisivu Eteläsataman suuntaan täydentyy uudella rakennuksella ja alueen kävely-yhteydet paranevat. Lisäksi aktiivinen ranta-alue laajenee uusien toimintojen myötä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista edistämällä keskustan elinvoimaisuuden säilymistä tarjoamalla erityislaatuisen sijaintipaikan yrityksille ja täydentämällä rantareittiä parantaen liikkumisen sujuvuutta ja kävely-ympäristöä.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta merkinnällä C2 ja satama-alue. Lisäksi aluetta koskee merkintä koko kaupungin kattavasta rantareitistä. Koska yleiskaavan merkinnät ovat alueellisia eivätkä tonttikohtaisia, ja laajemmalle ranta-alueelle jää myös satamatoimintoja, kaavaratkaisu on yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue on osa Helsingin kulttuurihistoriallisesti merkittävintä merellistä julkisivua ja arvokasta kaupunkiympäristöä. Suunniteltavan rakennuksen tulee mittakaavaltaan, materiaaleiltaan ja laadultaan sopia Kauppatorin alueen kaupunkijulkisivuun ja merellisen Helsingin kansallismaisemaan sekä ympäröivään rakennuskantaan. Kaava-alueella sijaitsee purettava varastorakennus, joka on rakennettu vuonna 1960. Ranta-alue on varattu satamatoiminnoille ja rajattu kansainvälisen risteilyalusliikenteen mahdollistavalla turvatoimialdalla. Sataman rekkaliikenteen reitti kulkee rannassa rakennuspaikan meren puolella.

Pääosalla aluetta on voimassa asemakaava nro 28A, joka on tullut voimaan vuonna 1895. Suunnittelualue on osoitettu satama-alueeksi. Täyttöjen myötä syntynyt uusi maa-alue on kaavoittamatonta aluetta. Voimassa oleva asemakaava ei ole ajan tasalla.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Helsingin Satama Oy omistaa alueelle sijoittuvat laituri- ja rantarakenteet ja on pitkäaikainen vuokralainen hallinnoimillaan maa-alueilla. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on alustavasti arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Katualueet	1,0 milj. euroa
Johtosiirrot	0,1 milj. euroa
Rantarakenteiden uusiminen	7,6 milj. euroa
Yhteensä	n. 9 milj. euroa

Toteuttamisen kustannukset toteutuvat vaiheittain. Laiturirakenteiden uusiminen toteutettaneen myöhemmässä vaiheessa yksittäisen tontin laajuutta suuremmalla alueella. Yllä esitetyssä on arvioitu ainoastaan tontin kohdalle sijoittuvan rantamuurin osuus.

Edellisten lisäksi tarvittavien uuden vesihuoltojärjestelmien toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kustannuksia verkonhaltijoille noin 80 000 euroa. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu rakennusoikeudesta tuloja tontin myymisestä tai vuokraamisesta ja tämä täsmentyy käytävissä neuvotteluissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.12.–19.1.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakennuksen korkeuteen ja soveltuvuuteen ympäristöönsä, hankkeen yleiskaavan mukaisuuteen ja alueen identiteettiin, liikenteen vaikutuksiin, satama-alueen keskittämiseen, kaava-alueen tonttikohtaiseen suunnitteluun, hälytysajoneuvojen liikumiseen alueella, meluhaittaan, naapuritonttien ja asuntojen näkyymiin liittyviin muutoksiin, kävelyliikenteen sujuvuuteen ja miellyttävyyteen, kaavamuutoksen vuorovaikutukseen ja sen lainmukaisuuteen, uusien palveluiden saavutettavuuteen sekä lintujen turvallisuuteen rakennuksen suunnittelussa.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Satama Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Puolus-

tusvoimat, Väylävirasto, Helsingin poliisilaitos sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo .

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaavaehdotuksen yleiskaavan mukaisuuteen, keskustan satamatoimintoihin, liikenteen vaikutuksiin, vuorovaikutukseen, uudisrakennuksen massaan ja rakentamisen korkeustasoihin, poliisi- ja pelastustoimintaan, jalankulkijoiden turvallisuuteen, alusten kiinnitysmahdollisuuksiin alueella, melun ja ilmanlaadun huomioimiseen sekä sähkö- ja yhdyskuntateknisten verkostojen muutoksiin.

Helsingin Satama Oy katsoi lausunnossaan 18.1.2021, että asemakaavassa tulisi luoda kaava-alueelle edellytykset satamatoiminnan ja risteilyliikenteen jatkumiselle, ja että satamatoiminnan edellyttämä riittävä tila tulisi kaavaehdotuksessa merkitä satamaksi ja osoittaa satamatoiminnan käyttöön. Lausunnon mukaan Katajanokanlaituria 4:ä koskevan kaavahankkeen osalta on tarkoituksenmukaisinta, että asiat valmistellaan järjestyksessä, millä viitattiin kaupunginvaltuuston päätettäväksi myöhemmin tulevan alueen satamatoimintojen uudelleenjärjestämisen periaatteisiin. Sataman lausunnon mukaan yhteistyö kaupunkiympäristön toimialan ja sataman välillä on perustunut siihen, että mikäli Helsingin kaupunki päättää laajemmin toteuttaa keskustan satamatoimintojen uudelleenjärjestämistä keskittämällä satamatoimintoja, toteutuessaan tämä voi mahdollistaa joidenkin risteilyaluspaikkojen siirtämisen eri sijainnille. Tällöin kaava-alueella sijaitseva, kansainvälisen risteilyliikenteen laituriosuus voi olla mahdollista varata muuhun käyttöön. Lausunnon mukaan päätöksiä tai etenkin toteutusta satamatoimintojen uudelleenjärjestämisestä ei ole vielä tehty ja tästä syystä satamatoiminnan alueelliset, toiminnalliset ja tekniset tarpeet niin satama-alueen, laajempien liikenneyhteyksien kuin sataman ympäristövaikutusten sekä sataman ja sataman asiakkaiden operatiivisen ja liiketaloudellisen elinkeinotoiminnan näkökulmasta olisi tullut varmistaa ja ottaa huomioon kaavaa laadittaessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuusto teki 3.2.2021 periaatepäätöksen satamatoimintojen uudelleen järjestelyistä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohdista Eteläsataman, Katajanokan ja Länsisataman osalta nk. keskittämiskenaarioon perustuen. Sen mukaisesti Eteläsataman Tukholmaan suuntautuva matkustajalauttaliikenne siirrettäisiin Katajanokalle. Risteilylälaituripaikkaan ei tässä päätöksessä otettu kantaa.

Kaupunginhallituksen esitystä nyt kysymyksessä olevaan kaavaratkaisuun valmisteltaessa on tiedusteltu Helsingin Satamalta onko 3.2.2021 tehty päätös muuttanut sataman kantaa kaavaratkaisuun suhteen. Satamalta 29.3.2021 saadun tiedon mukaan (Pekka Hellström) sataman

kanta kaavaehdotukseen ei ole risteilyaluspaikan suhteen muuttunut, koska Katajanokanlaituri 4:n kaavaratkaisu toimeenpanee yksittäisen muutoksen, joka johtaa sataman kannalta alueen luovutukseen sataman ja kaupungin väliseen maanvuokrasopimusjärjestelyyn perustuen. Sen mukaan satama on velvollinen luovuttamaan muuhun kuin satamatoiminnan käyttöön asemakaavassa osoitetut alueet. Lausunnossa kuvattu tilanne risteilyaluspaikan osalta on Helsingin Sataman kannalta edelleen ajankohtainen ja satama katsoo, että vasta keskittämisskenaarion uudelleen järjestelyjen toteutuessa risteilijäliikenteen laiturisuus voi olla mahdollista varata muuhun käyttöön.

Kaupunginhallitus pitää Helsingin Sataman huolta risteilijälaiturin menettämistä aiheellisena mutta esittää kuitenkin kaavaratkaisun hyväksymistä lautakunnan esityksen mukaisena.

Risteilijäaluksilla on myönteistä merkitystä kaupungin keskustan elävöittämiselle ja yritysten toimintaedellytyksille. Sen vuoksi kaupunginhallitus tulee, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösesityksen, kehittämään kaupunkiympäristön toimialaa, kaupunginkansliaa ja Helsingin Satamaa yhteistyössä, osana nk. keskittämisskenaarion toteuttamista selvittämään erityiskysymyksenä sen, millainen tarve, mitoitus ja sijainti risteilijäaluslaitureille on mahdollista ja tarkoituksenmukaista osoittaa kantakaupungin ranta-alueiden tulevassa maankäytössä.

Lisäksi asemakaavaa toteutettaessa tulisi pyrkiä siihen, että nykyinen risteilijälaituri laiturivoi olla nykykäytössään niin pitkään kuin se on mahdollista viivästyttämättä kaavan mahdollistaman rakennuksen rakentamista.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan 1.2.2021 mm., että Helsingin Eteläsatama on arvokas kulttuuriympäristö pääkaupungin keskeisenä ja symbolisesti arvokkaana paikkana. Mereltä Helsinkiä kohti avautuva näkymä on määritelty kansallismaisemaksi. Tässä maisemassa Katajanokka muodostaa sen itäisivun. Alue on myös osa Suomenlinnan Unescon maailmanperintökohteen puskurivyöhykettä. Kaavoitettava alue on osa Katajanokan vanhan osan -nimistä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Kaupunginmuseo arvioi rakennuksen sopeutuvuutta paikalle eri näkökulmista ja toteaa lopuksi, että kaukonäkymissä uudisrakennus sopeutuu kuitenkin massaltaan ja väritykseltään hyvin ympäristönsä ja että myös lähietäisyydeltä tarkastellen uudisrakennus istuu paikalleen luontevasti. Museolla ei ollut asemakaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa. Niiden tahojen kanssa, joiden etua muutokset koskevat, on neuvoteltu verkkokokouksissa ja sähköpostitse.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021, päivitetty Kylk.n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma nro 7107 / 23.3.2021
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 23.3.2021
- 5 Viitesuunnitelma 1.2.2021
- 6 Khs elinkeinojaosto 24.6.2019, varauspäätös
- 7 Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä 3.2.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset.
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kaavamuutoshakemus

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Asia/3

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin poliisilaitos
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikenne- ja viestintävirasto
Puolustusvoimat
Väylävirasto
Hyväksymispäätöksestä tiedon pyytänyt

Kaavamuutoksen hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Helsingin Satama Oy
Helen Sähköverkko Oy
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 140

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Hankennumero 4428_7

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Asia/3

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.11.2020 päivätyn ja 23.3.2021 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12654 hyväksymistä. Asemakaava koskee 8. kaupunginosan (Katajanokka) kortteliä 8193 sekä katualuetta ja asemakaavan muutos koskee 8. kaupunginosan (Katajanokka) satama-aluetta (muodostuu uusi kortteli 8193).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

23.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli johtava arkkitehti Marjaana Yläjääski. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

01.12.2020 Ehdotuksen mukaan

24.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi
Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 26.10.2020 § 54

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12654 pohjakartan kaupunginosassa 8 Katajanokka. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12654
Kaupunginosa: 8 Katajanokka
Kartoituksen työnumero: 29/2020
Pohjakartta valmistunut: 2.10.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

19.04.2021

Asia/4

§ 265

**V 5.5.2021 Pasilan Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muuttaminen
(nro 12617)**

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.3.2020, täydennetty 22.9.2020 ja asukastilaisuuden (Ilmalan studiot, 5.2.2018) muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 22.9.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Kaavamuutoksen haki-	Esitysteksti

jat Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Puolustusvoimat Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, Esitysteksti
liikenne- ja ympäristö- Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
keskus rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Ilmalan länsiosassa sijaitsevia Radiokatu 15:n ja 20:n toimitilatontteja. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttien muuttamisen asuinkerrostalojen tonteiksi sekä päiväkodin sijoittumisen alueelle. Kaavaratkaisu on tehty, koska alueen asuntotarjontaa aivan Keskuspuiston reunalla halutaan lisätä, tonttien nykyiset toimitilat eivät enää vastaa tämän päivän tarvetta ja toimistorakennukset ovat osin tyhjiällä. Kaavamuutos on osa laajempaa prosessia, jossa toimitilat keskittyvät Ilmalan aseman välittömään läheisyyteen, ja asuntorakentaminen puolestaan alueen länsipuolelle lähemmäs Keskuspuistoa.

Tavoitteena on lisätä hyvin saavutettavan, toimitilavaltaisen Ilmalan alueen asuntotarjontaa ja palveluita Keskuspuiston läheisyydessä sekä parantaa kävely-yhteyttä Ilmalan aseman ja Keskuspuiston välillä. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten Radiokadun vartta saadaan kehitettyä kaupunkimaiseksi ja viihtyisäksi, alueen asukkaita palvelevaksi ympäristöksi. Alueelle on suunniteltu kaksi uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta kivijalkaliiketoiloinen Radiokadun molemmin puolin sekä palvelutilaa päiväkodille toisen korttelialueen yhteyteen.

Uutta asuntokerrosalaa on noin 39 200 k-m², liiketilaa noin 620 k-m² ja palvelutilaa noin 1 230 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,4. Asukasmäärän lisäys on noin 980 asukasta. Toimitilakerrosalaa poistuu 24 400 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen asukasmäärä ja palvelutarjonta kasvavat, olemassa olevan toimitilan määrä vähenee ja itä-länsisuuntainen kävely-yhteys Keskuspuistoon

paranee. Uusi rakentaminen on tehokkaampaa ja rakennukset ovat pääsääntöisesti korkeampia kuin mitä voimassa olevat asemakaavat mahdollistavat.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta siten, että asuntotuotantoa edistetään tarjoten asukkaille samalla parempia lähipalveluita ja hyödyntäen olemassa olevaa joukkoliikennetarjontaa. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on merkitty kanta-kaupungiksi merkinnällä C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena alueena. Maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 alue on kanta-kaupungin pintakallioaluetta ja alueelle on lisäksi osoitettu maanalaisia tiloja. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on vuonna 1991 valmistunut Yleisradion kolmekerroksinen toimitilarakennus, nk. RTI-talo (Radiokatu 15) ja vuonna 1985 valmistunut SVUL:n 8-kerroksinen toimistotalo sekä kaksikerroksinen myymälärakennus (Radiokatu 20). RTI-talo on läntisin osa laajempaa Yleisradion aluetta. Toteutettujen toimitilarakennusten kerrosala on yhteensä noin 19 100 k-m², josta on ollut muutaman vuoden tyhjiillään noin 12 000 k-m². Radiokatu 20:n tontin länsipuolella on Keskuspuisto ja eteläpuolella Länsi-Pasilan asuinalue. Radiokadun varteen, suunnittelualueen kaakkois- ja pohjoispuolelle on rakennettu viime vuosikymmeninä 5–7 kerroksisia asuinkerrostaloja.

Alueella on voimassa kaksi asemakaavaa vuosilta 1983 ja 2006. Voimassa olevissa asemakaavoissa kaava-alueet on merkitty toimistorakennusten ja toimitilarakennusten korttelialueiksi, joilla on rakennusoi-keutta 12 000 k-m² ja 12 400 k-m².

Tontti 17053/10 eli RTI-talo on yksityisomistuksessa. Muut alueet ovat Helsingin kaupungin omistuksessa. Tontti 17051/1 on vuokrattu. Kaavaratkaisu on tehty kiinteistön ja rakennuksen omistajien hakemusten johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaava-alueen katualueiden rakennustoimenpiteiden kustannukset kohdistuvat raideliikennehankkeelle. Kunnallistekniikan uudelleen järjestelyjen kustannukset kohdistuvat rakennushankkeille. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Uusi kaavoitettava kerrosala sijaitsee sekä kaupungin että yksityisen maanomistajan maalla. Alueiden rakennusoi-keuden arvo nousee selkeästi nykytilanteeseen verrattuna. Kaupunki

saa yksityisessä omistuksessa olevan tontin osalta maankäyttökorvauksia ja vuokratontin osalta vuokratuloja. Kaavaa voidaan pitää kaupungille kannattavana.

Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talon tonttiin 17053/10 on kohdistunut maankäyttösopimusmenettely ja kaupunginhallitus on osaltaan hyväksynyt maankäyttösopimuksen 22.3.2021. Sopimus on allekirjoitettu. Huom. odottaa Kh:n päätöksen 22.3.2021 lainvoimaisuutta, joka on 27.4.2021.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 15.4.-14.5.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat liian massiiviseen ja korkeaan rakentamiseen, kasvillisuuden puutteeseen katuympäristössä sekä liiketilojen vähyyteen. Lisäksi muistutettiin Radiokatu 20:n vuokramiehen ja Länsi-Pasilan Autopaikoitus Oy:n välisen pysäköintisopimuksen huomioimisesta kaavamääräyksissä.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), kaupunginmuseo ja Puolustusvoimat. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat maanalaisten tunneleiden merkitsemiseen ja rakennusten korkeuteen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

19.04.2021

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.3.2020, täydennetty 22.9.2020 ja asukastilaisuuden (Ilmalan studiot, 5.2.2018) muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 22.9.2020

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo, asemakaavan muutoshakemus, Radiokatu 15
- 6 Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20, asemakaavan muutoshakemus, Radiokatu 20
- 7 Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo.Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kaavamuutoksen hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

19.04.2021

Asia/4

Puolustusvoimat
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 31.03.2020 § 178

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit-
tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2020 § 8

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12617 pohjakartan
kaupunginosassa 17 Pasila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja raken-
nuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12617
Kaupunginosa: 17 Pasila
Kartoituksen työnumero: 36/2019
Pohjakartta valmistunut: 9.9.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

19.04.2021

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 266

V 5.5.2021 Oulunkylän Solakalliontien asemakaavan muuttaminen
(nro 12656)

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tontin 33 ja puistoalueen (muodostuu uusi kortteli 28109) sekä 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tontin 20, korttelin 34028 ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 23.3.2021 päivätyn piirustuksen 12656 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12656 kartta, päivätty 23.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12656 selostus, päivätty 23.3.2021, päivitetty Kylk:n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2020 täydennetty 23.3.2021 ja asukastilaisuuden muistio 29.11.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-,	Esitysteksti

19.04.2021

Asia/5

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Pakilan ja Oulunkylän rajalla sijaitsevaa aluetta, joka rajautuu Mikkolantien varteen, sen pohjoisosaan. Muutosalueeseen sisältyy korttelialueita ja puistoa. Kaavaratkaisu mahdollistaa sinne mahdollisesti siirrettäville vanhoille puurakennuksille uudet tontit ja rakennuspaikat Toivolanpuiston eteläosaan. Olemassa olevien sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueiden käyttötarkoitus muuttuu asuinrakennusten korttelialueeksi. Tonteilla olevien suojeltujen rakennusten suojelustatus säilyy. Pikkumatintien varrella sijaitseva puisto muuttuu korttelialueeksi, johon on mahdollista rakentaa uusia, enintään kaksikerroksisia puurakenteisia asuinrakennuksia. Tontille 28105/33 mahdollistetaan kaksikerroksinen asuinrakentaminen alueelle tyypillisellä tehokkuudella ja osoitetaan muinaismuistolailta rauhoitetun muinaisjäänneksen sijainnin aluumerkintä. Olemassa olevien korttelialueiden ja rakennusalojen muotoa ja sijaintia on tarkistettu. Kaavaratkaisu on tehty, koska muualta mahdollisesti siirrettäville arvokkaille rakennuksille tarvitaan uusia sijoituspaikkoja. Lisäksi pienen ja virkistysarvoiltaan vähäisen lähipuiston muuttaminen asumiseen mahdollistaa uusien pientalojen rakentamisen alueelle. Asemakaavan aluerajaus on pienentynyt osallistumis- ja arviointi-suunnitelmavaiheesta.

Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e = 0,24$. Asukasmäärän lisäys on noin 50.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että siirrettäville rakennuksille luodaan uusia sijoitusmahdollisuuksia kaupungin omistamalle alueelle ja mahdollistetaan uutta asuntotuotantoa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta edistämällä asuntotuotantoa. Kaavaratkaisulla pyritään rakennusten rakentamisen ja käytön aikaisen hiilijalanjäljen minimoimiseen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Hiilineutraali Helsinki eli HNH 2035-ohjelman mukaisesti. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue kuuluu asuntovaltaiseen alueeseen merkinnällä A4. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 alue on esikaupungin pintakallioaluetta. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa siirrettäville puurakennuksille sijoituspaikkoja kaupungin maalle olemassa olevien suojeltujen rakennusten yhteyteen. Erityisesti kaavamuutos edesauttaa kaupunkistrategiassa mainittua Maria 01 -kasvuyrityskampusalueen kehittämistä sille laaditussa asemakaavassa siirrettäväksi merkittyjen entisten sairaalapaviljonkien mahdollisena sijoituspaikkana.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue sijaitsee vehreällä pientaloalueella, joka on rakentunut kerrokselliseksi ja monimuotoiseksi. Suunnittelualueeseen sisältyy myös puistoaluetta Pikkumatintien varressa ja osa Toivolanpuistosta. Mikkolantien varrella sijaitsevilla tonteilla 34028/1 ja 34021/20 on kaksi yksikerroksista, asemakaavassa suojeltua rakennusta. Tontti 28105/33 on rakentamaton ja sen alueelle on merkitty Tykkipatteri 82:n kiinteän muinaisjäännöksen aluerajaus. Kaavamuutosalueen itäosa sijoittuu Vantaanjokilaakson maisema-alueelle, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö.

Alueella on voimassa kaksi asemakaava vuosilta 1953 ja 1999. Tuoreemmassa asemakaavassa on mm. osoitettu suojelumerkinnot kahdelle olemassa olevalle rakennukselle.

Suunnittelualueen maanomistaja on Helsingin kaupunki.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia vesihuollon johtosiirtojen, korttelin 34028 vesihuoltolinjojen ja Pikkumatintien uuden hulevesiviemärin takia. Kustannusarvio on noin 150 000 euroa (alv 0 %).

Korttelissa 34028 aiheutuu kustannuksia myös yksityisten tonttijohtojen siirrosta. Kustannuksista neuvotellaan tonttien jatkosuunnitteluvaiheessa maanomistajan ja verkonhaltijoiden kesken.

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden miljoona euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo.

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat alueen suojeluarvoihin, kuten voimassa olevassa asemakaavassa esitettyjen suojelukohteiden, kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti arvokkaaksi määriteltyjen alueiden ja muinaismuistolaitteiden suojeltujen muinaisjäännösten huomioimiseen. Lisäksi alueella sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden linnoituslaitteiden dokumentoinnin ilmoitettiin olevan puutteellista ja että kohteet vaatisivat tarkempaa inventointia. Kannanotossa nähtiin lisäksi, että kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä asemakaavatyössä on säilyttää alueen voimassa olevissa asemakaavoissa jo suojellut rakennukset suojelun piirissä sekä selvittää mahdolliset muut alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja varmistaa niiden riittävä suojelu. Toisessa kannanotoissa nostettiin esiin Toivolanmäen perheryhmäkodin turvallisen ja rauhallisen ympäristön vaaliminen. HSY ilmoitti, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ole huomauttamista.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettiin huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamuuotosaluetta pienennettiin merkittävästi osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheesta.

Luonnosaineiston nähtävilläolo järjestettiin erikseen, mutta viranomaisten kannanottoja ei tässä vaiheessa pyydetty.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat pääosin olemassa oleville puistoalueille osoitettavan rakentamisen vastustamiseen, ja puistoalueiden rakentamista pidettiin myös yleiskaavan vastaisena. Täydennysrakentamisen seurauksena liikenteen kasvun nähtiin aiheuttavan meluhäiriötä asukkaille ja muuttavan alueella vallitsevaa rauhallisuutta. Luonto-olosuhteiden selvittäminen nähtiin tärkeäksi. Lisäksi saatiin mielipide, jossa toivottiin olemassa olevan tontin rakennusoikeuden nostoa. Kirjallisia mielipiteitä saapui 13 kpl.

Mielipiteiden johdosta kaavamuutosaluetta pienennettiin. Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä suunnittelualan supistamista puistoalueiden osalta pidettiin hyvänä. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten siirtämisen mahdollistamista alueelle pidettiin myönteisenä mutta entisen Marian sairaalan rakennusten siirtoa myös kritisoitiin. Haluttiin myös mahdollistaa siirrettävien rakennusten ullakotilojen käyttö asumiseen. Olemassa olevan, Mikkolantieltä alkavan ulkoilureitin tärkeyttä painotettiin. Lisäksi toivottiin linnoituslaitteiden selvittämistä ja haluttiin kiinnittää huomiota lahokaviosammalesiintymiin ja liito-oravien elinpiiriin. Toivolanpuiston eteläisten osien muuttamista rakennusmaaksi kritisoitiin ja Mikkolantie 25:ssä sijaitsevan tontin sisäisiin järjestelyihin haluttiin kiinnittää huomiota. Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Kaavaratkaisun osalta suunnittelussa päädyttiin osoittamaan Mikkolantien varteen uudet korttelialueet siirrettäviä rakennuksia varten. Asemakaavamuutos mahdollistaa kahden suojellun puurakennuksen siirtämisen entiseltä Marian sairaala-alueelta siinä tapauksessa, että sinne hyväksytyy Marian kasvuyrityskampuksen asemakaava nro 12269 saa lainvoiman. Asemakaavamuutoksessa esitetään myös täydentävää uutta pientalorakentamista Pikkumatintien varteen. Jalankulkuyhteys osoitetaan edelleenkin Toivolanpuistoon.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 7.12.2020 – 18.1.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, HSL, HSY ja kaupunginmuseo.

Kaupunginmuseon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat suunnittelualan sijoittumiseen itäiseltä osaltaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, Vantaanjokilaakson maisema-alueeseen ja kiinteän muinaisjäännöskohteen vaikutusalueen huomioimiseen erillisellä kaavamääräyksellä asemakaavamuutoksessa. Tykkipatteri 82:n vaikutusalue kohdistuu korttelialueelle. Lausunnossa huomioitiin myös korttelin 34028 koillisosan vastaisella rajalla ja mahdollisesti korttelin alueella sijaitsevat louhintakivikasat. Kivikasojen ajoittamisen vaikeuden takia ne eivät kuitenkaan vaadi tutkimuksia. Lisäksi HSY esitti huomautuksen kaavakartalle merkittyjen johtokujien leveydestä.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.04.2021

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12656 kartta, päivätty 23.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12656 selostus, päivätty 23.3.2021, päivitetty Kylk:n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2020 täydennetty 23.3.2021 ja asukastilaisuuden muistio 29.11.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun lii-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

19.04.2021

Asia/5

kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 141

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Hankennumero 5245_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.3.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12656 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tonttia 33 ja puistoaluetta (muodostuu uusi kortteli 28109) 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tonttia 20, korttelia 34028 ja puistoaluetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalve-

19.04.2021

lussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:
Päätöksenteko.

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit-
tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 21.09.2020 § 45

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12656 pohjakartan
kaupunginosissa 28 Oulunkylä, 34 Pakila. Pohjakartta täyttää maan-
käyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12656
Kaupunginosat: 28 Oulunkylä, 34 Pakila
Kartoituksen työnumero: 14/2020
Pohjakartta valmistunut: 24.4.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

19.04.2021

Asia/5

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 267

**V 5.5.2021, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntotonteille
(Kaarela, Kuninkaantammi tontti 33399/5 ja Maununneva tontti
33037/2)**

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Kaarelan Kuninkaantammessa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12504 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33399/5 sekä Kaarelan Maununnevassa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12499 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2080 saakka.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuokrausperiaatteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot sekä varauspäätökset

Tontti 33399/5

Kaupunginvaltuusto on 24.4.2019 § 133 hyväksynyt Kuninkaantammen Muotokuvankadun asemakaavamuutoksen nro 12504. Asemakaava on tullut voimaan 19.6.2019. Asemakaavan mukaan tontti 33399/5 kuuluu asuinkerrostalojen (AK) korttelialueeseen, jossa rakennusten kerrosleveys vaihtelee kolmesta neljään ja jossa rakennusten tulee olla pääosin puurakenteisia. Tontin pinta-ala on 3 698 m² ja rakennusoikeus on 3 300 k-m². Tontti sijaitsee Muotokuvanpolku -nimisen kadun varrella.

Kaupunginhallitus on 28.10.2019 § 720 päättänyt varata tontin 33399/5 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiölle sr:lle valtion tukemia (pitkä korkotuki) opiskelijoille suunnattujen vuokra-asuntojen rakennuttamista varten. Varaus on voimassa 31.12.2021 asti.

Tontti 33037/2

Asuntotontti 33037/2 sijaitsee Maununnevantien, Kasematinkujan ja Kasematinkallion rajaamalla alueella ja sille sijoittuva uudisrakennushanke on täydennysrakennuskohde, jolle on räätälöity oma, vain kyseistä tonttia koskeva asemakaavan muutos (kaupunkiympäristölautakunta 28.8.2018 § 405). Tontilla sijaitsee kolme huonokuntoista Helsingin kaupungin Asunnot Oy:n omistamaa asuinkerrostaloa, joille on olemassa purkulupa uudisrakennusten rakennuslupaan liittyen. Laadittu asemakaavan muutos tuo tontille lisää rakennusoikeutta 4 200 k-m². Tontin rakennusoikeus on kokonaisuudessaan 8 600 k-m².

Kaupunginhallitus on 5.11.2018 § 691 päättänyt varata osoitteessa Maununnevantie 3 sijaitsevan kerrostalotontin 33037/2 ATT:lle valtion asuntolainottamien (pitkä korkotuki) vuokra-asuntojen rakennuttamista varten.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittely perustuu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) pitkän korkotuen asuntotuotannolle määrittelemiin rakennusmaan aluekohtaisiin enimmäishintoihin, joissa huomioidaan tontin tuleva hallinta- ja rahoitusmuoto, sijainti sekä alueelle jo aiemmin vahvistetut saman tuotantomuodon vuokrausperiaatteet. Näin menetellen pyritään yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 6.5.2020 § 130 vahvistanut Kuninkaantammessa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien vuokrausperiaatteet seuraavasti:

- Asuinkerrostalotontin (AK) 33398/2 tai siitä muodostettavien tonttien vuosi-vuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannu-

sindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuin-kerrosneliömetrihintana valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon osalta vähintään 28 euroa.

- Asuinkerrostalotontin (AK) 33399/4 tai siitä muodostettavien tonttien vuosi-vuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuin-kerrosneliömetrihintana hintakontrolloidun (puoli-hitas) asuntotuotannon osalta vähintään 30 euroa.
- Valtion tukeman asuntotuotannon osalta asuntotontin vuosivuokras- ta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuinkerrostalotonttien (AK) vuosivuokra määrätään valtion korkotu- keman asumisoikeus- tai vuokra-asuntotuotannon sekä Hitas- tuotannon osalta pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömet- rihintana Kuninkaantammen tontilla vähintään 28 euroa ja Manunnevan tontilla vähintään 29 euroa sekä vapaarahoitteisen sääntelemättömän omistus- ja vuokra-asuntotuotannon kerrostaloissa kummallakin alueel- la vähintään 30 euroa.

Maanvuokrat määräytyvät seuraavasti:

Tontti		<u>rak.oikeus</u> k-m ² /m ²	e/ k-m ² (ind. 100)	e/ k-m ² (ind. 1980)	Perusvuosi- vuokra e (ind. 100)	Alkuvuosi- vuokra e (ind. 1980)	Alkuvuosivuokra e (ind. 1980), kun <u>ara-alennus 20 %</u> huomioitu
33399/5	AK	3 300	28	554,40	3 696	73 181	58 545
33037/2	AK	8 600	29	574,20	9 976	197 525	158 020

Asuntotontin vuosivuokrasta perittävään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asunto- lainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin valtion tuke- missa asumisoikeus- ja vuokra-asunnoissa on tällöin 1,77–1,84 e/m²/kk ja vapaarahoitteisissa sääntelemättömissä asunnoissa 2,22–2,30 e/m²/kk.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, joka määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Tontit on tarkoitus vuokrata noin 60 vuodeksi. Näin ollen vuokra-aika päättyy 31.12.2080.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuokrausperiaatteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 100

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Muotokuvanpolku, Maununnevantie 3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

- Kaarelan Kuninkaantammessa ja Maununnevilla sijaitseviin asemakaavan muutoksiin nro 12504 ja 12499 sisältyvien asuinkerrostotonttien (AK) 33399/5 ja 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti myöhemmin päätettävästä ajankohdasta lukien 31.12.2080 saakka.

19.04.2021

Asia/6

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Mannisto, tonttiasiamies, puhelin: 310 36454
maria.mannisto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 268

V 5.5.2021, Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite terapiatakuun toteuttamisesta

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Vihreä valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan suunnitelman laatimista mielenterveyspalvelujen terapiatakuun toteuttamiseksi koko kaupungin alueella.

Kaupunginhallitus toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestetään Helsingissä monikanavaisesti perus- ja erityistason yhteistyönä. Asiakkaan hoidon tarpeen arviointi tehdään välittömästi ensimmäisellä käynnillä siinä toimipisteessä, johon asiakas on hakeutunut. Hoidon alkamiseksi ei tarvita erikoislääkärin diagnoosia.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi) tarjoavat apua ilman ennakkoyhteydenottoa. Asiakas saa ohjausta, neuvontaa tai keskustelutukea mielenterveyshäiriöiden hoitoon erikoistuneen ammattihenkilön kanssa. Tavoitteena on laajentaa palvelu kattavasti koko kaupungin alueelle. Mieppi-pisteet otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin kehittää. Ryhmäaloitteessa on ehdotettu terapiatakuun toteuttamissuunnitelmaa ja viitattu eduskunnan lähetekeskustelussa käsiteltyyn Terapiatakuu-kansalaisaloitteeseen mielenterveyspalveluihin pääsyn nopeuttamisesta. Kansalaisaloitteen perustelujen mukaan perusterveydenhuoltoon sisältyvien mielenterveyspalvelujen terapiatakuu takaisi kaikille nopean pääsyn hoidolliseen psykoterapiaan tai muuhun psykososiaaliseen hoitoon ensimmäisen terveystieteiskäynnin jälkeen.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.02.2021 § 24

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon terapiatakuun toteuttamisen suunnitelmaa koskevasta vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki laatii suunnitelman terapiatakuun toteuttamiseksi koko kaupungissa. Helsingissä on myös tunnistettu kasvava tarve tukea kaupunkilaisten mielen hyvinvointia, ehkäistä ongelmien vaikeutumista ja madaltaa mielenterveyspalveluihin hakeutumisen kynnystä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on laadittu suunnitelma yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielen-terveys- ja päihdepalvelujen vahvistamiseksi. Helsinki lisää perustason mielenterveyspalvelua ja kouluttaa työntekijöitään näyttöön perustuviin psykososiaalisiin hoitomenetelmiin. Toimenpiteet ovat linjassa kansallisten Käypä hoito -suositusten, terveydenhuollon palveluvalikoiman evoston suosituksen ja mielenterveysstrategian kanssa.

Eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitetta, jonka tavoitteena on taata pääsy perusterveydenhuollosta oireen mukaiseen psykososiaaliseen hoitoon tai psykoterapiaan kuukauden sisällä yhteydenotosta.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestetään Helsingissä monikanavaisesti perus- ja erityistason yhteistyönä. Asiakkaan hoidon tarpeen arviointi tehdään välittömästi ensimmäisellä käynnillä siinä toimipisteessä, johon asiakas on hakeutunut. Hoidon alkamiseksi ei tarvita erikoislääkärin asettamaa diagnoosia.

Kalasadataman ja Myllypuron matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi) tarjoavat apua aikuisikäisille ja 13 vuotta täyttäneille nuorille. Vastaanotolle voi tulla ilman ennakkoyhteydenottoa ja yhteydenottopyyntöihin vastataan kolmen päivän sisällä. Asiakkaille tarjotaan ohjausta, neuvontaa tai 1–5 kerran keskustelutukea mielenterveyshäiriöiden hoitoon erikoistuneen ammattihenkilön kanssa. Kokeemukset Miepeistä ovat olleet hyviä, ja sosiaali- ja terveystoimessa on tavoitteena perustaa vastaavia mielenterveyspalvelupisteitä lisää kattamaan koko Helsinki. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua.

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotoille ohjaututaan terveysasemalääkärin tai terveydenhoitajan arvion jälkeen. Myös neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille. Noin 12 000 helsinkiläistä kävi mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotoilla vuonna 2020. Sairaanhoidaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yhteydenotosta ja hoidon kiireellisyyss arvioidaan puhelimesta tai konsul-

taativastaanotolla. Osa vastaanottoajoista on varattu kiiretilanteita varten. Mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan kiirettömälle ajanvarauskäynnille pääsee keskimäärin kolmessa viikossa. Potilaiden arviointi ja hoito sisältävät erilaisia seulontatestejä, psykoedukaatiota, psykoterapeuttisia lyhytinterventioita ja ryhmämuotoista hoitoa.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Lastensuojelun tiimeissä on mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajia. Psykiatrian erikoistason päivystys toimii ympärivuorokautisesti Haartmanin ja Malmin sairaaloissa HUSin järjestämänä. Myös kaupungin omaan psykiatriseen avohoitoon pääsee kiiretapauksissa ilman lähetettä akuuttityöryhmien kautta.

Mielenterveyspalvelupisteistä, terveysasemilta, opiskelijaterveydenhuollosta, nuorisoasemalta ja päihdepoliklinikoilta asiakkaita ohjataan tarvittaessa palvelusetelipalveluna toteutettavaan lyhytpsykoterapiaan. Potilaita ohjataan perustasolta myös HUSin nettiterapiaan. Noin 2 500 helsinkiläistä käytti nettiterapiaa vuonna 2020. Helsinki on mukana yhteistyössä HUSin kanssa Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen Terapiat etulinjaan -hankkeessa, jossa vahvistetaan sekä nuorten että aikuisten varhaisen vaiheen terapioiden laatua ja kattavuutta.

Helsingin kaupungin oma aikuisikäisten psykiatrinen erikoissairaanhoido toimii väestövastuumallin mukaisesti. Vuosittain kiirettömään psykiatriseen avohoitoon tulee noin 6500 ulkoista lähetettä. Lähetteen käsittelyajan mediaani on yksi vuorokausi. Potilaan hoidon tarve arvioidaan lähetekäsittelyssä ja tarvittaessa kysytään lisätietoja potilaalta, potilaan läheisiltä ja lähettävältä taholta, sekä annetaan hoito-ohjeita. Tavoitteena on, että jokainen kiirettömän hoidon tarpeessa oleva potilas saa ensimmäisen vastaanottoajan 21 vuorokauden sisällä lähetteen saapumisesta. Helsingin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa ei ylläpidetä varsinaisia hoitonoja kiirettömään psykiatriseen avohoitoon pääsyssä.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoa parannetaan Helsingissä laajentamalla nuorisoaseman toimintaa toiseen toimipisteeseen ja perustamalla alle 13-vuotiaille lapsille perhekeskuksen yhteyteen hoitotiimi. Tavoitteena on vahvistaa myös lastenpsykiatrista tiimiä. Oppilashuollon ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työntekijöitä koulutetaan uusiin huolen tunnistamismalleihin, yhteistyömenetelmiin ja hoidollisiin menetelmiin. Erityistä tukea tarvitsevien 10–18-

vuotiaiden lastensuojelun asiakkaiden hoitoa kehitetään yhdessä HUSin kanssa.

Helsinki kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdehoitoa myös osana kansallista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa ja sote-rakennemuutostusta tukevaa alueellista valmistelua. Tavoitteena on, että perustasolta tarjotaan mahdollisimman laajasti erilaisia lyhyt-, etä- ja nettiterapiamuotoja, joita erityistaso tarvittaessa täydentää erikoisosaamista vaativilla hoitomuodoilla nopeasti ja joustavasti. Samassa yhteydessä rakennetaan psykoterapiahoitojen ohjaus- ja laadunhallintajärjestelmä ja koulutetaan muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon työntekijöitä näyttöön perustuviin ahdistuksen ja masennuksen psykososiaalisiin hoitoihin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiireettömässä tapauksissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa lisäksi, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen avohoitopalveluja on oltava riittävästi ja niiden on oltava ensisijaisia erityistason palveluihin nähden."

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausunnon neljännen kappaleen loppuun: "Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimei-

19.04.2021

sen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikon-
taktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 3:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 4:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että selvitetään edellytykset ja kustannukset perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikon-
taktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena olisi enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 5:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitteen ripeällä aikataululla. Sen myötä kunnille mahdollisesti syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

19.04.2021

Ei-äännet: 12

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 12 - 0 (tyhjää 1).

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 2 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 4 olivat toisilleen vastakkaiset. Niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

EI-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Myös puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 3 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 5 olivat toisilleen vastakkaiset, joten niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

19.04.2021

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

19.01.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 269

F 5.5.2021, Den av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen om sektorsöverskridande välfärdsarbete och mentalvårdstjänster med låg tröskel för barn och unga

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar grupp-motionen som slutbehandlad.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Grupp-motion av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp föreslår i sin grupp-motion att det sektorsöverskridande välfärdsarbetet och mentalvårdstjänsterna med låg tröskel för barn och unga ska stärkas.

Att främja barns och ungas välbefinnande och att förebygga utslagning har varit centrala mål i stadsstrategin 2017–2021. Till de främsta målen i välfärdsplanen hör att främja den psykiska hälsan och välmåendet, och detta mål förverkligas i samverkan mellan alla sektorer. Också i den nationella strategin för psykisk hälsa är utgångsläget att den psykiska hälsan och välfärden bör beaktas på ett övergripande sätt på olika sektorer och nivåer i samhället.

Under den gångna strategiperioden har en styrstruktur för främjande av välfärd och hälsa (HYTE) införts och som en del av den bl.a. ett nätverk

19.04.2021

för barn och unga (LANU), en integrationsgrupp för barn- och ungdomstjänster, ett styr- och servicenätverk för unga och en styrgrupp för elevvård. Dessa grupper har till uppgift bl.a. att främja barns och ungas hälsa och välfärd, liksom också samordning av tjänsterna.

Servicekedjan för mentalvårdstjänsterna för barn och unga har bearbetats i omfattande samverkan mellan HUS, fostrans- och utbildningssektorn, kultur- och fritidssektorn och social- och hälsovårdssektorn. Nu pågår verkställighetsfasen, under vilken kompetensen kring psykisk hälsa och välmående stärks inom alla sektorer.

Servicekedjan är ett gemensamt verktyg för aktörerna, med vilket det sektorsöverskridande samarbetet säkerställs när det gäller att leda servicekedjan, erbjuda förebyggande stöd och sköta barns och ungas psykiska hälsa. Som en del av arbetet med servicekedjan tar sektorerna i bruk ett gemensamt redskap för att identifiera oro och föra saken på tal, CA-modellen (Common Approach), och en servicemodell med låg tröskel, med vilka det säkerställs att hjälp går att få i rätt tid och att aktörerna samarbetar sinsemellan.

Det tidiga stödet och vården på basnivå vid psykiska problem stärks genom ökad användning av psykosociala interventioner baserade på bevis exempelvis inom skolhälsovården, elevvårdens psykolog- och kuratorstjänster och ungdomsarbetet. Mentalvårdstjänsterna för unga har stärkts genom mer resurser för ungdomsstationen och genom inrättande av två serviceställen, Mieppi, för mentalvårdstjänster med låg tröskel. Ungdomsstationens verksamhet utvidgas ytterligare, och vid familjecentret inrättas det på basnivå en mentalvårdsenhet för barn genom att det barnpsykiatriska teamets uppgifter breddas.

Inom elevvården har det utvecklats en modell med låg tröskel, enligt vilken hjälp och stöd om möjligt erbjuds i första hand i skolan. Kuratorerna är socialvårdsproffs och kan samarbeta med familjecentrets aktörer för psykosocialt stöd när situationen för enskilda barn och unga så kräver. Förebyggande generellt inriktat arbete är den primära verksamhetsformen för elevvården i skolan, och det främjar elevernas delaktighet, hälsa och välbefinnande.

Ett ständigt strategiskt mål i fostrans- och utbildningssektorn är att stärka personalens kompetens och färdigheter. Sektorsöverskridande fortbildningar i syfte att stärka kompetensen inom mental hälsa, specialpedagogisk kompetens och stärkt tidig identifiering av problem har funnits att tillgå. Dessutom stärks personalens färdigheter med hjälp av olika utvecklingsprojekt, exempelvis den yrkesövergripande helheten En inkluderande skola, programmet Mukana (spetsprojekt), som minskar marginaliseringen, och antimobbingsprogrammet AMP13.

Med hjälp av Regionförvaltningsverket i Södra Finland har stadens ungdomsservice tillsammans med fostrans- och utbildningssektorn inlett ett nytt projekt för skolungdomsarbetet. Målet är att garantera de unga likvärdiga möjligheter till en smidig vardag och skolgång, att minska på ensamheten och otryggheten och att främja det psykiska välbefinnandet.

Ett gemensamt mål för staden i år är att främja barns och ungas välbefinnande och att förebygga ensamhet och social utslagning genom att öka möjligheterna till mångsidiga hobbyer i anslutning till skoldagarna. I detta syfte utvecklas det för Helsingfors just nu en modell för hobbyverksamhet utifrån Islandsmodellen. Avsikten är att skolorna i Helsingfors ska få en modell för hobbyverksamhet för alla barn och unga och för deras familjer, likaså att binda samman barns och ungas delaktighet och möjlighet att bli hörda, inrättandet och utvecklingen av goda verksamhetsmodeller, samarbetet mellan skolorna, stadens tjänster och de som erbjuder hobbyer, samordningen av tjänsteproduktionen och kommunikationen om hobbymöjligheterna.

Tillsammans med unga är det meningen att utveckla det för centrumbiblioteket Ode planerade ungdomsstödet med låg tröskel i en öppen ungdomslokal som ökar möjligheterna till diskussion med en vuxen.

Social- och hälsovårdsnämnden, fostrans- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Gruppmotion av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Nämnden för fostran- och utbildning 09.02.2021 § 21

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Utlåtande

SFP:s fullmäktigegrupp föreslog diverse åtgärder för sektorsöverskridande välfärdsarbete och mentalvårdstjänster, bl a i form av ytterligare personalresurser till småbarnspedagogiken och skolorna.

Utbildningsnämnden ställer sig positivt till detta förslag, men vill föra fram följande aspekter:

1. En stor del av dessa åtgärder planeras redan och i vissa har man kommit igång med utvecklingsarbete. Det är viktigt att detta arbete görs långsiktigt och utgående från det arbete som redan gjorts.
2. Ansvarsfördelningen måste vara klar och tydlig, så att varje instans har sitt eget ansvarsområde trots utökat samarbete. Vi bör utgå från barnets / ungdomens perspektiv men samtidigt bör detta inte bli en belastning och tilläggsuppgift för den befintliga personalen. Den service som beskrivs skall säkras såväl på svenska som på finska.
3. Problemet med bristen på utbildad personal. För tillfället är bristen på utbildad personal inom specialpedagogik stor, och på nationell nivå även inom elevvården. Trots att personalen fortbildas kontinuerligt behöver tillgången till behöriga special- och specialklasslärare säkras.

Stärkande av anställdas kompetens och färdigheter inom mental hälsa

Att stärka de anställdas kompetens och färdigheter är ett ständigt strategiskt mål för sektorn för fostran och utbildning. Helsingfors stad erbjuder i detta nu sektorsöverskridande fortbildningar för att stärka kompetensen inom mental hälsa. Sektorn för fostran och utbildning arbetar kontinuerligt med att ge skolpersonalen ökad specialpedagogisk kompetens och verktyg för att stärka tidig identifiering och öka kunnandet om befintliga vårdstigar.

Därutöver stärker man de anställdas kompetens och färdigheter i samband med olika utvecklingsprojekt- och helheter. Som exempel på dessa kan nämnas:

- En inkluderande skola, vari man utvecklar konceptet kring en skola för alla ur ett mångprofessionellt perspektiv.

- Mukana, som är ett av strategiperiodens spetsprojekt och strävar till

att minska ojämlikhet och barns/ungas marginalisering.

- Antimobbningsprogrammet (AMP13, på finska KVO13), som består av 13 åtgärder för att motverka mobbing. I programmet ingår förebyggande åtgärder och åtgärder som kan förverkligas under och efter mobbningsfall.

Inom dessa utvecklingshelheter ser man över befintliga processer och strukturer för att bättre kunna stöda den verksamhet som förverkligas på enheterna. Dessutom fortbildar man skolornas ledning och övrig personal och producerar stödmaterial för att skolorna ska ha bättre förutsättningar att stöda alla elever utifrån deras individuella behov.

De senaste åren har man inom sektorn för fostran och utbildning fokuserat starkt på välmående och välbefinnande. Inom t ex den svenska servicehelheten har man inom alla verksamhetsområden anordnat välmåendedagar för personalen under vilka man utgått från barnens, elevernas studerandes och personalens välbefinnande på olika plan och anordnat olika former av fortbildning för att stärka personalens kompetens inom dessa delområden.

Sektorsöverskridande samarbete för främjande av mental hälsa samt ledningens ledarskap inom välfärd och mental hälsa

Inom sektorn för fostran och utbildning i Helsingfors stöds barnet och den unga utifrån hans individuella behov. De stödåtgärder som läggs in, planeras mångprofessionellt och genom att etablera tväradministrativa styrgrupper och nätverk. I nätverksmöten deltar de personer som är involverade i barnets eller den ungas vård, omsorg samt fostran och utbildning.

Social- och hälsovårdssektorn och sektorn för fostran och utbildning har förbättrat samarbetet och servicen gällande mentalvård till barn och unga, bl a genom gemensamma diskussioner och utvecklingsarbete på direktörs- och chefsnivå. I samband med detta har man skapat gemensamma arbetsgrupper för att främja ledarskapet och det gemensamma utvecklingsarbetet.

Exempel på dessa arbetsgrupper är:

1) Integrationsgrupp för tjänster och service (Palvelujen integraatio-ryhmä) som utarbetat en beskrivning av servicekedjan för barn och ungdomar med mentala problem (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnus). I denna beskrivning nämns att den service som beskrivs skall säkras såväl på svenska som på finska.

19.04.2021

2) VIP-nätverket, som främjar utvecklingen av styr- och servicenätverken för krävande särskilt stöd.

Det tväradministrativa arbetet har en framträdande roll även i de spetsprojekt och utvecklingshelheter som nämnts tidigare. I projektet för att minska ojämlikhet och marginalisering deltar bl a fostrans- och utbildningssektorn, kultur- och fritidssektorn, social- och hälsovårdssektorn samt stadskansliets näringslivsavdelning.

Ett fungerande samarbete samt ett förbättrat ledarskap inom dessa områden är väsentligt, och tydliga processer och en klar ansvarsfördelning krävs för att en ändamålsenlig service skall kunna säkras kunden. Detta kan på vissa punkter kräva tilläggsresurser.

Tillsättande av mer elevvårdspersonal och skolungdomsarbetare

Tillsättande av elevvårdspersonal sker utgående från en jämlig dimensionering inom staden. För tillfället finns inga tilläggsresurser beaktade i budgetmedlen för år 2021 för att utöka den del av elevvården som är underställd sektorn för fostran och utbildning.

Inrättande av en Gott Humör-träffpunkt

Inom sektorn för fostran och utbildning utgår man från att hela staden är en lärmiljö och att olika lokaler kan användas som både lärmiljöer och mötesplatser för barn och unga. Vi stöder förslaget att inrätta lättillgängliga och informella mötesplatser för barn och ungdom där de har tillgång till en mångkunnig och -professionell personal. Tilläggsresurser för detta är inte beaktade i budgeten för 2021.

Föredragande

sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Liisa Pohjolainen

Upplysningar

Kristian Roos, chef för sakkunnig- och kontorstjänster, telefon: 310 80028
kristian.roos(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 12

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta koskien lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja, osaamisen vahvistamista ja toimialojen yhteistyötä seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

"Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tavoitetta toteutetaan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjua on työstetty laajassa yhteistyössä HUSin, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Menossa on toimeenpanovaihe, jonka aikana muun muassa vahvistetaan mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista kaikilla toimialoilla.

Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa. Osana palveluketjutyötä otetaan käyttöön toimialojen yhteinen huolen tunnistamisen ja puheeksioton väline, CA (Common Approach) -malli, sekä matalan kynnyksen palvelumalli, joilla varmistetaan oikea-aikainen apu ja toimijoiden välinen yhteistyö.

Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventtioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä. Nuorisoaseman toimintaa laajennetaan edelleen ja perhekeskuksen yhteyteen perustetaan perustason lasten mielenterveyspalveluuyksikkö lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla.

Mielenterveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen huomioiminen eri toimialoilla ja yhteiskunnallisilla tasoilla on kansallisenkin mielenterveysstrategian lähtökohta. Yksi sektori tai toimiala ei ratkaise nuorten mielenterveyden tai muita vastaavia pulmia. Lapsen ja nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä. Koulu on kehityksen kannalta keskeinen kehitysympäristö. Kaikilla koulussa toimivilla aikuisilla tulee olla valmius tunnistaa huolia, auttaa lasta ja nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin (CA-malli).

Oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Kuraattorit ovat sosiaalihuollon ammattilaisia ja voivat toimia yhteistyössä perhekeskuksen psykososiaalisen tuen toimijoiden kanssa yksittäisen lapsen ja nuoren tilanteen niin vaatiessa. Ehkäisevä yhteisöllinen työ on esisijainen oppilashuollon toimintamuoto koulussa, ja se edistää oppilaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja tasapainoisen arjen mahdollisuus sekä tuen tarve on tunnistettava kaikissa palveluissa, joissa heitä kohdataan. Mielenterveys on voimavara, osa terveyttä ja tärkeää yksilön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta. Mielenterveyttä huomioiva ja edistävä toiminta niin yksilötasolla, monitoimijamallissa kuin kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa tukee mielen hyvinvointia vahvistavia ja suojaavia elementtejä ja ehkäisee ongelmien muodostumista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 310 69677
anna.helme(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 040 8474745
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Markus Salonen, keskitettyjen palvelujen päällikkö, puhelin: 050 3809967
markus.salonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.01.2021 § 5

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjä toimenpiteitä ja toteaa samalla, että aloitteessa tunnistettuihin toimenpidetarpeisiin on Helsingin kaupungilla parhaillaan meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat Helsingin kaupungin keskeisistä strategisista tavoitteita. Kuvulla strategiakaudella on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat yhteen edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Osana rakennetta toimivat muun muassa lasten ja nuorten (LANU) verkosto, lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmä, nuorten ohjaus ja palveluverkosto sekä oppilashuollon ohjausryhmä. Näiden ryhmien tehtävänä on muun muassa edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä palveluiden yhteensovittamista. Rakenteilla halutaan turvata hallintokuntien yhteistä tavoitteiden asettamista sekä johtamista.

Helsingissä on vastikään toteutettu laaja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyö. Kehittämistyön tavoitteena on ollut lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen parantamalla lasten ja

nuorten mielenterveyden palveluketjuja, tunnistamalla niiden palveluaukkoja, siirtämällä palveluiden painopistettä korjaavasta työstä ennaltaehkäisevään suuntaan sekä parantamalla monialaista yhteistyötä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjujen sujuvoittamiseksi. Kehittämistyötä on ohjattu monihallintokuntaisesti, jolla on varmistettu eri organisaatioiden ja palveluiden sitoutumista kehittämiseen ja yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Hankkeen työskentelyn pohjalta on Helsingissä sovittu seuraavia toimenpiteitä lasten ja nuorten mielenterveyden haasteisiin vastaamiseksi:

1. Vahvistetaan Helsingin omia matalankynnyksen perustason mielenterveyspalveluita.
2. Varmistetaan erikoissairaanhoidon jalkautuva intensiivituki- ja hoito lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian yhteisille 10-18-vuotiaille väliinpuotoaja-asiakkaille.
3. Vahvistetaan koulun ja oppilaitosten roolia lapsen ja nuoren mielenterveystarpeiden tunnistamisessa ja matalankynnyksen hoidossa.
4. Kuvataan ja otetaan käyttöön yhteinen huolentunnistamisen ja tarttumisen toimintamalli.
5. Systematisoidaan ja lisätään näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä perus ja erityistason palveluissa.
6. Varmistetaan palveluketjun jatkotyöstö, jossa määritellään hoidon eri vastuutahot ja kuvataan palvelusisällöt.

Lisäksi pilotoidaan uusia näyttöön perustuvia mielenterveystoimia ja laajennetaan aiemmin käytettyjen interventioiden koulutusta, jotta varmistetaan tehokkaiden interventioiden saatavuus kaikissa palveluissa.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Monialaisten palveluiden ja palveluketjujen suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvitaan jatkuvaa yhteistyötä ja sitoutumista kaikilta lasten ja nuorten parissa työskenteleviltä taholta. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelut tulee lisäämään lähivuosina henkilöstön osaamista nuorten mielenterveyden ongelmien varhaiseksi tunnistamiseksi, puuttumiseksi sekä oikeaan palvelun löytymiseksi. Huolen varhaiseen tunnistamisen ja siihen tarttumiseksi tullaan nuorisopalveluissa ottamaan käyttöön kaupunkiyhteinen huolentunnistamisen malli. Lisäksi henkilöstöä koulutetaan edelleen nuorten pahanolon kohtaamiseen sekä verkkoauttamistyöhön. Oikean palvelun löytymiseksi lisätään myös nuorisotyöntekijöiden mielenterveyspalveluiden ja palveluketjujen tuntemusta.

19.04.2021

Nuorisopalvelut on mukana vuonna 2021 alkavassa monialaisessa pilotti- ja tutkimushankkeessa, jossa kehitetään vaikuttavaa tuki- ja hoitomallia 10–17-vuotilaille lapsille ja nuorille, joilla on laaja-alaisia tuen tarpeita ja mielenterveysongelmia. Hankkeessa yhdistetään lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja nuorisotyön osaamista varmistamaan kokonaisvaltaista tukea nuorelle. Hankkeessa jalkaudutaan lapsen ja nuoren luontaisiin kehitysympäristöihin. Nuorisotyön roolina on nuoren vapaa-ajan huomioiminen ja myönteisten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen muun tuen osana (esim. harrastukset, kaverit, nuorten yhteisöt) ja koordinoida yhteistyötä nuorisotyön muiden toimijoiden kanssa.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kysyntä on lisääntynyt viime aikoina entisestään ja sen arvellaan myös kasvavan lähitulevaisuudessa. Tiedetään myös, että koronaepidemia on lisännyt nuorten yksinäisyyttä, mielenterveyden haasteita sekä turvattomuuden kokemuksia. Koronaepidemian alkaessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden työssä on panostettu erityisesti digitaaliseen ja jalkautuvaan nuorisotyöhön sekä erityistä tukea tarvitsevien nuorten yksilölliseen tukeen.

Nuorisopalveluiden kohdennetussa työssä, kuten etsivässä nuorisotyössä sekä Luotsi-toiminnassa, tarjotaan nuorille yksilöllistä tukea sekä henkilökohtaista ohjausta sopivien palveluiden piiriin. Jalkautuvassa nuorisotyössä taas jalkaudutaan nuorten suosimiin vapaa-ajan paikkoihin, kuten kaduille, puistoihin, ostoskeskuksiin, metroasemille ja tapahtumiin, ja mahdollistetaan näin keskustelutukea ja ohjausta hyvin matalalla kynnyksellä nuorten omissa paikoissa. Viime vuonna jalkautuvaa työtä on lisätty merkittävästi kaupungin eri alueilla. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös digitaalisissa toimintaympäristöissä, josta voidaan löytää muutoin hankalasti tavoitettavia nuoria, kuten kotiin syrjään jääneitä nuoria, jotka viettävät paljon aikaa verkko maailmassa. Korona-aikana nuorisoohjaajia on myös ollut tekemässä verkkoauttamistyötä Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Ryhmäaloitteessa esitetään nuorisotyöntekijöiden lisäämistä kouluihin ja monialaisen yhteistyön vahvistamista kulttuuri- ja vapaa-ajan sektorin kanssa. Koronaepidemian negatiivisiin seurauksiin ja uusiin aaltoihin vastaamiseksi Helsingin kaupungin nuorisopalvelut on aloittanut Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämällä lisävastuulla, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, uuden koulunuorisotyöhankkeen. Hankkeen tavoitteena on turvata nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia arjen ja koulunkäynnin sujumiseksi, vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä edistää mielen hyvinvointia. Hankkeen laajempaan tavoitteena on rakentaa pohjaa hankekauden jälkeiselle pysyvämmälle uudentyläiselle koulunuorisotyön mallille Helsingissä.

19.04.2021

Hankkeeseen palkataan nuorisotyöntekijöitä niille alueille ja yhteistyöhön koulujen kanssa, jonne syrjäytymisen riskejä erityisesti kasautuu. Hankkeen erityisenä kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset ja peruskoulun jälkeen nivelvaiheessa olevat nuoret, joilla on haasteita erityisesti yksinäisyyden tai mielen hyvinvoinnin kanssa, sekä nuoret, joille koronaepidemia on tuonut tai lisännyt tuen tarpeita opinnoissa suoriutumiseen.

Helsingin kaupunkiyhteisenä tavoitteena 2021 on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä lisäämällä monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koulupäivien yhteyteen. Tähän Helsinki on parhaillaan kehittämässä Islannin malliin pohjalta Helsingin harrastamisen mallia, joka lisää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia sekä harrastavien lasten ja nuorten lukumäärää. Mallin pilottivaiheessa on tarkoituksena rakentaa pysyvä harrastamisen malli Helsingin kouluihin, jossa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus, hyvien toimintamallien luominen ja kehittäminen, yhteistyö koulujen, kaupungin palveluiden ja harrastusta tarjoavien tahojen kanssa sekä palvelutuotannon koordinaatio ja harrastusmahdollisuuksista viestiminen Helsingin alueella kaikille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

Ryhmäaloitteessa ehdotetaan lisäksi hyvän mielen kohtaamispaikan perustamista esimerkiksi Helsingin keskustakirjasto Oodin yhteyteen. Nuorisopalveluissa suunnitellaan parhaillaan Oodiin avoimen nuorisotilan perustamista vuoden 2021 aikana. Tarkoituksena on vahvistaa nuorisotyötä keskustan alueella ja mahdollistaa nuorille avoin tila, jossa voi tavata nuorisotyöntekijöitä ja muita nuoria. Tällä toimenpiteellä lisätään nuorten matalan kynnyksen tukea ja keskustelumahdollisuuksia aikuisen kanssa keskustan alueella erityisesti ilta-aikoina ja nuorten vapaaajalla. Samalla lisätään Oodin ja nuorisopalveluiden henkilöstön välistä yhteistyötä nuorten asioita koskien. Kevään aikana Oodin nuorisotilaa ja siellä tapahtuvaa toimintaa tullaan kehittämään myös yhdessä nuorten kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

19.04.2021

Asia/8

§ 269

V 5.5.2021, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten monialaisesta matalan kynnyksen hyvinvointityöstä ja mielenterveyspalveluista

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan lasten ja nuorten monialaisen matalan kynnyksen hyvinvointityön ja mielenterveyspalvelujen vahvistamista.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat olleet kaupunkistrategian 2017-2021 keskeisiä tavoitteita. Hyvinvointisuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tavoitetta toteutetaan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Mielenterveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen huomioiminen eri toimialoilla ja yhteiskunnallisilla tasoilla on myös kansallisen mielenterveysstrategian lähtökohta.

Kuluneella strategiakaudella on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-ohjausrakenne ja sen osana mm. lasten ja

nuorten LANU-verkosto, lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmä, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto sekä oppilashuollon ohjausryhmä. Näiden ryhmien tehtävänä on mm. edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä palvelujen yhteensovittamista.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjuja on työstetty laajassa yhteistyössä HUSin, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Menossa on toimeenpanovaihe, jonka aikana vahvistetaan mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista kaikilla toimialoilla.

Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa. Osana palveluketjutyötä otetaan käyttöön toimialojen yhteinen huolen tunnistamisen ja puheeksioton väline, CA (Common Approach) -malli, sekä matalan kynnyksen palvelumalli, joilla varmistetaan oikea-aikainen apu ja toimijoiden välinen yhteistyö.

Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventtioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupistettä Mieppiä. Nuorisoaseman toimintaa laajennetaan edelleen ja perhekeskuksen yhteyteen perustetaan perustason lasten mielenterveyspalveluyksikkö lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla.

Oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään ensisijaisesti tarjoamaan koulussa. Kuraattorit ovat sosiaalihuollon ammattilaisia ja voivat toimia yhteistyössä perhekeskuksen psykososiaalisen tuen toimijoiden kanssa yksittäisen lapsen ja nuoren tilanteen niin vaatiessa. Ehkäisevä yhteisöllinen työ on ensisijainen oppilashuollon toimintamuoto koulussa ja se edistää oppilaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on jatkuvana strategisena tavoitteena henkilökunnan osaamisen ja taitojen vahvistaminen. Tarjolla on ollut toimialat ylittäviä jatkokoulutuksia mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi, erityiskasvatusosaamista ja ongelmien varhaisen tunnistamisen vahvistamista. Lisäksi henkilökunnan taitoja vahvistetaan erilaisten kehitysprojektien avulla, esim. moniammatillisessa Koulu kaikille -kokonaisuudessa, syrjäytymistä vähentävässä Mukana-ohjelmassa (kärkihanke) sekä kiusaamisen vastaisessa KVO13-ohjelmassa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston avustuksella kaupungin nuorisopalvelut on aloittanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa uuden koulunuorisotyöhankkeen. Sen tavoitteena on turvata nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia arjen ja koulunkäynnin sujumiseen, vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä edistää mielen hyvinvointia.

Kuluvana vuonna kaupunkiyhteisenä tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, ehkäistä yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä lisäämällä monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koulupäivien yhteyteen. Tähän kehitetään parhaillaan Islannin mallin pohjalta Helsingin harrastamisen mallia. Tarkoitus on saada Helsingin alueella kaikille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen harrastamisen malli kouluihin, yhdistää lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus, hyvien toimintamallien luominen ja kehittäminen, yhteistyö koulujen, kaupungin palvelujen ja harrastusta tarjoavien tahojen kanssa sekä palvelutuotannon koordinaatio ja harrastusmahdollisuuksista viestiminen.

Yhdessä nuorten kanssa on tarkoitus kehittää keskustakirjasto Oodiin suunniteltua nuorten matalan kynnyksen tukea ja keskustelumahdollisuuksia aikuisen kanssa lisäävää avointa nuorisotilaa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.04.2021

Asia/8

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 21

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien Ruotsalaisen kansanpuolueen jättämää ryhmäaloitetta:

RKP:n valtuustoryhmä ehdottaa erinäisiä toimenpiteitä toimialarajat ylittävän hyvinvointityön ja mielenterveyspalvelujen mahdollistamiseksi, muun muassa lisäämällä varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstöresursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu periaatteessa myönteisesti ehdotukseen, mutta haluaa tuoda esille seuraavat näkökohdat:

Työntekijöiden mielenterveysosaamisen vahvistaminen

Työntekijöiden osaamisen ja taitojen vahvistaminen on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan jatkuva strateginen tavoite. Helsingin kaupunki tarjoaa tällä hetkellä toimialarajat ylittäviä jatkokoulutuksia mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkii jatkuvasti lisäämään kouluhenkilökunnan erityiskasvatusosaamista sekä tarjoamaan työkaluja ongelmien varhaisen tunnistamisen vahvistamiseksi ja olemassa oleviin hoitopolkuihin liittyvän osaamisen lisäämiseksi.

Tämän lisäksi henkilökunnan osaamista ja taitoja vahvistetaan erilaisen kehitysprojektien ja kokonaisuuksien avulla, esim.:

- Inklusiivinen koulu, jossa kehitetään Koulu kaikille -konseptia moniammatillisesta näkökulmasta.
- Mukana-ohjelma, joka on yksi strategiajakson kärkihankkeista ja jolla pyritään vähentämään epätasa-arvoa sekä lasten / nuorten syrjäytymistä.
- Kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13), joka käsittää 13 kiusaamisen vastaista toimenpidettä sekä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä että kiusaamistilanteen aikana tai jälkeen toteutettavia toimenpiteitä.

Mainituissa kehityskokonaisuuksissa tarkistetaan jo olemassa olevia prosesseja ja rakenteita, jotta yksiköiden toimintaa voitaisiin tukea paremmin. Lisäksi koulujen johtoa ja muuta henkilökuntaa jatkokoulutetaan, sekä tuotetaan tukiaineistoa, jotta kouluilla olisi paremmat edellytykset tukea kaikkia oppilaita näiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Viime vuosina hyvinvointiasiat ovat olleet vahvasti keskiössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Mainittakoon, että ruotsinkielisessä pal-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

velukokonaisuudessa on järjestetty kaikilla toiminta-alueilla henkilökunnan hyvinvointipäiviä, joissa lasten, oppilaiden, opiskelijoiden sekä henkilökunnan hyvinvointia eri tasoilla on käsitelty, sekä järjestetty erilaisia jatkokoulutuksia henkilökunnan osaamisen vahvistamiseksi mainituilla osa-alueilla.

Toimialarajat ylittävää yhteistyötä mielenterveyden sekä johdon hyvinvointi- ja mielenterveysjohtamisen edistämiseksi

Helsingissä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lasta ja nuorta tuetaan heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimenpiteitä suunnitellaan moniammatillisesti ja poikkihallinnollisia ohjausryhmiä ja verkostoja on perustettu. Verkostokokouksissa ovat mukana ne, jotka osallistuvat lapsen tai nuoren hoitoon, huolenpitoon sekä kasvatukseen ja koulutukseen.

Sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat tiivistäneet yhteistyötään sekä parantaneet lapsille ja nuorille suunnattuja mielenterveyspalveluita, mm. järjestämällä yhteisiä keskusteluita sekä panostamalla kehitystyöhön johtaja- ja päällikötasolla. On perustettu yhteisiä työryhmiä johtamisen sekä yhteisen kehitystyön edistämiseksi. Esimerkkeinä mainittakoon seuraavat työryhmät:

- Palvelujen integraatioryhmä, joka on mallintanut mielenterveysongelmista kärsiville lapsille ja nuorille suunnattua palveluketjua (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnus). Kyseisessä mallinnuksessa todetaan, että mallinnetun palvelun saataavuus sekä ruotsin että suomen kielellä tulee turvata.
- VIP-verkosto, joka edistää vaativan erityistuen ohjaus- ja palveluverkkojen kehittämistä.

Poikkihallinnollinen työ on tärkeä osa edellä mainittuja kärkihankkeita ja kehityskokonaisuuksia. Epätasa-arvon sekä syrjäytymisen vähentämiseen tähtäävään hankkeeseen osallistuu muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, sosiaali- ja terveyden toimiala sekä kaupunginkanslian elinkeino-osasto.

Sujuvalla yhteistyöllä sekä hyvällä johtamisella on suuri merkitys myös tältä osin. Selkeät prosessit ja selkeä vastuunjako ovat perusedellytyksiä sille, että asiakkaalle voidaan taata asianmukaiset palvelut. Joltain osin tarvittaneen myös lisäresursseja.

Oppilashuoltohenkilökunnan ja koulunuorisotyöntekijöiden lisääminen

Oppilashuoltohenkilökunnan määrästä päätettäessä lähtökohtana on todellisen tarpeen huomioiva mitoitus. Vuoden 2021 talousarviossa ei

ole toistaiseksi varattu lisäresursseja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan alaisen oppilashuollon palvelujen lisäämiseen.

Hyvä mieli -kohtaamispisteen perustaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla koko kaupunki on lähtökohtaisesti oppimisympäristö ja erilaisia tiloja voidaan käyttää lasten ja nuorten oppimisympäristöinä ja kohtaamispaikkoina. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta luoda esteettömiä ja epämuodollisia kohtaamispaikkoja lapsille ja nuorille niin, että heillä on käytettävissään monitaitoisia ja -ammattillisia ammattilaisia. Tähän ei ole varattu lisäresursseja vuoden 2021 talousarviossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kristian Roos, chef för sakkunnig- och kontorstjänster, puhelin: 310 80028
kristian.roos(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 12

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta koskien lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja, osaamisen vahvistamista ja toimialojen yhteistyötä seuraavan lausunnon:

"Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tavoitetta toteutetaan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjua on työstetty laajassa yhteistyössä HUSin, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Menossa on toimeenpanovaihe, jonka aikana muun muassa vahvistetaan mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista kaikilla toimialoilla.

Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa. Osana palveluketjutyötä otetaan käyttöön toimialojen yhteinen huolen tunnistamisen ja puheeksioton väline, CA (Common Approach) -malli, sekä matalan kynnyksen palvelumalli, joilla varmistetaan oikea-aikainen apu ja toimijoiden välinen yhteistyö.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä. Nuorisoaseman toimintaa laajennetaan edelleen ja perhekeskuksen yhteyteen perustetaan perustason lasten mielenterveyspalveluyksikkö lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla.

Mielenterveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen huomioiminen eri toimialoilla ja yhteiskunnallisilla tasoilla on kansallisenkin mielenterveysstrategian lähtökohta. Yksi sektori tai toimiala ei ratkaise nuorten mielenterveyden tai muita vastaavia pulmia. Lapsen ja nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä. Koulu on kehityksen kannalta keskeinen kehitysympäristö. Kaikilla koulussa toimivilla aikuisilla tulee olla valmius tunnistaa huolia, auttaa lasta ja nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin (CA-malli).

Oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Kuraattorit ovat sosiaalihuollon ammattilaisia ja voivat toimia yhteistyössä perhekeskuksen psykososiaalisen tuen toimijoiden kanssa yksittäisen lapsen ja nuoren tilanteen niin vaatiessa. Ehkäisevä yhteisöllinen työ on ensisijainen oppilashuollon toimintamuoto koulussa, ja se edistää oppilaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja tasapainoisen arjen mahdollisuus sekä tuen tarve on tunnistettava kaikissa palveluissa, joissa heitä kohdataan. Mielenterveys on voimavara, osa terveyttä ja tärkeää yksilön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta. Mielenterveyttä huomioiva ja edistävä toiminta niin yksilötasolla, monitoimijamallissa kuin kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa tukee mielen hyvinvointia vahvistavia ja suojaavia elementtejä ja ehkäisee ongelmien muodostumista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 310 69677
anna.helme(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 040 8474745
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Markus Salonen, keskitettyjen palvelujen päällikkö, puhelin: 050 3809967
markus.salonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.01.2021 § 5

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjä toimenpiteitä ja toteaa samalla, että aloitteessa tunnistettuihin toimenpiteisiin on Helsingin kaupungilla parhaillaan meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat Helsingin kaupungin keskeisistä strategisia tavoitteita. Kuluvalla strategiakaudella on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat yhteen edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Osana rakennetta toimivat muun muassa lasten ja nuorten (LANU) verkosto, lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmä, nuorten ohjaus ja palveluverkosto sekä oppilashuollon ohjausryhmä. Näiden ryhmien tehtävänä on muun muassa edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä palveluiden yhteensovittamista. Rakenteilla halutaan turvata hallintokuntien yhteistä tavoitteiden asettamista sekä johtamista.

Helsingissä on vastikään toteutettu laaja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyö. Kehittämistyön tavoitteena on ollut lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen parantamalla lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuja, tunnistamalla niiden palveluaukkoja, siirtämällä palveluiden painopistettä korjaavasta työstä ennaltaehkäisevään suuntaan sekä parantamalla monialaista yhteistyötä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjujen sujuvoittamiseksi. Kehittämistyötä on ohjattu monihallintokuntaisesti, jolla on varmistettu eri organisaatioiden ja palveluiden sitoutumista kehittämiseen ja yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Hankkeen työskentelyn pohjalta on Helsingissä sovittu seuraavia toimenpiteitä lasten ja nuorten mielenterveyden haasteisiin vastaamiseksi:

1. Vahvistetaan Helsingin omia matalankynnyksen perustason mielenterveyspalveluita.
2. Varmistetaan erikoissairaanhoidon jalkautuva intensiivituiki- ja hoito lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian yhteisille 10-18-vuotiaille väliinputoaja-asiakkaille.

3. Vahvistetaan koulun ja oppilaitosten roolia lapsen ja nuoren mielenterveystarpeiden tunnistamisessa ja matalankynnyksen hoidossa.
4. Kuvataan ja otetaan käyttöön yhteinen huolentunnistamisen ja tarttumisen toimintamalli.
5. Systematisoidaan ja lisätään näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä perus ja erityistason palveluissa.
6. Varmistetaan palveluketjun jatkotyöstö, jossa määritellään hoidon eri vastuutahot ja kuvataan palvelusisällöt.

Lisäksi pilotoidaan uusia näyttöön perustuvia mielenterveystoimia ja laajennetaan aiemmin käytettyjen interventioiden koulutusta, jotta varmistetaan tehokkaiden interventioiden saatavuus kaikissa palveluissa.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota kaikesa kaupungin toiminnassa. Monialaisten palveluiden ja palveluketjujen suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvitaan jatkuvaa yhteistyötä ja sitoutumista kaikilta lasten ja nuorten parissa työskenteleviltä taholta. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelut tulee lisäämään lähivuosina henkilöstön osaamista nuorten mielenterveyden ongelmien varhaiseksi tunnistamiseksi, puuttumiseksi sekä oikeaan palvelun löytymiseksi. Huolen varhaiseen tunnistamisen ja siihen tarttumiseksi tul- laan nuorisopalveluissa ottamaan käyttöön kaupunkiyhteinen huolen- tunnistamisen malli. Lisäksi henkilöstöä koulutetaan edelleen nuorten pahanolon kohtaamiseen sekä verkkoauttamistyöhön. Oikean palvelun löytymiseksi lisätään myös nuorisotyöntekijöiden mielenterveyspalve- luiden ja palveluketjujen tuntemusta.

Nuorisopalvelut on mukana vuonna 2021 alkavassa monialaisessa pi- lotti- ja tutkimushankkeessa, jossa kehitetään vaikuttavaa tuki- ja hoi- tomallia 10–17-vuotilaille lapsille ja nuorille, joilla on laaja-alaisia tuen tarpeita ja mielenterveysongelmia. Hankkeessa yhdistetään lastensuo- jelun, erikoissairaanhoidon ja nuorisotyön osaamista varmistamaan ko- konaisvaltaista tukea nuorelle. Hankkeessa jalkaudutaan lapsen ja nuoren luontaisiin kehitysympäristöihin. Nuorisotyön roolina on nuoren vapaa-ajan huomioiminen ja myönteisten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen muun tuen osana (esim. harrastukset, kaverit, nuorten yhteisöt) ja koordinoita yhteistyötä nuorisotyön muiden toimijoiden kanssa.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kysyntä on lisääntynyt viima aikoina entisestään ja sen arvellaan myös kasvavan lähitulevai- suudessa. Tiedetään myös, että koronaepidemia on lisännyt nuorten yksinäisyyttä, mielenterveyden haasteita sekä turvattomuuden koke- muksia. Koronaepidemian alkaessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan

19.04.2021

nuorisopalveluiden työssä on panostettu erityisesti digitaaliseen ja jalkautuvaan nuorisotyöhön sekä erityistä tukea tarvitsevien nuorten yksilölliseen tukeen.

Nuorisopalveluiden kohdennetussa työssä, kuten etsivässä nuorisotyössä sekä Luotsi-toiminnassa, tarjotaan nuorille yksilöllistä tukea sekä henkilökohtaista ohjausta sopivien palveluiden piiriin. Jalkautuvassa nuorisotyössä taas jalkaudutaan nuorten suosimiin vapaa-ajan paikkoihin, kuten kaduille, puistoihin, ostoskeskuksiin, metroasemille ja tapahtumiin, ja mahdollistetaan näin keskustelutukea ja ohjausta hyvin matalla kynnyksellä nuorten omissa paikoissa. Viime vuonna jalkautuvaa työtä on lisätty merkittävästi kaupungin eri alueilla. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös digitaalisissa toimintaympäristöissä, josta voidaan löytää muutoin hankalasti tavoitettavia nuoria, kuten kotiin syrjään jääneitä nuoria, jotka viettävät paljon aikaa verkkomaailmassa. Korona-aikana nuoriso-ohjaajia on myös ollut tekemässä verkkoauttamistyötä Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Ryhmäaloitteessa esitetään nuorisotyöntekijöiden lisäämistä kouluihin ja monialaisen yhteistyön vahvistamista kulttuuri- ja vapaa-ajan sektorin kanssa. Koronaepidemian negatiivisiin seurauksiin ja uusiin aaltoihiin vastaamiseksi Helsingin kaupungin nuorisopalvelut on aloittanut Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämällä lisäävustuksella, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, uuden koulunuorisotyöhankkeen. Hankkeen tavoitteena on turvata nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia arjen ja koulunkäynnin sujumiseksi, vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä edistää mielen hyvinvointia. Hankkeen laajempaan tavoitteena on rakentaa pohjaa hankekauden jälkeiselle pysyvämmälle uudelleenlaiselle koulunuorisotyön mallille Helsingissä. Hankkeeseen palkataan nuorisotyöntekijöitä niille alueille ja yhteistyöhön koulujen kanssa, jonne syrjäytymisen riskejä erityisesti kasautuu. Hankkeen erityisenä kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset ja peruskoulun jälkeen nivelvaiheessa olevat nuoret, joilla on haasteita erityisesti yksinäisyyden tai mielen hyvinvoinnin kanssa, sekä nuoret, joille koronaepidemia on tuonut tai lisännyt tuen tarpeita opinnoissa suoriutumiseen.

Helsingin kaupunkiyhteisenä tavoitteena 2021 on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä lisäämällä monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koulupäivien yhteyteen. Tähän Helsinki on parhaillaan kehittämässä Islannin malliin pohjalta Helsingin harrastamisen mallia, joka lisää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia sekä harrastavien lasten ja nuorten lukumäärää. Mallin pilottivaiheessa on tarkoituksena rakentaa pysyvä harrastamisen malli Helsingin kouluihin, jossa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus, hyvien toimintamallien luominen ja kehittämi-

19.04.2021

nen, yhteistyö koulujen, kaupungin palveluiden ja harrastusta tarjoavien tahojen kanssa sekä palvelutuotannon koordinaatio ja harrastusmahdollisuuksista viestiminen Helsingin alueella kaikille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

Ryhmäaloitteessa ehdotetaan lisäksi hyvän mielen kohtaamispaikan perustamista esimerkiksi Helsingin keskustakirjasto Oodin yhteyteen. Nuorisopalveluissa suunnitellaan parhaillaan Oodiin avoimen nuorisotilan perustamista vuoden 2021 aikana. Tarkoituksena on vahvistaa nuorisotyötä keskustan alueella ja mahdollistaa nuorille avoin tila, jossa voitavata nuorisotyöntekijöitä ja muita nuoria. Tällä toimenpiteellä lisätään nuorten matalan kynnyksen tukea ja keskustelumahdollisuuksia aikuisen kanssa keskustan alueella erityisesti ilta-aikoina ja nuorten vapaaajalla. Samalla lisätään Oodin ja nuorisopalveluiden henkilöstön välistä yhteistyötä nuorten asioita koskien. Kevään aikana Oodin nuorisotilaa ja siellä tapahtuvaa toimintaa tullaan kehittämään myös yhdessä nuorten kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Asia/9

§ 270

V 5.5.2021, Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lainsäädäntöaloitteen tekemisestä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Avoimen puolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan lainsäädäntöaloitteen tekemistä valtioneuvostolle erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallitaan täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Kaupunginhallitus toteaa, ettei ehdotettua lainsäädäntöaloitetta tehdä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

19.04.2021

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.03.2021 § 54

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta, joka koskee lainsäädäntöaloitteen tekemistä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki tekee valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallittaisiin täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että se ei kannata lainsäädäntöaloitteen tekemistä. Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja.

Kannabis on rikoslaissa tarkoitettu huumausaine, jonka käyttö, valmistaminen ja viljely ovat rangaistavia. Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan nykyisin tuomita sakkoja tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Huumeiden valmistamisesta tai viljelemisestä voidaan määrätä enintään kaksi vuotta vankeutta.

19.04.2021

Vaikka kannabiksen käyttökin on rangaistava teko, rikoslaki mahdollistaa jo nyky muodossaankin kannabiksen käyttäjän tuomitsematta jättämisen. Rikoslain 50 luvun 7 §:ssä säädetään, että huumausaineen käytöstä voidaan jättää syyte nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos epäiltyä rikosta tai rikosta on huumausaineen määrä ja laatu, käyttötilanne sekä olosuhteet muutoinkin huomioon ottaen pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä. Syyte voidaan myös jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos rikoksesta epäilty tai tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hyväksymään hoitoon.

Merkintä kannabiksen käyttörikoksesta ei myöskään estä pääsyä mielenterveyshoitoon tai mihinkään muuhunkaan tarpeelliseen hoitoon tai palveluun.

Ryhmäaloitteessa esitetään muun muassa, että kannabiksen laillinen tuotanto ja valvottu myynti täysi-ikäisille poistaisi teini-ikäisiä houkuttelevan "kielletyn hedelmän" vaikutuksen, mikä vähentäisi alaikäisten huumeiden käyttöä. Kokonaisuutena arvioiden tieteellinen tutkimusnäyttö ei tue edellä mainittua väitettä, joka perustuu yhteen tutkimukseen, jossa todettiin vähäinen vaikutus asiaan.

Tähän mennessä kertyneen tutkimustiedon valossa on perusteltua olettaa, että runsaasti kannabista käyttävien henkilöiden määrä lisääntyy, jos kannabiksen tuotannosta ja myynnistä tulee laillista. Tutkimusnäyttöä on myös siitä, että kannabiksen käytön sallittavuus lisäsi käyttöä etenkin nuoruusikäisten tyttöjen keskuudessa.

Ehdotettu Helsinkiä koskeva erillislaki olisi Helsingin osalta haitallinen, koska se keräisi Suomesta ja ulkomailta kannabiksen suurkuluttajat ja viihdekäyttäjät Helsinkiin.

Kannabiksen haitat liittyvät nimenomaan runsaaseen ja pitkäaikaiseen käyttöön, jolla on lukuisia kielteisiä vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn. Rungas kannabiksen käyttö heikentää kognitiota, mikä heikentää etenkin nuorilla suoriutumista koulussa ja opinnoissa. Rungas kannabiksen käyttö väestössä lisää myös muun muassa liikenneonnettomuuksien riskiä.

Kannabista runsaasti etenkin teini-ikäisillä käyttäneillä henkilöillä mahdollinen psykoosiin sairastuminen tapahtuu keskimäärin noin kaksi vuotta aikaisemmin kuin muilla psykoosiin sairastuvilla. Kannabiksen käyttöä jatkavien psykoosipotilaiden sairaus on keskimäärin vaikeampi ja edellyttää myös useammin ja pidempiä sairaalahoitoja.

Kannabisuutteita vaikuttavana aineena sisältävän lääkevalmisteen käyttö on lääkärin määräämänä sallittua pienelle potilasryhmälle. Lää-

kekannabista käytetään Suomessa MS-taudin lihasjäykkyyteen, elleivät muut hoidot tehoa.

Helsingin kaupunki on tehnyt valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja.

Lainsäädäntö ei salli tällä hetkellä valvottujen huumeiden käyttötilojen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 01.4.2019 § 228 valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuonekokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Laissa on oltava säännökset muun muassa siitä, onko humausaineiden käyttäminen ja hallussapito rangaistavaa käyttöhuoneen tiloissa, ja mitkä ovat henkilökunnan oikeudet ja velvollisuudet ja oikeudet suhteessa käyttäjiin. Jos lainsäädäntöhanke aloitetaan, Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Huumeongelman hoito perustuu avoimeen ja luottamukselliseen hoitosuhteeseen. Huumeiden käyttö ei ole esteenä hoitoon pääsulle. Huumausaineisiin liittyvien ongelmien hoito ja huumeiden käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen on sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta perusteltua. Kannabiksen tuotannon ja myynnin laillistaminen nykyistä laajemmin sen sijaan ei edistä terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

16.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen ja psykoosipalvelujen päällikkö Jussi Niemi-Pynttari olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin yksi palautusehdotus.

Palautusehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Asia palautetaan valmisteluun, jossa arvioidaan uudelleen kohdat, joista ei ole näyttöä. Lisäksi uudessa valmistelussa tulisi ottaa huomioon kannabiksen terveysvaikutusten taso verrattuna muihin sallittuihin pähteisiin sekä punnita laittomuuden aiheuttamia sosiaalisia ongelmia.

Kannattaja: jäsen Reko Ravela

19.04.2021

Asia/9

Asiassa tehtiin myös yksi vastaehdotus.

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lausuntovastauksesta poistetaan lausunnon toisesta kappaleesta seuraava lause: "Kannabiksen salliminen kontrolloidussakin ympäristössä johtaa huumausaineiden käyttöön liittyvien ongelmien voimistumiseen." Tästä ei nimittäin ole mitään näyttöä olemassa.

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Jäsen Leo Bergmanin palautusehdotuksen saatua kannatuksen keskustelu rajattiin koskemaan palautusehdotusta ja siitä äänestettiin ensimmäisenä esittelijän ehdotusta vastaan.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Palautusehdotus 1 (jäsen Leo Bergman)

Jaa-äännet: 8

Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Leo Bergman, Esa Olavi Lehtopuro, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5, minkä jälkeen asian käsittelyä jatkettiin. Seuraavana äänestettiin kannetusta jäsen Kati Juvan vastaehdotuksesta.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5

Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

19.04.2021

Asia/9

Ei-äänet: 8

Katju Aro, Leo Bergman, Kati Juva, Esa Olavi Lehtopuro, Laura Nordström, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Jussi Niemi-Pynttari, psykoosipalvelujen päällikkö, puhelin
jussi.niemi-pynttari(a)hel.fi

Harri J. Lehtonen, lakimies, puhelin: 310 42668
harri.j.lehtonen(a)hel.fi

§ 271

V 5.5.2021, Valtuutettu Kati Juvan aloite ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen allekirjoittamiseksi

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 22 muuta valtuutettua esittivät valtuustoaloitteessaan (21.10.2020), että Helsingin kaupunki allekirjoittaa International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) -kampanjan kaupunkivetoimuksen (Cities Appeal) ja osoittaa siten tukensa YK:n ydinasekieltosopimukselle.

ICAN-kampanjan tavoitteena on edistää ydinaseriisuntaa ja YK:n ydinasekieltosopimuksen toimeenpanoa. Kampanja on perustettu Australiassa vuonna 2007 ja siinä on mukana kansalaisjärjestöjä noin sadasta maasta.

YK:n ydinasekieltosopimus astui voimaan 21.1.2021. Sen oli 18.3.2021 mennessä ratifioinut 54 maata. Suomi ei ole allekirjoittanut sopimusta. Sopimus kieltää ydinaseiden valmistuksen, hallussapidon ja käyttämisen.

ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen on allekirjoittanut lähes 400 kaupunkia 17 eri maasta. Pohjoismaista mukana on Oslon ja usean muun norjalaisen kaupungin lisäksi vain Göteborg.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on nykyisin huomattavan laajaa, ja kaupungit ovat lisänneet kansainvälistä edunvalvontaansa valtioiden suuntaan. Myös Helsinki on kaupunkistrategian mukaisesti vahvistanut kansainvälistä toimintaansa. Toiminta kohdistuu asioihin, jotka liittyvät kaupunkeihin, ovat kaupungin toimintaa ja joihin kaupunki voi vaikuttaa.

Kunnan toimialaa koskevassa oikeuskäytännössä kunnan nimissä annettuihin ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa koskeviin kannanotoihin on aiempina vuosina suhtauduttu pidättyvästi. Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden vuonna 1983 tekemän päätöksen (KHO 1983 II 28) mukaan kunnan toimialaan ei kuulunut ydinaseetonta Pohjolaa koskevan vetoimuksen allekirjoittaminen.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Kaupunginhallitus kuitenkin katsoo, että ydinaseita koskevan kannanoton antaminen ei edelleenkään ole kunnan toimialaa koskevan sääntelyn mukaista. ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen allekirjoittaminen ei näin ollen ole perusteltua.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 272

V 5.5.2021, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite lähiliikenteen juna- asemien kehittämisestä

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
- 2 HSL:n lausunto 26.11.2020
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 2.12.2020
- 4 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2020
- 5 Väyläviraston lausunto 15.1.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi Helsingin lähiliikenteen juna-asemien omistusolosuhteet ja vastuut, niiden nykyistä selkeämmän toimintamallin ja vastuutuksen, asemaseutujen kaavoituspotentiaalain asunto- ja toimitilarakentamiselle sekä Väyläviraston, VR-Yhtymä Oy:n (myöhemmin VR), Senaatti-kiinteistöjen ja HSL:n kannat toiminnallisiin muutoksiin. Aloitteen tekijät katsovat, että epäselvä ja monimutkainen vastuunjako asemien omistuksessa ja ylläpidossa vaikeuttaa niiden kehittämistä. Aloitteessa esitetään, että lähiliikenteen juna-asemat siirtyisivät kaupungin omistukseen ja niistä vastaisi metrolinjan tapaan liikenneli-

kelaitos (HKL), jotta asemanseutujen kehittämispotentiaali tulisi huomioiduksi nykyistä kokonaisvaltaisemmin.

Nykyiset lähiliikenteen juna-asemien omistussuhteet ja -vastuut

Pää- ja rantaradan varren asemien nykyiset omistussuhteet jakautuvat usealle toimijalle ja eri toimijoiden välisiä rajapintoja muodostuu myös asemien sisälle. Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito jakautuvat Väylävirastolle, VR:lle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Helsingin päärautatieaseman asemarakennus on VR:n omistuksessa. Malmilla omistajuus on keskitetty 1.1.2019 toimintansa aloittaneelle Senaatin asema-alueet Oy:lle. HKL omistaa Kannelmäen, Pohjois-Haagan ja Malminkartanon asemat ja Kiinteistö Oy Pasilan Asema omistaa Pasilan aseman.

Helsingin kaupungin alueella Väylävirasto omistaa radan maapohjan ja laiturialueet (pois lukien rataosa Huopalahti-Vantaankoski, jonka maihin Väylävirastolla on vain käyttöoikeus) sekä matkustajille tarkoitettuja asematiloja Huopalahdessa, Pukinmäessä ja Puistolassa. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaista sekä matkustajainformaatiosta.

Asemalaiturialueella olevat dynaamiset opasteet kuten matkustajainformaationäytöt ja kuulutukset ovat Finrailin vastuulla. Väyläviraston vastuulla ovat staattiset opasteet kuten mm. laiturinumerot, aikataulukkaapit ja opastekyltit. Aikataulukkaappien sisällöstä (aikataulutulosteet) HSL-alueella vastaa käytännössä HSL.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupungin omistamia metro- ja juna-asemien liityntäpysäköintialueita hallinnoi HKL, joka vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä Helsingissä. Seudun liityntäpysäköinnistä vastaa HSL.

Kuten aloitteessa todetaan, lähijuna-asemien kehittämistä hidastaa niiden hajautunut omistajuus ja ylläpito. Toiminta HKL:n ja Länsimetro Oy:n omistamalla ja ylläpitämällä asemilla on ketterämpää, sillä intressit asemien kehittämiseen ovat kaupunkien (Helsinki ja Espoo) kanssa yhteisiä. Lähiliikenteen hajautunut omistajuus aiheuttaa ongelmia myös asukkaille ja joukkoliikenteen käyttäjille, jotka eivät tiedä tahoja, jolle palaute kunnossapidosta pitäisi osoittaa.

Asemanseutujen kaavoituspotentiaali

Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteuttamisohjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Asemanseudut ovat tulevaisuudessa

yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohdista muodostuu merkittäviä keskusta-alueita. Yleiskaavaan merkityt korttelitehokkuudet mahdollistavat asemanseuduilla mittavaa täydennysrakentamista sekä asunto-että toimitilarakentamiselle.

Asemat toimivat niitä ympäröivien alueiden käyntikortteina, ja siksi asemien ja asemanseutujen kehittämisellä on iso vaikutus alueen elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Asemien kehittäminen onkin ensiarvoisen tärkeää, ja sillä on merkitystä myös joukkoliikenteen houkuttelevuuden, asiakaskokemuksen ja matkustajamäärien kasvattamisen kannalta. Useammasta asemasta on kehittymässä yhä merkittävämpiä joukkoliikenteen solmukohtia, ja siten myös yhä vetovoimaisempia toimitilakehittämisen alueita. Asemanseuduilla on paljon potentiaalia kasvaa myös ilmastoystävällisten palveluiden keskittyminä. Näitä uusia kestäviä arjen palveluita on etsitty mm. HSY:n vetämän Fiksu Assa -hankkeen yhteydessä yhteistyössä Espoon, Vantaan, Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkien kanssa. Helsingissä lähiliikenteen juna-asemilta puuttuu kuitenkin tarvittava infrarakentaminen, joka houkuttelisi ilmastoystävällisiä palveluja sijoittumaan asemille.

Pääradan asemanseuduilla on tällä hetkellä käynnissä monia asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Asemakaavoituksen kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle.

Toimintamalli ja vastuutus

Ratkaisu asemanseutujen kehittämiseen soveltuvaksi toimintamalliksi on selvitetty mm. kesäkuussa 2020 valmistuneessa "Kestävän asemayhteistyön toimintamalli" -konsulttityössä, joka toteutettiin Ympäristöministeriön, Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän koordinoiman MAL-verkoston, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY:n) sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien toimeksiannosta. Työssä laadittiin ajantasainen tilannekuva asemanseuduista ja niiden kehitystarpeista sekä laadittiin asema-alueiden yhteiskehittämisen toimintamalleja erilaisilla asemanseuduilla hyödynnettäviksi. Helsinki oli tiiviisti mukana työn laatimisessa, ja raportissa esiteltiin Helsingin osalta Malmin asemaa. Malmin visiotyön yhteydessä on luotu monistettavissa oleva toimintamalli asemanseudun kehittämiseen, ja käyty laaja keskustelukierros sekä omistajatahojen että paikallisten toimijoiden kanssa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on yhdessä kaupunginkanslian kanssa perustanut 2019 asemanseutujen seurantaryhmän, jonka tar-

koituksena on koota pääradan asemien omistusolosuhteet ja vastuut kartalle sekä laatia yhteinen toimenpidesuunnitelma asemien viihtyisyyden parantamiseksi. Tarkoituksena on, että tämän jälkeen asemien kunnostustoimia tehtäisiin yli rajojen, ja kustannukset jaettaisiin vastuualuerajojen mukaan. Seurantaryhmässä ovat mukana keskeiset asemanseutujen kehittämisosapuolet Väylävirasto, VR, Senaatti-kiinteistöt sekä kaupungin asiantuntijatahoja.

Lausunnonantajien kannat toiminnallisiin muutoksiin

Aloitteen johdosta on saatu liitteenä ja päätöshistoriassa olevat HSL:n, VR:n, Senaatti-kiinteistöjen, Väyläviraston, HKL:n johtokunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Lausunnoissa tunnistetaan lähiliikenteen juna-asemien hajaantuneista omistusvastuista aiheutuvat haasteet ja painotetaan toimivan ja vastuualuerajat ylittävän yhteistyön tärkeyttä asemanseutujen kokonaisvaltaisessa kehittämisessä.

Aloitteessa esitettiin toiminnallisiin muutoksiin liittyen lausunnonantajat nostivat esiin omia huomioitaan mm. seuraavasti:

HSL katsoo lausunnoissaan, että liityntäyhteyksien ja bussiliikenteen toimintaedellytysten turvaamisen kannalta olisi hyvä, että asemalaitureihin välittömästi liittyvät alueet, kuten rautatieasemien yhteydessä sijaitsevat liityntäliikenteen bussiterminaalit, olisivat saman toimijan ylläpitovastuulla kuin ympäröivä katuverkko. Käytännössä nämä alueet ovat useimmiten kuntien vastuulla. Näin vältetään tilanteet, joissa esimerkiksi lumien poisto olisi tehty epätarkoituksenmukaisesti toimivalta-rajoiden vuoksi. Liityntäpysäköinnin osalta HSL:n näkemys on, että Helsingin tulisi jatkossakin vastata liityntäpysäköinti-infrasta alueellaan. HKL on ottanut roolin liityntäpysäköinnin infrasta vastaavana tahona erittäin hyvällä kehittämisotteella, ja useita kehittämishankkeita on suunnitteilla tai jo toteutettu HKL:n toimesta.

Edelleen HSL:n näkemyksen mukaan selvittäessä nykyistä selvempää toimintamallia, tulee esitettävän ratkaisun olla sellainen, ettei se synnytä uusia rajapintoja suhteessa muihin asemanseutuihin seudulla. Ratkaisun tulee huomioida myös rajapinnat ja vastuut eri toimijoiden välillä. Lisäksi asemanseutujen kehittämisen selvitystyössä tulee HSL:n mukaan ottaa huomioon seudullisuuden näkökulma. HSL esittääkin lausunnoissaan saman toimintamallin ja omistus pohjan laajentamista koko HSL alueelle, jotta esimerkiksi tulevista liikenteen kilpailutuksista saataisiin maksimaalinen hyöty.

VR pitää aloitteessa esitetyjä omistusjärjestelyjä mahdollisina erityisesti tilanteissa, joissa nykyisellä omistajalla ei ole halukkuutta tai mahdollisuutta kehittää, tai ylläpitää kiinteistöjään riittävällä tasolla. VR:n näkemyksen mukaan toimijoiden kesken tulisi määritellä selkeät

periaatteet, joiden mukaan matkaketjuja palvelevien toimenpiteiden toteutus-, ylläpito- ja kustannusvastuita jaetaan. Tästä esimerkkinä VR nostaa esiin polkupyörien liityntäpysäköintiin liittyvät periaatteet Väyläviraston ja eri kuntien välillä.

Senaatti-kiinteistöjen näkemyksen mukaan Senaatin Asema-alueet Oy tehostaa osaltaan asema-alueiden kehittämistä keskittämällä valtion kiinteistöomistuksia (VR-Yhtymä ja Väylävirasto) myös Helsingin lähijuna-asemien alueilla yhtiön omistukseen. Senaatti-kiinteistöt katsoo, että toimintamalleja asemanseutujen kehittämistyölle on jo olemassa. Sen mukaan yksin asemien kiinteistöomaisuuden keskittäminen ei kuitenkaan ratkaise asemanseutujen kehittämisen haasteita, vaan tähän tarvitaan myös aitoa yhteistyötä ja kehittämisen mahdollistava tahtotila.

Väylävirasto katsoo, että sen on jatkossakin tarkoituksenmukaista omistaa radan ja laitureiden maapohja. Sen sijaan kaupallisten tilojen ja aulatilojen osalta omistaja (tai haltija) voisi Väyläviraston mukaan olla jokin muukin taho. Osasta Väyläviraston mailla sijaitsevista liityntäpysäköintialueista luopuminen olisi Väyläviraston mukaan tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaista, kunhan luovutusten yhteydessä varmistetaan riittävä liityntäpysäköintikapasiteetti. Rautatien ympäristössä on myös pieniä maa-alueita, jotka ovat Väyläviraston omistuksessa, mutta tosiasiallisesti kaupungin käytössä katu- tai torialueina tai puistoina (ml. jotkin radanvarsipyörätiet). Näiden alueiden osalta Väylävirasto katsoo, että ao. kaupunkien olisi tarkoituksenmukaista hankkia alueet omistukseensa. Edellä mainitut järjestelyt ovat mahdollisia radanpidon nykyiset ja tulevat tarpeet huomioiden.

HKL:n johtokunta ja kaupunkiympäristölautakunta katsovat, että asemien ja asemaympäristöjen hajautunut omistajuus on johtanut siihen, että kukaan omistajataho ei kannata kokonaisvastuuta lähiliikenteen matkaketjun laadusta, kuten esimerkiksi matkustajille suunnatuista palveluista sekä opasteista. Kaupungin koordinoiman asemanseutujen seurantaryhmän työ vastaa osaltaan aloitteessa selvitettäväksi esitettyyn nykyistä selkeämpään toimintamalliin ja vastuutukseen. HKL:n kokemuksen mukaan keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryyttä, kuten metroasemien sekä autojen liityntäpysäköinnin kohdalla on tapahtunut.

Toimenpiteet lähiliikenteen juna-asemien kehittämiseksi

Kaupunginhallitus pitää kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan tapaan lähiliikenteen juna-asemien kehittämistä tärkeänä.

Kaupunginhallitus toteaa, että HKL on ryhtynyt HKL:n johtokunnan kehottamana yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen –palvelun kanssa selvittämään tarkemmin aloitteessa esi-

19.04.2021

tettyä mahdollista Helsingin lähijuna-asemien omistajuuden muutosta mm. tarvittavien investointien ja saavutettavien hyötyjen osalta. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämisen osalta.

Väylävirasto on ohjelmoinut pääradan asemien (Käpylä, Oulunkylä, Pukinmäki, Malmi, Tapanila ja Puistola) mittavan peruskorjauksen 2020-luvun lopulle, mutta asemanseutujen seurantaryhmän näkemyksen mukaan asemien yleisilmeen siisteyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta parantavaa pintaremonttia tulisi tehdä mahdollisimman pikaisesti. Asemanseutujen seurantaryhmän käynnistämän konsulttityön myötä tunnistetaan pääradan asemien osalta nopeasti tehtävissä olevat pienehköt kunnossapitotoimenpiteet sekä määritetään niiden kustannusarviot ja vastuut eri toimijoiden kesken. Työ valmistuu vuoden 2021 aikana. Seurantaryhmän tarkoituksena on sopia eri toimijoiden yhteistoiminnasta em. pienehköjen kunnostustoimenpiteiden suorittamisen osalta.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että asemanseutujen kehittämiseen ja ns. nopeisiin kunnostustoimenpiteisiin liittyvät mahdollisuudet, tarvittavat toimenpiteet sekä niihin liittyvät rahoitustarpeet ja vastuut selkeytyvät vuoden 2021 aikana käynnissä olevien selvitysten myötä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
- 2 HSL:n lausunto 26.11.2020
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 2.12.2020
- 4 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2020
- 5 Väyläviraston lausunto 15.1.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.12.2020 § 704

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaavoituspotentiaali

Kaupunkiympäristölautakunta näkee lähijunien asemanseutujen kehittämisen tärkeänä, ja asemanseutujen kehittämiseksi on olemassa vahva tahtotila. Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteuttamisohjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Lisäksi esitetään uusia pikaraitiotieitä. Asemanseudut ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohdista muodostuu merkittäviä keskusta-alueita. Yleiskaavassa kaikki asemanseudut on merkitty keskustatoimintojen alueiksi, ja yleiskaavaan merkityt korttelitehokkuudet mahdollistavat niillä mittavaa täydennysrakentamista sekä asunto- että toimitilarakentamiselle.

Yleiskaavan toteuttamisohjelmassa asemanseudut on merkitty täydennysrakentamisen painopistealueiksi. Niistä on priorisoitu eri kriteerien pohjalta kolme kaupunkiuudistusaluetta, joille tullaan kohdistamaan lähivuotina sekä suunnitteluresursseja että investointeja. Kaupunkiuudistusalueita ovat Malmi, Kannelmäki-Malminkartano sekä Kontula-Mellunmäki. Resursseja ja investointeja on keskitettävä muutamalle alueelle kerrallaan, jotta kehittämistoiminnalla saavutettaisiin riittävää vaikuttavuutta ja konkreettisia muutoksia.

Asemat toimivat alueidensa käyntikortteina, ja siksi asemien ja asemanseutujen kehittämisellä on iso vaikutus alueen elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Asemien kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää, ja sillä on merkitystä myös joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja matkustajamäärien kasvattamisen kannalta. Useammasta asemasta on kehittyneissä yhä merkittävämpiä joukkoliikenteen solmukohtia, ja siten myös yhä vetovoimaisempia toimitilakehittämisen alueita. Asemanseuduilla on paljon potentiaalia kasvaa erityisesti ilmastoystävällisten palveluiden keskittymänä, ja näitä uusia kestäviä arjen palveluita on etsitty mm. HSY:n vetämän Fiksu Assa -hankkeen yhteydessä yhteistyössä Espoon, Vantaan, Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkien kanssa.

Pääradan asemanseuduille on tällä hetkellä käynnissä monia asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tapulikaupungin ja Puistolantien asemaseudulla on käynnissä täydennysrakentamisen, palvelutilojen sijoittamisen ja asemaseudun yhteyksien kehityshanke. Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista rakentamista ja radan itäpuolelle mahdollistetaan pyöräilybaanan rakentaminen. Fallkullan kiilan rakentaminen on alkanut keväällä. Malmilla on tehty laaja visiotyö, joka tähtää keskuksen täydennysrakentamiseen ja uudistamiseen sekä olemassa olevan ympäristön parantamiseen. Pukimäen aseman ympäristöön suunnitellaan asuntoja ja liiketilaa palveluille. Oulunkylän asemaseudulle suunnitellaan täydennysrakentamista pääradan molemmin puolin, Maaherrantien varrella ja Oulunkyläntori 1:n tontilla vanhat rakennukset korvataan uusilla asuinrakennuksilla ja liiketiloilla. Tuusulanväylän ja Käpylän aseman ympäristöön suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 20 000 asukkaalle, tavoitteena yhdistää nykyiset moottoritien erottamat alueet ja muuntaa Tuusulanväylä alueen pääkaduksi. Pasila on uudistunut täysin.

Rantaradan varrella Ilmalan aseman kohdalle Hakamäentien molemmin puolin suunnitellaan asemakaavoituksessa toimistorakentamista 40 000-60 000 k-m² aseman välittömään yhteyteen. Valimon asema kytkeytyy Vihdintien – Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnitelmaan, ja sillä on merkittävä kehittämispotentiaali tulevaisuudessa. Pitäjänmäentien varteen esitetään asemakaavaehdotuksessa radan pohjoispuolelle asuinkerrostaloja ja asemasillan kohdalle aukiota liiketiloinen.

Asemakaavahankkeiden yhteydessä huomioidaan olemassa olevien asemien sekä niitä ympäröivien julkisten tilojen toimivuus, viihtyisyys ja palvelut. Hankkeiden yhteydessä tehdään yhteistyötä mm. Väyläviraston kanssa. Asemakaavoituksen kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle.

Omistusolosuhteet ja vastuut

Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito jakautuu Väylävirastolle, VR-Yhtymälle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaista sekä matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat pääsääntöisesti VR-Yhtymän omistuksessa. Malmilla omistajuus on keskitetty 1.1.2019 perustetulle Senaatin asema-alueet Oy:lle. Valtion tavoitteena uudessa kiinteistökehitysyhtiössä on ollut, että keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryttä.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen ja puistojen hoitoluokituksen mukaisesti. Kaupungin vastuulla olevat asemien kulkuyhteydet sekä niihin liittyvät jalankulkureitit kuuluvat pääosin korkeimpaan ylläpitoluokkaan, mikä tarkoittaa sitä, että näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti.

Liityntäpysäköinnistä vastaa HSL, Helsingin alueella HKL. HKL vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä.

Hajautunut omistajuus aiheuttaa ongelmia myös asukkaille, jotka eivät tiedä oikeaa tahoja, kelle palaute kunnossapidosta pitäisi kohdistaa. Esimerkiksi Helsingin kaupungin palautejärjestelmään ja Oma Stadi -ehdotuksiin tulee toiveita ja ehdotuksia, jotka eivät kuulu kaupungin vastuulle. Asemien osiin liittyvien omistusten tietopohja on syytä saattaa pikaisesti ajan tasalle ja koordinoida tähän liittyvä viestintä yhdessä valtion kanssa.

Kuten aloitteessa todetaan, lähijuna-asemien omistajuuden ja ylläpidon hajautuminen usealle taholle hidastaa lähijuna-asemien kehittämistä. Toiminta HKL:n ja Länsimetro Oy:n omistamalla ja ylläpitämällä asemilla on ketterämpää, sillä intressit asemien kehittämiseen ovat kaupunkien (Helsinki ja Espoo) kanssa yhteisiä.

Toimintamalli ja vastuutus

Asemien toimintamallista on valmistunut kesäkuussa 2020 konsulttityö "Kestävän asemayhteistyön toimintamalli" (Sitowise Oy). Työ on tehty ympäristöministeriön, Tampereen seudun kuntayhtymä/MAL-verkoston, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien toimeksiannosta. Helsinki oli tiiviisti mukana työn laatimisessa, ja raportissa esiteltiin Helsingin osalta Malmin asemaa. Malmin visiotyön yhteydessä on luotu monistettavissa oleva toimintamalli asemanseudun kehittämiseen, ja visiotyön yhteydessä on mm. käyty laaja keskustelukierros sekä omistajatahojen että paikallisten toimijoiden kanssa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on yhdessä kaupunginkanslian kanssa perustanut asemanseudujen seurantaryhmän (2019), jossa on osallisina Väylä, VR, Senaatti-kiinteistöt sekä Helsingin kaupungin eri tahoja. Seurantaryhmän tavoitteena on varmistaa asemien kehittymisen ympäröivän täydennysrakentamisen yhteydessä. Asemien viihtyisyydellä on iso vaikutus alueen imagoon ja sitä kautta myös mm. alueella toimivien yritysten imagoon. Seurantaryhmän kokouksissa on nostettu esille tarve koota etenkin pääradan asemien omistusolosuhteet ja vastuut kartalle sekä laatia yhteinen toimenpidesuunnitelma

asemien viihtyisyyden parantamiseksi. Tämän jälkeen kunnostustoimia tehtäisiin yli rajojen, ja kustannukset jaettaisiin vastuualuerajojen mukaan.

Seurantaryhmä on pitänyt tärkeänä nopeiden toimenpiteiden kohdistamista ensisijaisesti raideliikenteen asemille lähtien pääradan asemista (Käpylä, Oulunkylä, Pukinmäki, Malmi, Tapanila ja Puistola). Väylä on ohjelmoinut asemien mittavan peruskorjauksen 2020-luvun lopulle, mutta asemien yleisilmeen siisteyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta parantavaa pintaremonttia (maalaukset, valaistus, pesu, pyörätelineet, kalusteet ja varusteet sekä istutukset) tulisi tehdä mahdollisimman pikaisesti. Lisäksi pusikoituneet ratapenkat ja käyttämättömillä laitureilla kasvavat heinät ja rikkaruohot tulisi siistiä, ja roikkuvat aidat korjata. Asemanseutujen kehittäminen ja siihen liittyvät nopeat kunnostustoimenpiteet vaativat asemanseuduille kohdennettua investointien ja ylläpidon rahoitusta.

Asemien nopeat korjaustoimenpiteet voisivat ajoittua vuosille 2021-2023. Osa selkeästi jollekin taholle kuuluvista nopeista toimenpiteistä (esim. pesu, valaistus, laitureiden siistiminen tai runkolukittavien pyörätelineiden asennus) voitaisiin tehdä välittömästi.

Osapuolten kannat toiminnallisiin muutoksiin

Seurantaryhmän työ vastaa osaltaan aloitteessa selvitettäväksi esitettyyn nykyistä selkeämpään toimintamalliin ja vastuutukseen.

Kaupunkiympäristön toimialan ja HKL:n kanta omistajuuden muutoksiin on lähtökohtaisesti myönteinen. Omistajuuden muutos edellyttäisi HKL:ltä tarkempia selvityksiä investointeihin ja kannattavuuteen liittyen. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämiselle Helsingille.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että aloitevastauksessa mainittuja pääradan asemien nopeita korjauksia viedään eteenpäin määrätietoisesti vuosina 2021 - 2023.

Lautakunta toteaa, että julkisen taiteen käyttö asemien uudistamistyössä on suositeltavaa.

Lisäksi lautakunta kiirehtii vastauksessa mainittua selvitystyötä, jossa arvioidaan omistajuuden muutosten tarvetta ja vaikutuksia ja tästä tehtäviä johtopäätöksiä.

Käsittely

19.04.2021

01.12.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että aloitevas-
tauksessa mainittuja pääradan asemien nopeita korjauksia viedään
eteenpäin määrätietoisesti vuosina 2021 - 2023.

Lautakunta toteaa, että julkisen taiteen käyttö asemien uudistamistyös-
sä on suositeltavaa.

Lisäksi lautakunta kiirehtii vastauksessa mainittua selvitystyötä, jossa
arvioidaan omistajuuden muutosten tarvetta ja vaikutuksia ja tästä teh-
täviä johtopäätöksiä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sin-
nemäen vastaehdotuksen.

24.11.2020 Pöydälle

17.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 19.11.2020 § 178

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti antaa seuraavan lausun-
non kaupunginhallitukselle valtuutettu Hannu Oskalan valtuustoaloit-
teesta lähiliikenteen juna-asemien kehittämisestä.

Oskalan valtuustoaloitteessa ehdotetaan Helsingin lähiliikenteen juna-
asemien omistusolosuhteiden ja vastuiden selvittämistä, nykyistä sel-
keämmän toimintamallin kehittämistä ja kaupunkikehityspotentiaalain to-
dentamista sekä näihin edellä mainittuihin liittyen Väyläviraston, VR:n,
Senaatti-kiinteistöjen ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän
(HSL) kannat toiminnallisiin muutoksiin.

HKL:n johtokunta yhtyy kaupunkiympäristölautakunnan näkemykseen, että lähijunien asemanseutujen kehittäminen on tärkeää ja asemanseutujen kehittämiseen on olemassa vahva tahtotila.

Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito Helsingin kaupungin alueella jakautuvat Väylävirastolle, VR-Yhtymälle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaita sekä matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat pääsääntöisesti VR-Yhtymän omistuksessa.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupungin hallinnoimilla alueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen ja puistojen hoitoluokituksen mukaisesti. Helsingin alueella kaupungin omistamia metro- ja juna-asemien liityntäpysäköintialueita hallinnoi HKL. Kaupunginhallituksen 22.6.2020, 394 §, tekemän päätöksen mukaisesti HKL vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä Helsingissä.

Asemien ja asemaympäristöjen hajautunut omistajuus on johtanut siihen, että kukaan omistajataho ei kanna kokonaisvastuuta lähiliikenteen matkaketjun laadusta, kuten esimerkiksi matkustajille suunnatuista palveluista sekä opasteista. HKL:n kokemuksen mukaan keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryyttä, kuten metroasemien sekä autojen liityntäpysäköinnin kohdalla on tapahtunut.

Kaupunkiympäristön toimialan ja HKL:n kanta ehdotettuihin kaupungin alueella sijaitsevien juna-asemien omistajuuksien muutoksiin on lähtökohtaisesti myönteinen. Omistajuuden muutos edellyttäisi HKL:ltä tarkempia selvityksiä tarvittaviin investointeihin ja saavutettaviin hyötyihin liittyen. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämiselle Helsingille ja HKL:lle.

Lausunnon antamisen lisäksi HKL:n johtokunta päätti kehottaa HKL:ää aloittamaan Helsingin lähijuna-asemien omistajuuden muutokseen liittyvien tarkempien selvitysten tekemisen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

19.04.2021

Asia/12

§ 273

V 5.5.2021, Valtuutettu Fatim Diarran aloite ruokarekkojen sähkönsaannin helpottamisesta

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, millä keinoin kaupunki voisi edistää luopumista ruokarekoissa käytettävistä aggregaateista. Aloitteessa esitetään aggregaattien käytön vähentämistä viitaten niiden aiheuttamiin pienhiukaspäästöihin ja kovaäänisyyteen.

Kaupunginhallitus pitää kaupunkiympäristölautakunnan tapaan tärkeänä, että ruokarekkojen sähkönsaantia helpotetaan ja niiden aggregaattien käyttöä vähennetään julkisessa kaupunkitilassa. Kaupunki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muutoin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta sen on mahdollista toteuttaa uusia sähkö-

pisteitä erityisesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitettuihin, erikseen määriteltyihin myyntipaikkoihin. Kaupunki voi näin sopimus- teitse ohjata myyntipaikan kiinteän sähköpisteen käyttöön aggregaatin sijaan. Määriteltyjen Ketterä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kau- punki ei voi suoraan vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoi- mintaa on mahdollista harjoittaa melko vapaasti kantakaupungin ulko- puolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin ta- pahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla to- rialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Sähkönsaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia Soitolla sähköä -sähköpisteitä, jotka soveltuvat hyvin ketterässä kioskitoin- nassa hyödynnettäviksi. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhtey- dessä sähköpisteiden käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkkapuistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala pyrkii kehittämään infrastruktuu- ria erityisesti tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja Ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoilla. Myös Ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltyjen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoit- tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 56

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee sähkösaannin helpottamisen ja aggregaattien vähentymisen julkisessa kaupunkitilassa tärkeänä. Kaupunki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muutoin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta kaupunkiympäristön toimiala pystyy vaikuttamaan asiaan toteuttamalla uusia sähköpisteitä erityisesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitetuissa, erikseen määritellyissä myyntipaikoissa. Kaupunki voi tällöin sopimusteitse ohjata käyttämään myyntipaikan kiinteää sähköpistettä aggregaatin sijaan.

Ketterällä kioskillä tarkoitetaan liikuteltavaa elintarvikehuoneistoa, joka on rekisteröity moottoriajoneuvoksi tai vaunuksi. Nykyinen ketterä kioski -järjestelmä muodostuu erikseen määritellyistä myyntipaikoista, joiden varaamiseksi ketterä kioski -yrittäjän on tehtävä sopimus kaupungin kanssa. Ketterillä kioskeilla ei ole vakituisia myyntipaikkoja, vaan ne vuorottelevat myyntipaikoilla. Määritellyt myyntipaikat sijaitsevat kantakaupungin alueella paikoissa, joissa ei muutoin voi ketterää kioskia pysäköidä. Muutoin ketterän kioskin voi pysäköidä pysäköintisäännöksiä noudattaen, eikä tällaisilla paikoilla tapahtuva elintarvikemyynti edellytä erillistä sopimista kaupungin kanssa. Määriteltyjen ketterä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kaupunki ei siis voi suoraan vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoimintaa on mahdollista melko vapaasti harjoittaa kantakaupungin ulkopuolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla torialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Tapahtumille tai ketterille kioskeille soveltuvaa sähköä ei saada Helsingin julkisesta ulkovalaistusverkosta, sillä valaisinpylväille tulee sähköä vain pimeään aikaan.

Sähköpisteiden tarve on suurin vilkkaissa, paljon käytetyissä puistoissa ja kaupunkitiloissa. Nämä paikat ovat usein kaupungin keskeisimpiä ja arvokkaimpia, jonka vuoksi on tärkeää, että kaupunkikuvaan kiinnitetään riittävästi huomiota sähköpisteitä toteutettaessa. Kalusteiden ja laitteiden tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisia ja noudattaa kaupunkitilaohjetta sekä muita kaupungin ohjeita ja määräyksiä. Myös sähköturvallisuus ja ilkivallankestävyys korostuvat rakennettaessa julkiseen ulkotilaan yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköpisteitä. Nämä nostavat kalusteiden ja laitteiden hintaa, mikä voi tehdä palvelusta käyttöön nähden hyvinkin kallista.

Kaupunkiympäristön toimiala toteutti vuonna 2018 kokeiluluontoisesti puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä Vaasanpuistikoon kaupunginvaltuuston päätökseen 28.9.2016 § 245 perustuen. Tapahtumanjärjestäjä voi tilata sähkövirtaa tätä tarkoitusta varten pystytetystä pollarista soittamalla käyttöopasteen mukaiseen numeroon, jolloin virtaa on tarjolla kahdeksaksi tunniksi kerrallaan. Kahdeksan tunnin pituinen sähköannos maksaa yksivaiheisena noin viisi euroa ja kolmivaiheisena noin viisitoista euroa. Ostot veloitetaan tilaajan puhelinlaskulla. Vuonna 2020 Vaasanpuistikon soittoautomaattiin tehtiin tekniikka- ja hinnoittelupäivitys.

Sähkönsaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä, sillä Soitolla sähköä -toimintamalli soveltuu hyvin ketterään toimintaan. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkka- puistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala selvittää ja pyrkii kehittämään infrastruktuuria erityisesti tapahtuma- aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoissa. Myös ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltyjen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Mikko Aho: Kohdan 7 loppuun lisätään:

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
oli.markkanen(a)hel.fi
Tommi Valve, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 39571
tommi.valve(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 274

V 5.5.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite ilmastovaikutusten laskelmien sisällyttämisestä asemakaavoihin

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää käytäntöjä, joilla asemakaavojen taustaselvityksiin liitetään ilmastovaikutusten laskelma, jotta ilmastovaikutusten arvioinnista saadaan kiinteämpi osa kaavaprosessia.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavoitukseen ollaan Helsingissä parhaillaan luomassa yhtenäistä käytäntöä vähähiilisyiden arvioimiseksi hiilijalanjäljen laskemisen avulla. Työn on tarkoitus valmistua kevään 2021 aikana ja siinä hyödynnetään sekä Helsingistä että muualta Suomesta saatuja kokemuksia. Työn aikana määritellään käytettävä laskentamenetelmä, laskettavat kohteet, niistä käytettävät muuttujat ja laskemisajankohta kaavaprosessissa. Lisäksi työssä määritellään laskelmien edellyttäminen, tilaaminen, hyväksyminen ja vaikuttavuus. Laskennasta rajataan pois asioita, joilla on vähäinen vaikutus tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoituksella vaikuttaa.

Tavoitteena on sisällyttää vähähiilisyyden arviointi kaikkiin kaavahankkeisiin. Kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi tulee vuosittain 50 - 60 asemakaavaa ja vireillä olevia kaavahankkeita on noin 300. Resurssien käytön sekä hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista tehdä tai tilata kaikkiin hankkeisiin konsultin tekemiä yksityiskohtaisia koko elinkaaren kattavia laskelmia. Kaavamääräysten laatimisessa voidaan muun muassa käyttää hyväksi aiempiin vastaaviin kaavakohteisiin tehtyjä laskelmia.

Hiilijalanjäljen laskentamenetelmän tavoitteena on mahdollisimman vähäpäästöinen ratkaisu sen sijaan, että vain laskettaisiin kaavahankkeen loppuvaiheessa sen aiheuttamia päästöjä. Esimerkiksi suunniteltavan kohteen sijoittumisen yhdyskuntarakenteeseen tulee olla keskeinen lähtökohta. Ratkaisun löytämiseksi laskelmia saattaa olla tarpeen tehdä useita kertoja eri vaiheissa ja erilaisilla vaihtoehdoilla. Toisaalta osassa hankkeista laskelmia voidaan tarvita vain tietyssä suunnitteluvaiheessa esimerkiksi esirakentamisen osalta. Kaikissa hankkeissa ratkaisun löytämiseksi ei välttämättä tarvita laskelmia ollenkaan, vaan vähähiilisyyteen voidaan ohjata selkeillä tavoitteilla ja keinoilla. Kattava laskenta on tarpeen isoissa ja muilla tavoin merkityksellisissä hankkeissa, joilla on maankäytön ja rakentamisen näkökulmasta suuret päästövaikutukset. Tällaisia ovat esimerkiksi aluerakentamishankkeet sekä purkavan uudisrakentamisen kohteet. Laskentamenetelmien kehittymisen ja niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vähenemisen myötä laskelmia voidaan soveltaa paremmin myös pienempiin kohteisiin.

Yhteinen käytäntö voi mahdollistaa laskentatulosten vertailun hankkeiden välillä, mikä ei ole vielä nykyään mahdollista. Käytäntöä tullaan kehittämään saatujen kokemusten perusteella ja yleisissä laskentaperiaatteissa tapahtuneiden tarkennusten myötä. Laskenta- ja vertailutiedon karttuminen auttaa tehostamaan suunnitteluprosesseja.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 88

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Hankennumero 5264_190

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asemakaavoitukseen ollaan Helsingissä parhaillaan luomassa yhte-näistä käytäntöä vähähiilisuuden arvioimiseksi hiilijalanjäljen laskemi-sen avulla. Työn pitäisi valmistua kevään 2021 aikana ja siinä hyödyn-netään sekä Helsingistä että muualta Suomesta saatuja kokemuksia. Työn aikana määritellään käytettävä laskentamenetelmä, laskettavat kohteet, niistä käytettävät muuttujat ja laskemisajankohta kaavapro-sessissa. Lisäksi työssä määritellään laskelmien edellyttäminen, tilaa-minen, hyväksyminen ja vaikuttavuus. Laskennasta rajataan pois asioi-ta, joilla on vähäinen vaikutus tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoi-tuksella vaikuttaa.

Tavoitteena on saada vähähiilisuuden arviointi kaikkiin kaavahankkei-siin ja tehdä arviointi tarkoituksenmukaisella tavalla tai käyttää kaava-määräysten laatimisessa hyväksi aiempiin vastaaviin kaavakohteisiin tehtyjä laskelmia. Vuosittain kaupunkiympäristölautakunnan tai kau-punginvaltuuston hyväksyttäväksi tulee 50 - 60 asemakaavaa ja vireillä olevia kaavahankkeita on noin 300. Resurssien käytön sekä hiilineut-raalisuustavoitteiden saavuttamisen kannalta ei ole tarkoituksenmu-kaista tehdä tai tilata kaikkiin hankkeisiin konsultin tekemiä yksityiskoh-taisia koko elinkaaren kattavia laskelmia.

Menetelmän tavoitteena on mahdollisimman vähäpäästöinen ratkaisu sen sijaan, että vain laskettaisiin kaavahankkeen loppuvaiheessa sen aiheuttamia päästöjä. Esimerkiksi suunniteltavan kohteen sijoittumisen yhdyskuntarakenteeseen tulee olla keskeinen lähtökohta. Ratkaisun löytämiseksi laskelmia saattaa olla tarpeen tehdä useita kertoja eri vai-

heissa ja erilaisilla vaihtoehdoilla. Toisaalta osassa hankkeista laskelmia voidaan tarvita vain tietyssä suunnitteluvaiheessa, esimerkiksi esirakentamisen osalta. Kaikissa hankkeissa ratkaisun löytämiseksi ei välttämättä tarvita laskelmia ollenkaan, vaan vähähiilisyys voidaan ohjata selkeillä tavoitteilla ja keinoilla. Kattava laskenta on tarpeen isoissa ja muilla tavoin merkityksellisissä hankkeissa, joilla on maankäytön ja rakentamisen näkökulmasta suuret päästövaikutukset. Tällaisia ovat esimerkiksi aluerakentamishankkeet sekä purkavan uudisrakentamisen kohteet. Laskentojen kehittymisen ja niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vähenemisen myötä niitä voidaan soveltaa paremmin myös pienempiin kohteisiin.

Yhteinen käytäntö voi mahdollistaa laskentatulosten vertailun hankkeiden välillä, mikä ei ole vielä nykyään mahdollista. Käytäntöä tullaan kehittämään saatujen kokemusten perusteella ja yleisissä laskentaperiaatteissa tapahtuneiden tarkennusten myötä. Laskenta- ja vertailutiedon karttuminen auttaa tehostamaan suunnitteluprosesseja.

Helsingissä on hiilijalanjäljenlaskentaa kokeiltu asemakaavoituksessa esimerkiksi yksittäisissä purkavan uudisrakentamisen kohteissa, Ounasvaarantie 2 ja Pallaksentie 1 asemakaavassa, Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteiden valmistelussa ja Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen suunnittelussa. Kalasatamassa on järjestetty vähähiilisen viherkorttelin suunnittelukilpailu. Muualla Suomessa merkittäviä kokeiluita on tehty esimerkiksi Hiedanrannassa Tampereella, Skanssissa Turussa ja Finnoossa Espoossa.

Taustaa

Vähähiilisyyden arvioinnissa voidaan hyödyntää hiilijalanjäljenlaskentaa. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen liittyen ollaan myös valtakunnallisesti kehittämässä arviointimenetelmiä. Vähähiilisyyden arviointi on osa ilmastovaikutusten arviointia. Ilmastovaikutusten arvioinnin alle kuuluvat sekä ilmastomuutoksen hillinnän että ilmastomuutokseen sopeutumisen kokonaisuudet. Ilmastomuutoksen hillinnän kokonaisuuteen kuuluvat keskeisimpinä asioina energiajärjestelmän aiheuttamien ilmastopäästöjen arviointi, rakentamisen aikaiset ilmastopäästöt sekä alueen käytöstä aiheutuvan liikenteen ilmastopäästöjen arviointi. Ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyviä asiakokonaisuuksia puolestaan ovat mm. tulvariskin ja hulevesien hallintaratkaisujen arviointi ja määrittely.

Vaikutusten arviointi on olennainen osa maankäytön suunnittelua. Kaavoituksessa vaikutusten arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä asetukseen. Meneillään olevassa maankäyttö- ja rakennus-

lain uudistuksessa vähähiilisyys on mukana uutena asiana, joten tätä tullaan vaatimaan jatkossa myös kansallisen tason ohjauksen kautta.

Helsinki on asettanut hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2035. Käytännössä tavoite tarkoittaa sitä, että vähintään 80 % kaupunkialueen suorista päästöistä leikataan verrattuna vuoden 1990 päästötasoon. Nuumerinen tavoite koskee suoria päästöjä, mutta Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmassa on toimia myös välillisten päästöjen vähentämiseksi. Alueellinen vähähiilisyystarkastelu kattaa sekä syntyvät suorat että välilliset päästöt, joita molempia on tärkeä pienentää.

Alueellinen vähähiilisyystarkastelu voidaan tehdä koko elinkaaren osalta tai rakentamishankkeen tietyistä vaiheista, kuten materiaalien valmistuksesta, rakentamisesta, käytöstä tai purkamisesta. Asemakaavoituksessa tarkastelun kohteena ovat rakennukset, infra (sisältäen kadut, puistot) ja energiajärjestelmä sekä tarvittaessa liikenne. Esirakentamista voidaan tarkastella osana rakennusten tai infran rakentamisen päästöjä tai omana kokonaisuutenaan. Maankäytön suunnittelussa esirakentamisen päästöjä on kuitenkin perusteltua tarkastella erikseen ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta laskennoista saatavien tulosten perusteella voidaan ohjata rakentamisen sijoittamista sekä etsiä ratkaisuja perinteisten keinojen sijalle esirakentamisessa. Maamassojen käyttöön liittyviä toimenpiteitä on usein mahdollista optimoida ilmastopäästöjen suhteen, mutta tämä vaatii massahallinnan aikataulutusta ja teeman integroimista muuhun suunniteluun.

Hiilijalanjälkilaskennoissa on tähän mennessä keskitytty rakennuksiin osittain siksi, että yleiset päästölaskentaperiaatteet ovat pisimmällä rakennuksissa. Siksi niiden hiilijalanjälkiä voidaan paremmin verrata keskenään. Kansallisesti säädösten avulla rakennusten vähähiilisyydelle tullaan asettamaan raja-arvot ennen vuotta 2025 (www.elinkaartilaskenta.fi).

Infrarakentamisen osalta yhteiset päästölaskentavalmiudet eivät vielä ole samalla tasolla, vaikka infrarakentamisen osuus on rakennetun ympäristön elinkaaren päästöistä merkittävä. Kokonaisuutta tulisikin kehittää kansallisella tasolla valtion ohjauksella. Periaatteita ja päästöker-toimia tarvittaisiin asemakaavoituksessa tehtäviä laskelmia varten, jotta laskennoista saadaan yhdenmukaisia, vertailtavia ja helposti toteutettavia. Laskennat perustuvat pitkälti taustaoletuksiin ja samasta kohteesta eri tekijöiltä saadut tulokset poikkeavat nykyisin toisistaan merkittävästi.

Asemakaavoitus on osa suunnitteluketjua, jota edeltää yleiskaavoitus. Vähähiilisyiden arviointi on yhtenä näkökulmana mukana myös yleiskaavan toteuttamisohjelmassa, jossa määritellään tulevien maankäytön

muutosalueiden toteuttamisjärjestys. Yleiskaavan toteuttamishojelman päivityksessä mukana olevina kriteereinä on maaperä (vaikutus rakentamisen aikaisiin ja esirakentamisen päästöihin), olemassa oleva rakennuskanta (energiasaneerauspotentiali täydennysrakentamisen yhteydessä) sekä saavutettavuus kestävillä liikennemuodoilla (liikenteen ilmastopäästöt).

Asemakaavoitusvaiheessa tehtyjä arviointeja tulisi täydentää ja tarkentaa sitä seuraavissa suunnitteluvaiheissa kuten katu-, puisto- ja rakennussuunnitelmissa. Kaupunki voi ohjata rakentamista vähähiilisempään suuntaan myös muilla keinoilla kuten asemakaavoitukseen kytkeytyvillä tontinluovutusehdoilla.

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausuntoehdotuksen ensimmäisen kappaleen viimeisestä virkkeestä poistetaan "tai joiden laskeminen on hankalaa" ja virkkeen loppuosa muotoillaan muotoon "tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoituksella vaikuttaa".

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anri Linden, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37352
anri.linden(a)hel.fi

Kaisa-Reeta Koskinen, projektijohtaja, puhelin: 310 22816
kaisa-reeta.koskinen(a)hel.fi

Alpo Tani, yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 15310
alpo.tani(a)hel.fi

Jenni Kuja-Aro, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32008
jenni.kuja-aro(a)hel.fi

Heidi Huvila, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 38202
heidi.huvila(a)hel.fi

§ 275

V 5.5.2021, Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta Linnanrakentajantien risteyksissä Herttoniemessä

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mauri Venemies ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy pikaisesti parantamaan Linnanrakentajantien risteysten liikenneturvallisuutta liikennevaloja rytmittämällä, kaistajärjestelyillä tai muilla tehokkailla toimenpiteillä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Linnanrakentajantielle toteutetaan merkittävä katutyö vuosina 2023-2025 Abraham Wetterintien ja metroaseman välille. Muutostöiden tarkoituksena on turvata liikkumisen mahdollisuuksia myös tilanteessa, jossa alueen liikennemäärien ennakoidaan kasvavan. Turvallisuuden kannalta liikennejärjestelyt toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien suunnitteluratkaisuiden mukaisiksi.

Muutostöiden yhteydessä Abraham Wetterintien ja metroaseman väliselle katuosuudelle toteutetaan muun muassa bussikaistat ja baanatasoiset yksisuuntaiset pyörätiejärjestelyt. Pyöräliikenteen muuttuminen

yksisuuntaiseksi parantaa osaltaan autoliikenteen osallisten mahdollisuuksia tulkita pyöräilijän aikeita ja kulkureittejä oikein. Oikealle Linnanrakentajantieltä etelästä kääntyvän liikenteen suhteellinen osuus tulee vähentymään, kun Linnanrakentajantien vuonna 2023 alkavan kadunrakennuksen myötä tehtävä ramppi Itäväylälle saadaan käyttöön.

Oikealle kääntymisen järjestäminen omaa suojattua liikennevalovaihetta noudattavaksi vaiheeksi johtaisi erityisesti Linnanrakentajantien ja Laivalahdenkadun liittymässä autoliikenteen välityskyvyn merkittävään heikkenemiseen. Tällainen järjestely johtaisi myös pidentyneisiin liikennevalojen kiertoaikoihin, mikä on koettu haitaksi erityisesti jalankulkijoille.

Valtuustoaloitteessa esille nostettu onnettomuustyyppi on yksi haastavimpia onnettomuustyyppinä vähentää liikennejärjestelyiden avulla. Keskeinen riskitekijä on osallisten rajalliset mahdollisuudet havaita toisiaan tai tulkita toisten osallisten toimintaa oikein. Erityisesti isoista ajoneuvoista on usein varsin haastavaa havaita takaviistosta oikealta lähestyvää pyöräilijää. Kääntyvän ajoneuvon kuljettajan mahdollisuutta havaita samaan suuntaan lähestyviä muita liikenteen osallisia voidaan parantaa ajoneuvoteknisin ratkaisuin esimerkiksi kamerajärjestelmillä. Kaupunki selvittää mahdollisuuksia edellyttää vastaavia parannustoimenpiteitä tilaamansa tai yhteistyötahojen, kuten Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymän (HSL), kanssa tilattavan liikennekaluston osalta. On myös odotettavissa, että EU:n sääntelyn keinoin joihinkin suurimpiin ajoneuvoluokkiin säädettäisiin pakolliseksi kuljettajan apuvälineeksi näkemäkatveiden muodostamia turvallisuusongelmia vähentävää tekniikkaa.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 64

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Laajasalon ja Herttoniemen keskustojen maankäytön tiivistyminen edellyttää mittavia muutoksia Herttoniemen keskustassa. Herttoniemen keskustan liikenteellisesti merkittävin katu on Linnanrakentajantie. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.5.2017 Herttoniemen keskustan liikennesuunnitteluperiaatteet, jonka mukaisten liikennejärjestelyjen toteuttaminen on parhaillaan meneillään. Samalla uusitaan kunnallistekniikkaa alueella. Linnanrakentajantielle toteutetaan merkittävä katutyö vuosina 2023-2025 Abraham Wetterintien ja metroaseman välille. Tuolloin katuosuudelle toteutetaan mm. bussikaistat ja baanatasoiset yksisuuntaiset pyörätiejärjestelyt. Lisäksi Itäväylälle tehdään autoliikenteen ramppi Linnanrakentajantieltä Itäkeskuksen suuntaan osana Itäväylää ylittävää uudistettua siltayhteyttä.

Liikenneturvallisuus Linnanrakentajantiellä

Linnanrakentajantiellä Abraham Wetterin tien ja Hiihtäjätien välillä on sattunut vuosien 2015-2020 välisenä aikana 20 tilastoitua onnettomuutta. Suhteessa liikennemääriin tilastoitu onnettomuusmäärä on tavanomista tasoa korkeampi Laivalahdenkadun liittymässä ja Itäväylän ylittävän sillan liikennepaikassa. Vertailtaessa aiempiin vastaavan pituisiin ajanjaksoihin tilanne ei ole onnettomuuksien osalta muuttunut merkittävästi. Pyöräliikenteen edustavuus onnettomuustilastoissa on huomattavan korkea. Lähes puolessa (9 kpl) tarkastelujakson onnettomuuksista vähintään yksi osallinen on ollut pyöräilijä. Näistä onnettomuuksista lähes kaikissa yhtenä osallisena on ollut kääntyvä auto tontti- tai katuliittymässä. Linnanrakentajantie on tärkeä pääkatu, jolla on huomattavan paljon liikennettä, erityisesti kyseisellä osuudella. Katuosuuden liikennemäärien ennakoidaan kasvavan kaikkien kulkumuotojen osalta joh-tuen kadun lähialueiden maankäytön tehostumisen myötä. Linnanrakentajantielle ja siihen liittyville lähikaduille on suunniteltu mittavia muutostöitä, joiden tarkoituksena on turvata liikkumisen mahdollisuuksia

myös tilanteessa, jossa liikennemäärien ennakoitaan kasvavan. Turvallisuuden kannalta liikennejärjestelyt toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien suunnitteluratkaisuiden mukaisiksi. Katujen rakentamistyöt ovat jo alkaneet ja tulevat ajoittumaan useille lähivuosille.

Valtuustoaloitteessa esille nostettu onnettomuustyyppi on yksi haastavimpia onnettomuustyyppinä vähentää liikennejärjestelyiden avulla. Keskeinen riskitekijä on osallisten rajalliset mahdollisuudet havaita toisiaan tai tulkita toisten osallisten toimintaa oikein. Erityisesti isoista ajoneuvoista on usein varsin haastavaa havaita takaviistosta oikealta lähestyvää pyöräilijää. Ison ajoneuvon kuljettaja joutuu kääntyessään keskittämään tarkkaavaisuuttaan muun muassa omaan kulkusuuntaansa. Toisaalta myös lähestyvän pyöräilijän voi olla vaikeaa tulkita, että onko hän tullut havaituksi.

Kääntyvän ajoneuvon kuljettajan mahdollisuutta havaita samaan suuntaan lähestyviä muita liikenteen osallisia voidaan parantaa ajoneuvoteknisillä järjestelmillä. Erityisen onnistunut esimerkki on uudet Articraitiovaunut, joissa kuljettajan näkemän katvealueita on poistettu erittäin kattavalla kamerajärjestelmällä. Kaupungin tulee selvittää mahdollisuuksia edellyttää vastaavia parannustoimenpiteitä tilaamansa tai yhteistyötahojen, kuten HSL, kanssa tilattavan liikennekaluston osalta. On myös odotettavissa, että EU:ssa nousee ehdolle direktiiviesitys, jossa joihinkin suurimpiin ajoneuvoluokkiin säädettäisiin pakollisiksi kuljettajan apuvälineeksi näkemäkatveiden muodostamia turvallisuusongelmia vähentävää tekniikkaa.

Oikealle kääntymisen järjestäminen omaa suojattua liikennevalovaihetta noudattavaksi vaiheeksi johtaisi erityisesti Linnanrakentajantien ja Laivalahdenkadun liittymässä autoliikenteen välityskyvyn merkittävään heikkenemiseen. Tällainen järjestely johtaisi myös pidentyneisiin liikennevalojen kiertoaikoihin, mikä on koettu erityisesti jalankulkijoille haitaksi. Oikealle Linnanrakentajantieltä etelästä kääntyvän liikenteen suhteellinen osuus tulee vähentymään, kun Linnanrakentajantien 2023 alkava kadunrakennuksen myötä tehtävä ramppi Itäväylälle saadaan käyttöön.

Pyöräliikenteen muuttuminen yksisuuntaisesti parantaa osaltaan auto liikenteen osallisten mahdollisuuksia tulkita pyöräilijän aikeita ja kulku- reittejä oikein. Pyöräliikenteen suunnitteluohjeita laadittaessa on hyödynnetty edistyneimmissä pyöräilymaissa tehtyä tutkimustietoa järjestelyiden turvallisuudesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 276

V 5.5.2021, Valtuutettu Jukka Järvisen aloite juoksuportaista Käpylän Taivaskalliolle

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Järvinen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan juoksuportaita Käpylän Taivaskalliolle.

Kaupunginhallitus pitää kuntoportaiden rakentamista kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tapaan yleisesti ottaen kannatettavana tapana edistää ihmisten liikkumista. Kuitenkin kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä tehdyssä selvitystyössä päädyttiin johtopäätökseen, että Taivaskallio ei sovellu kuntoportaiden sijoituspaikaksi. Taivaskallion sijainnin kuntoportaiden verkostosuunnitelmassa korvasi Pihlajistosta löydetty kohde.

Kuntoporrashjelmaa laadittaessa Taivaskallio tunnistettiin verkostollisesti hyväksi sijainniksi kuntoportaille, ja sitä tutkittiin yhtenä toteutettavana kohteena muiden kuntoporraskohteiden joukossa. Tarkastelussa ilmeni, että alueella on useita arvokkaita luonto- ja kulttuurihistoriallisia kohteita, jotka rajoittavat porraslinjan valintaa. Lisäksi alueen vaihteleva

vien pinnanmuotojen takia sopivien pitkäköjen rinneosuuksien löytäminen oli lähes mahdotonta. Koska tasaista, yhtenäistä kuntoportaille soveltuvaa rinnettä ei löytynyt, kuntoportaita ei olla rakentamassa Taivaskalliolle.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.03.2021 § 34

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kuntoportaiden rakentaminen on kannatettavaa ja edistää ihmisten liikkumista.

Kaupunkiympäristön toimiala teetti selvityksen mahdollisista kohteista, joihin voisi toteuttaa kuntoportaat. Liikuntapalvelut osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Selvitystyössä päädyttiin johtopäätökseen, että Taivaskallio ei sovellu kuntoportaiden sijoituspaikaksi.

Kuntoporrashjelmaa laadittaessa Taivaskallio tunnistettiin verkostollisesti hyvänä sijaintina kuntoportaille. Taivaskalliota tutkittiin yhtenä toteutettavana kohteena muiden kuntoporraskohteiden joukossa. Tarkas-

19.04.2021

telussa ilmeni, että alueella on useita arvokkaita luonto- ja kulttuurihistoriallisia kohteita, jotka rajoittivat porraslinjan valintaa. Lisäksi alueen vaihtelevien pinnanmuotojen takia sopivien pitkäköjen rinneosuuksien löytäminen oli lähes mahdotonta. Koska tasaista yhtenäistä kuntosportaille soveltuvaa rinnettä ei löytynyt, päätettiin olla esittämättä kuntosportaita Taivaskalliolle. Taivaskallion sijainnin kuntosportaiden verkostosuunnitelmassa korvasi Pihlajistosta löydetty kohde.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 277

V 5.5.2021, Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kompensoi Keskuspuiston vihersormelle Pirkkolan urheiluhallin rakennustöiden yhteydessä aiheutetun ekologisen haitan met-sittämällä vastaavan kokoisen alueen sellaisesta paikasta, jossa sen merkitys Helsingin vihersormille olisi aiheutettua haittaa vastaava ja Keskuspuistoa vahvistava.

Ekologiseen kompensatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 -verkostoa lukuun ottamatta. Kaupungilla ei ole tällä hetkellä vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Tavoitteena on kuitenkin kehittää kaupungin oma ekologisen kompensatiion malli. Työ tehdään osana Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028, jonka luonnoksessa yhtenä toimenpiteenä on kehittää Helsinkiin malli ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoi-

misesta. Hanke ajoittuu vuosille 2021–2022. Lisäksi parhaillaan on käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu, jonka yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä myös Keskuspuiston alueelta.

Kaupungin kaavoituksessa ekologisen kompensatiion keinovalikoima nojaa tällä hetkellä pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selvityksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kaupungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävät ekologiset kompensatiotoimet olisivat taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeasti toteutettavissa, eivätkä ne edistäisi kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuistossa luonnonarvoja säilytetään ja vahvistetaan pitkäjänteisesti kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Luonnonsuojeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uhanalaisia luontotyypejä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, ja metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 87

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ekologinen kompensatio

Ekologisella kompensatiolla tarkoitetaan sitä, että ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Kompensatiotoimien hyväksyttävyyttä edellyttää toiminnallista korvaavuutta, mikä tarkoittaa, että toimien riittävyys ei määrity pinta-alallisesti vaan vaikuttavuuden mukaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset kriittiset tekijät koskevat kohteiden ekologista korvattavuutta, hyvityksen ajoittumista ja aika-viivettä sekä epävarmuutta ekologisen tilan parannustoimien biodiversiteettihyödyistä.

Pirkkolan uusi monitoimiliikuntahalli

Voittoa tavoittelemattomalle Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle on tehty päätös 19.5.2020 aluevuokrasta toteuttaa monitoimiliikuntahalli Pirkkolan liikuntapuistoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi kaupunginhallituksen 3.2.2020 toimeenpanopäätöksen nojalla solmia vuokrasopimuksen, joka on viimeinen kaupungin päätös ennen rakennustöiden aloittamista. Tämä päätös pohjaa vuonna 2014 hyväksytyyn Keskuspuiston keskiosan asemakaavaan, jossa on esitetty urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Ekologinen kompensatio Pirkkolan liikuntahallin tapauksessa

Ekologiseen kompensatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 –verkostoa lukuun ottamatta. Helsingin kaupungilla ei tällä hetkellä ole vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Kaavoituksessa ekologisen kompensatioiden keinovalikoima nojaa pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selviytyksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kaupungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävä ekologinen kompensatio on taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeaa, eikä edistä kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuisto on keskisen ja läntisen Helsingin merkittävin metsäalue, pääosin ydinmetsistä koostuva vihersormi. Pirkkolan urheilupuiston alue ei ole Keskuspuiston kapein kohta, vaikkakin uusi liikuntahalli metsäistä yhteyttä tällä kohtaa kaventaakin. Esimerkiksi Laakson ratsastuskentän alueella Keskuspuisto ja sen metsäpeite on vieläkin kapeampi. Kaupungin tavoitteiden mukaista Keskuspuiston luonnonarvojen säilyttämistä ja vahvistamista tehdään pitkäjänteisesti. Luonnonsuo-

19.04.2021

jeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uhanalaisia luontotyyppisiä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Kaupungilla on tavoitteena kehittää omaa kompensatiomalliaan, tavoite on esitetty Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2020–2028 –luonnoksessa (toimenpide: Kehitämme Helsingille mallin ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimisesta. Hanke: 2021–2022). Parhailaan on myös käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä Keskuspuistonkin alueelta.

16.02.2021 Pöydälle

09.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, tiimipäällikkö: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi

§ 278

V 5.5.2021, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungille kohdistuvat Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen kustannukset tarkistetaan nykytilannetta vastaaviksi ja että asuntorakentamisen taloudellinen kannattavuus kyseiselle alueelle arvioidaan uudelleen muuttoliikenteen vähetessä.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristön toimialan lausuntoon viitaten, että Malmin entisen lentokenttäalueen kaavarunkovaiheessa tehtyjä esirakentamisen selvityksiä on tarkennettu ja niitä tarkennetaan edelleen alueen suunnittelun ja rakentamisen edetessä.

Maaperätutkimukset

Malmin entisen lentokentän maaperän alue on savikkoa, ei suota. Yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-alasta on savikkoa. Raken-

taminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-, puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maaperän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Kaupunki on selvittänyt Malmin entisen lentokentän alueen maaperää vuosia suunnitelmallisesti yhteensä noin 3 000 pisteestä. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän huokoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön suunnittelua varten. Tutkimuksia tehdään lisää alueen maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeisiin.

Maaperän pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muutamissa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttätöimintään liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenrinteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin vuonna 2019. Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja siitä raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentuvat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Liito-orava- ja luontoselvitykset

Liito-oravan levinneisyyttä selvitetään vuosittain ja siinä otetaan huomioon myös muiden tahojen tekemät havainnot. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa. Vuoden 2020 selvityksessä ei ole löytynyt uusia ydinalueita tai pesäpuita Malmin entisen lentokentän ympäriltä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille.

Helsingin liito-oravaverkostselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019, Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisuja 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojelu pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä

ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli. Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin entisen lentokenttä alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Erinäisiä selvityksiä on tehty muun muassa huomionarvoisten perhoslajien esiintymisestä, linnustosta, lepakoista, kasvillisuudesta sekä vesistöistä vuosina 2015–2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella jatketaan kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan myös lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan lisäksi pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Arvioidut rakentamiskustannukset ja niiden tarkentaminen

Rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnan kokemuksen mukaan yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää noin 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueen ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuuden arvioidaan olevan noin 3 000 milj. euroa, jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on vuonna 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamisvaihtoehdolle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarvioinnit täsmentyvät jatkuvasti kun edetään kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menettelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle perinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamiskäytäntöjä, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työstä raportoidaan vuoden 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun uusien väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11). Ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo vuonna 2021 lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta.

Kaupunkistrategiassa sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi rakentaa vuosina 2021–2023 yhteensä 7 000 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin entisen lentokentän alue on yleiskaavan 2016 tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-vuotisessa investointisuunnitelmassa.

Lopuksi

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

19.04.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 144

§ 279

V 5.5.2021, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite jalankulkuväylien taiteen osallistavasta käytöstä

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että julkisille jalankulkuväylille valittava taide suunnitellaan lähtökohtaisesti tukemaan ja mahdollistamaan teosten osallistavaa käyttöä mm. oleskeluun ja liikuntaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusissa julkisen taiteen hankkeissa pyritään mahdollistamaan teosten lähelle pääseminen aina, kun se on teoksen kannalta tarkoituksenmukaista eikä vaaranna teoksen tai kaupunkilaisten turvallisuutta. Mahdollisuus oleskella julkisessa ulkotilassa olevilla teoksilla on arvokasta.

Aloitteessa mainittu Kalasataman Early One Morning, Eternity Sculpture on hyvä esimerkki teoksesta, jota voi käyttää: sen päällä istutaan, lapset leikkivät sen sisällä ja se toimii kohtaamispaikkana ja keskustelunavauksena. Teokseen kiipeäminen on kuitenkin jouduttu turvalli-

suussyistä kieltämään. Rullalautailu estettiin siksi, että se on jo vahingoittanut teosta.

Turvallisuusvaatimusten ja taiteellisesti korkeatasoisten teosten yhteensovittaminen on usein haastavaa. Liikunta- ja leikkipaikkojen suunnittelussa on noudatettava lukuisia teknisiin ratkaisuihin, materiaaleihin ja mittasuhteisiin liittyviä turvallisuusmääräyksiä. Kuvataiteen alistaminen näille ei yleensä johda taiteellisen lopputuloksen kannalta parhaisiin ratkaisuihin, vaan vaarana on päätyä keskinkertaisiin kompromisseihin.

Ainutkertaiset taideteokset soveltuvat vain harvoin liikunnan harrastamispaikoiksi eikä niihin kiipeäminen ole koskaan täysin turvallista. Jos taideteoksissa rohkaistaan urheilemaan tai kiipeilemään, kaupunki kantaa viime kädessä vastuun vahingoista.

Liikuntapaikkoina taideteokset ovat myös alttiita vaurioitumiselle. Esimerkiksi rullalautailu kuluttaa teoksia, aiheuttaa murtumia ja jatkuvaa pintojen korjaustarvetta. Rullalautailun estämisellä ei haluta torjua teosten osallistavaa, vaan niitä vahingoittavaa käyttöä.

Julkisten taideteosten käyttäminen kaupunkilaisten omiin tarkoituksiin on monella tapaa mielekästä ja mahdollista. Siihen olisi kuitenkin löydettävä tapoja, jotka eivät vahingoita teoksia, vaaranna ihmisten turvallisuutta tai heikennä julkisten teosten taiteellista laatua.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 46

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitetta yleisten alueiden taiteen osallistavuudesta ja julkisen taiteen äärellä tapahtuvasta oleskelusta ja liikunnasta monin tavoin kannatettavana. Aloitteeseen liittyy kuitenkin myös joitakin ongelmallisia näkökohtia ja käytännön seikkoja, joita seuraavassa pyrimme valottamaan.

Taustaksi todettakoon, että vastuutahoina Helsingin julkisen taiteen hankinnoissa ovat HAM Helsingin taidemuseo, kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia. HAM toimii kaupungin julkisen taiteen tilauksissa taideasiantuntijana ja huolehtii kaupungin taidekokoelmasta, johon Taidemuseon kuratoimat julkiset taideteokset liitetään. Taidemuseo vastaa teosten säilymisestä, konservoinnista ja ylläpidosta yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Teosten tilaajana on kohteesta riippuen kaupunkiympäristön toimiala tai kanslia, ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa mm. teoksiin liittyvistä katurakenteista, kiveyksistä, perustuksista ja valaisusta.

Aloitteessa mainitaan Kalasataman Capellanaukiolla sijaitseva Jacob Dahlgrenin Early Morning, Eternity Sculpture esimerkkinä teoksesta, jonka osallistavaa käyttöä kaupunki olisi pyrkinyt torjumaan. Lähestytävyyden ja vuorovaikutukseen kannustaminen on tosiaan ollut sekä teoksen tekijän Jacob Dahlgrenin että teoksen kuratoimisesta ja tilaamisesta vastanneen työryhmän toive. Aasukkaat ovat ottaneet teoksen omakseen: siellä istutaan, siihen nojaillaan ja sitä halaillaan, lapset leikkivät sen sisällä, ja se toimii kohtaamispaikkana ja keskustelunavauksena.

Teokseen kiipeily on sen sijaan jouduttu turvallisuussyistä kieltämään, samoin kuin teoksessa rullalautailu. Kiipeilyssä vaarassa ovat kiipeilijät, rullalautailussa puolestaan itse teos. Teos ehti heti valmistuttuaan vahingoittua rullalautailusta, ja nyt sen maalipinta joudutaan hiomaan ja maalaamaan uudelleen. Tästä syystä rullalautailua teoksella on jouduttu jälkikäteen ehkäisemään muuttamalla katukiveystä sen ympärillä. Yksittäiset lohkopintaiset kivet osoittautuivat kuitenkin liian korkeiksi esteettömyyden kannalta., ja asia korjattiin pian kiviä madaltamalla.

Kaupunkistrategiassa ja luonnollisesti myös julkisen taiteen prosesseissa osallisuus on tärkeä arvo ja toimintatapa. Osallisuus taiteessa tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia. Se voi toteutua monin eri tavoin

ja eri vaiheissa teoksen elinkaarta, esimerkiksi kaupunkilaisten kuulemisena jo ennen taiteilijavalintaa; se voi myös olla koko taideteosprosessin ytimessä kuten yhteisötaiteen teoksissa. Osallisuutta voi rakentaa taidekasvatuksen keinoin. Teoksiin, niiden tekijöihin ja taustoihin tutustuminen edistää kaupunkilaisten omistajuutta ja osallisuutta niistä. Julkinen taide voi tarjota alustan kaupunkilaisten omille ja yhdessä jaeuille merkityksille ja muistoille. Taideteos voi toimia puheenaiheena, kokoontumispaikkana, maamerkinä, löytönä, toisen taiteellisen intervention alustana ja kaupunginosan visuaalisen identiteetin rakentajana.

Valtuustoaloitteessa esimerkkinä taideteosten osallistavasta käytöstä mainitaan oleskelu ja liikunta. Mahdollisuus koskea julkisessa ulkotilassa olevia teoksia ja oleskella niillä on arvokasta. Uusissa julkisen taiteen hankkeissa pyritäänkin mahdollistamaan lähelle pääsy aina, kun se on teoksen luonteen ja sisällön kannalta tarkoituksenmukaista eikä vaaranna teoksen tai kaupunkilaisten turvallisuutta.

Julkinen taide voi tukea liikuntaharrastusta ja aktivoita ihmisiä liikkumaan. Osallisuus voi toteutua hyvin myös ilman fyysistä kontaktia teokseen: vaikkapa seuraamalla valmiita kävely- tai pyöräilyreittejä julkisten veistosten äärelle tai kehittämällä HAMin veistoskartan avulla sellaisia itse. On kuitenkin monia syitä, joiden takia ainutkertaiset taideteokset vain harvoin soveltuvat liikunnan fyysisiksi alustoiksi.

Jos taideteoksissa rohkaistaan urheilemaan tai kiipeilemään, kaupunki viime kädessä kantaa vastuun ihmisille sattuvista vahingoista. Taide-teoksiin kiipeäminen ei koskaan ole täysin turvallista putoamis- ja juutumisvaaran vuoksi.

Liikuntaharrastuksen alustoina taideteokset ovat myös alttiita vaurioitumiselle. Esimerkiksi rullalautailu rikkoo ja kuluttaa teoksia synnyttäen sekä äkillisiä, teosten murtumiseen liittyviä korjaustarpeita että jatkuvasti uusiutuvaa naarmujen ja pintojen korjaustarvetta. Teosten korjaus ja säilymisen turvaaminen on kallista ja johtaa henkilötyöajan ja kustannusten kasvuun, josta lausunto aiheellisesti kantaa huolta. Rullalautailun estämisellä ei haluta torjua teosten osallistavaa, vaan niitä vahingoittavaa käyttöä. Estäviä toimenpiteitä joudutaan harkitsemaan myös turvallisuussyistä tai silloin, kun harrastus aiheuttaa asukkaita häiritsevää melua.

Turvallisuusvaatimusten ja taiteellisesti korkeatasoisen taideteoksen yhteensovittaminen on haastavaa. Liikunta- ja leikkipaikkojen suunnittelussa on noudatettava lukuisia teknisiin ratkaisuihin, alustoihin, materiaaleihin ja mittasuhteisiin liittyviä standardeja ja turvallisuusmääräyksiä. Kuvataiteen alistaminen käyttöesineiden suunnittelustandardeille ei

19.04.2021

yleensä johda taiteellisen lopputuloksen kannalta parhaisiin ratkaisuihin, vaan vaarana on päätyä keskinkertaisiin kompromisseihin.

Julkisten taideteosten käyttäminen kaupunkilaisten omiin tarkoituksiin on mielekästä ja mahdollista. Siihen olisi kuitenkin löydettävä tapoja, jotka eivät vahingoita teosta, riko sen tekijän tekijänoikeutta tai kutista taideteosta käyttöesineeksi. Kaupungissa törmäävät monet, keskenään vastakkaisetkin intressit ja toiminnot, ja uskomme että avoimesta, osallistavasta ja omintakeisesta kaupungista löytyy keskinäisen kunnioituksen hengessä paikkansa niin urheilulle, harrastuksille, kaupunkilaisten omaehtoiselle toiminnalle kuin ammattitaiteilijoiden työn tuloksena syntyneille taideteoksillekin.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 280

V 5.5.2021, Valtuutettu Otto Meren aloite Reilun Pelin periaatteiden edistämisestä liikuntaseuroissa

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki edistää Reilun Pelin periaatteiden tunnettuutta ja noudattamista kaupungin avustuksia saavien liikunta- ja urheiluseurojen toiminnassa.

Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto, johon lajijärjestöt ovat sitoutuneet vuodesta 2004 alkaen. Helsingin kaupungilla Reilun Pelin periaatteiden noudattaminen on ollut vuodesta 2016 alkaen liikunnan avustusten edellytyksenä. Niiden toteutumista seurataan talouden ja toiminnan raportoinnin ja satunnaisseurannan keinoin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on viime syksynä aloitettu työ eettisten periaatteiden edistämiseksi kaikkien avustusta saavien yhteisöjen toimintatavoissa. Tavoitteena on määrittää, mitä eettiset periaatteet toimialan avustustoiminnassa tarkoittavat ja miten ne avustuksissa

huomioidaan. Avustusehtojen tarkentaminen viedään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätettäväksi tämän vuoden aikana. Samaan aikaan edistetään eettisten periaatteiden tunnettuutta viestinnän ja koulutuksen avulla.

Toimialan yhteisten toimenpiteiden lisäksi liikuntapalvelut edistää Reilun pelin periaatteiden tunnettuutta yhdessä Olympiakomitean kanssa. Olympiakomitealla on valmistumassa Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutus, jolla lisätään seurojen tietoa eettisestä toiminnasta. Tavoitteena on, että jokaisen liikuntaseuran jokainen valmentaja suorittaa Vastuullinen valmentaja -verkkokoulutuksen.

Avustusehtojen tarkentamisen sekä kouluttamisen lisäksi Reilun pelin periaatteita koskevaa viestintää ja seurojen kanssa käytävää keskustelua on tarkoitus lisätä eri foorumeilla. Liikuntapalvelut on keskustellut periaatteista seurojen kanssa mm. vuosittaisissa seurafoorumeissa, seuraparlamentin kokouksissa, seurojen koulutustilaisuuksissa ja sosiaalisen median ryhmissä.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 12

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää aloitetta kannatettavana.

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja vastuullisuustyön perusta. Se sisältää viisi pääperiaatetta:

- Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
- Vastuu kasvatuksesta
- Terveiden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
- Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Reilu Peli on suomalaisen liikunnan ja urheilun eettisten periaatteiden asiakirja, johon lajijärjestöt ovat yhteisesti sitoutuneet vuodesta 2004 alkaen. Se pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 2030. Reilu Peli peilaa vahvasti myös olympismin perusarvoja – kunnioitusta, ystävyyttä ja erinomaisuutta. (Liite 2.)

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteiden ja tavoitteiden noudattamisvelvoite on ollut vuodesta 2016 alkaen yksi liikunnan avustusten kriteereistä. Helsingin kaupunki edellyttää, että avustuksen saajat noudattavat kaikessa toiminnassaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin edellä mainittuja periaatteita. (Liikunnan avustusten hakuohje 2021, liikuntajaosto 27.10.2020, § 30) Seuroja tiedotetaan vuosittain avustusten myöntämisen periaatteista ja avustuskohtaisista kriteereistä liikunnan avustusten www-sivuilla, sähköpostitse sekä avustusinfotilaisuuksissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistettiin syksyllä 2020 liikunta-, kulttuuri ja nuorisopalveluiden yhteinen työ eettisten periaatteiden edistämiseksi avustusta saavien yleishyödyllisten yhteisöjen toimintatavoissa. Kaikille avustuksen saajille tiedotettiin, että Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala kehittää avustustoimintaa ja haluaa tuoda paremmin esille eettisten periaatteiden merkityksen. Avustuksen saajilta kerättiin marraskuussa kyselyllä tietoa siitä, miten toiminnassa on huomioitu eettisistä näkökulmista toiminnan fyysinen ja psyykinen turvallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, hallinto ja talous, kestävä kehitys ja ilmastonmuutoksen torjuminen sekä tietosuoja. Lisäksi kysyttiin, onko avustettava yhteisö määrittellyt omat eettiset periaatteet toiminnalleen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustustoiminnasta vastaavat kumppanuusyksiköt kokoontuivat joulukuussa 2020 yhteiseen työpajaan, jonka tarkoituksena oli määrittää, mitä eettiset periaatteet tarkoittavat osana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustustoimintaa sekä miten

eettiset periaatteet huomioidaan avustustoiminnassa. Yhteisen työskentelyn pohjalta tehdään päätösehdotukset lautakunnalle vuonna 2021 avustusperiaatteiden tarkentamisesta sekä edistetään käytännön toimenpiteitä eettisten periaatteiden edistämiseksi viestinnän ja koulutuksen avulla sekä avustushaun yhteydessä. Avustuksen myöntäjän ja saajan suhde perustuu jatkossakin luottamukseen ja vastuu toiminnan eettisyydestä on ensisijaisesti toimijoilla itsellään. Eettisten periaatteiden toteutumista seurataan talouden ja toiminnan seurannan, raportoinnin ja satunnaisseurannan keinoin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteisten toimenpiteiden lisäksi liikuntapalvelukonaisuus on käynyt Olympiakomitean edustajien kanssa keskustelua siitä, miten seurojen eettisten periaatteiden mukaista toimintaa sekä tietoisuutta asiasta voitaisiin yhteistyössä edistää. Käytännön toimenpiteenä on käyty läpi kaupungin mahdollisuutta hyödyntää Olympiakomitean valmistumassa olevan Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutusta osana Reilun Pelin periaatteiden mukaisen toiminnan edistämistä. Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutusta ollaan ottamassa Olympiakomitean ja lajijärjestöjen toimesta vaiheittain käyttöön vuonna 2021 (Liite 3). Ensimmäisenä osa-alueena lajijärjestöt ja seurat tulevat suunnitelmien mukaan ottamaan käyttöön Vastuullinen valmentaja -koulutuksen. Tavoitteena on, että jokaisen seuran jokainen valmentaja suorittaa verkkokoulutuksen. Koulutuksella lisätään seurojen tietoisuutta vastuullisesta ja Reilun Pelin periaatteiden mukaisesta toiminnasta.

Avustusehtojen ja -kriteerien tarkentamisen sekä kouluttamisen lisäksi myös tämän aihekokonaisuuden viestintää ja siitä seurojen kanssa käytävää keskustelua on tarkoitettu lisätä eri foorumeilla. Liikuntapalvelukokonaisuus on keskustellut eettisistä periaatteista seurojen kanssa kahden viime vuoden aikana mm. vuosittaisissa seurafoorumeissa, seurojen koulutustilaisuuksissa, seuraparlamentin kokouksissa sekä Liikuntaseurat Helsingissä -Facebook-ryhmässä, jossa on tällä hetkellä mukana yli 350 jäsentä (helsinkiläisiä seuratoimijoita, järjestöjen edustajia ja kaupungin yhdistysyhteistyötä tekeviä työntekijöitä).

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

§ 281

V 5.5.2021, Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seija Muurinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupunki selvittää uuden laiturilla, pukukopeilla ja avantotekniikalla varustetun talviuintipaikan perustamista Laajasaloon.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä palvelustrategiatyö, jossa määritellään mitä palveluja kaupunki tuottaa itse, missä se toimii kumppanina ja minkä palvelujen tuottamiseen se ei osallistu. Määrittelytyö koskee myös talviuintia. Aloitteen ehdotusta voidaan arvioida tarkemmin sen jälkeen.

Talviuintipaikkoja ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset ja urheiluseurat liikuntapalvelujen vuokraamalla alueilla. Kaupungissa on tällä hetkellä 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa, mutta Laajasalossa sellaista ei ole. Villa Furuvikin uimarannalla on yksityisen palveluntarjoajan rantasauna, jonka yhteydessä on mahdollisuus talviuintiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Ylläpitäjä vastaa uintipaikan turvallisuudesta sekä rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Aloitteessa esitetyistä vaihtoehtoista toteuttamiskelpoisin paikka on Kruunuvuorenrannassa, uuden uimarannan yhteydessä, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa. Kruunuvuoreen rakennettava julkinen uimaranta sijaitsee Stansvikin läheisyydessä ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Stansvikin uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu myös tontti saunakylää varten. Kruunuvuorenrannan palveluyhtiön on tarkoitus rakentaa saunat asukkaiden käyttöön, ja se voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisille, esimerkiksi urheiluseuroille. Tähän yhteyteen on mahdollista rakentaa talviuintipaikka. Myös Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu pienimuotoinen saunakylä. Jos sille löytyy toimintaa pyörittävä yhdistys tai yritys, sen yhteyteen on mahdollista perustaa talviuintipaikka.

Myös Yliskylässä sijaitsevalle Laajasalon nykyiselle uimarannalle olisi mahdollista perustaa talviuintipaikka. Sen pukutiloja ei kuitenkaan ole suunniteltu talvikäyttöön, niissä ei ole lämmitystä eikä niihin tule vettä talviaikaan. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000–100 000 euroa. Laiturin ja lämpimien pukutilojen lisäksi rannalle tulisi rakentaa talvikunnossapidettävä pelastusreitti hälytysajoneuvoja varten. Tähän ei ole tällä hetkellä varattu määrärahaa.

Muissa aloitteessa esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä. Tullisaareen ja Hevossalmeen on vaikea rakentaa talviuintipaikan edellyttämää esteetöntä ja talvikunnossapidettävää pelastusreittiä. Tullisaareissa on kaupungin hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, jos sinne perustetaan talviuintipaikka. Hevossalmassa sijaitsevat ulkoilureitit ovat puolestaan niin kapeita, että niitä pitäisi leventää.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.04.2021

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.02.2021 § 43

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapalvelujen järjestämisestä. Nykyisiä talviuintipaikkoja Helsingissä ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset tai urheiluseurat yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa liikuntapalveluiden kaavoittamisesta sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Laajasaloon Stansvikiin, Kruunuvuorenrannan läheisyyteen, on kaavoitettu saunakylä, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa myös talviuintipaikan varustamisen laitureilla, pukutiloilla ja avantotekniikalla.

Stansvikinrannan uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu tontti saunakylää varten. Tarkoitus on, että Kruunuvuorenrannan palveluyhtiö rakentaa saunat asukkaiden käyttöön. Palveluyhtiö voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisten käyttöön esimerkiksi kaupungin liikuntapalveluille tai urheiluseuroille. Tähän toimintaan on mahdollista liittää talviuintipaikka.

Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu myös pienimuotoinen saunakylä. Jos saunakylälle löytyy toimintaa pyörittävä yritys, yhdistys tai urheiluseura, on saunakylän yhteyteen mahdollista perustaa varustettu talviuintipaikka.

19.04.2021

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 11

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan avantouinti on kannatettavaa virkistystoimintaa. Helsingissä on 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Kaupunki toimii mahdollistajan roolissa ja vuokraa paikat talviuintiseuroille, jotka järjestävät talviuintitoimintaa jäsenilleen. Sopimuksista 11 on liikuntapalvelukokonaisuuden ja yksi kaupunkiympäristön toimialan hallinnoima. Talviuintitoimintaa on esitelty lautakunnan kokouksessa 17.12.2019.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on määrittelemässä vuoden 2021 aikana palvelustrategiatyön yhteydessä mitä palveluja tuotetaan itse, missä palveluissa toimitaan kumppanina ja mahdollistajana sekä minkä palveluiden tuottamiseen kaupunki ei osallistu. Yksi palvelu, joka tullessaan arvioimaan liikuntapalvelukokonaisuuden palveluista, on talviuinti ja miten kaupunki osallistuu sen mahdollistamiseen. Lautakunta katsoo, että tämän arvioinnin jälkeen aloitteeseen voidaan ottaa kantaa.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Talviuintipaikan ylläpitäjä, eli palveluntarjoaja, vastaa talviuintipaikan turvallisuudesta. Palveluntarjoaja voi olla esimerkiksi kunta, seurakunta, yhdistys tai yritys. Palveluntarjoaja vastaa talviuintipaikan rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan Tullisaareen ja Hevossalmeen esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Talviuintipaikalle tulee toteuttaa esteetön kulku hälytysajoneuvoille, mikä tarkoittaa, että paikalle tulee järjestää talvikunnossapidettävä reitti.

Tullisaarella on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämiä hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, mikäli sinne perustetaan talviuintipaikka. Lupa pukutilan sijoittamiseksi Tullisaaren arvokkaaseen kartanomiljöömäiseen ympäristöön voi myös olla haasteellista saada.

Hevossalmessa sijaitsevat ulkoilureitit ovat suurelta osin niin kapeita, että niitä tulisi leventää hälytysajoneuvoja varten. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä.

Esitetyistä vaihtoehdoista Laajasalon uimarannalle voisi perustaa talviuintipaikan, mutta toteuttamiskelpoisin paikka talviuinnille on Kruunuvuorenrannassa, uuden tulevan uimarannan yhteyteen, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa.

Laajasalon uimarannalla sijaitsevia pukutiloja ei ole suunniteltu talvikäyttöön, eikä pukutiloissa ole lämmitystä. Pukutiloihin ei myöskään tule vettä talviaikaan. Rannalle tulisi toteuttaa talvikunnossapidettävä reitti hälytysajoneuvoja varten. Uimarannan viereisellä kuntoradalla on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämä latu, joten talvikunnossapidettävä reitti rannalle tulisi suunnitella tämä huomioiden. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000 – 100 000 euroa.

Kruunuvuoreen rakennettava uimaranta sijaitsee Stansvikin alueen läheisyydessä, ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että viides kappale kuuluu seuraavasti:

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 282

V 5.5.2021, Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienempiä, esimerkiksi koulujen yhteydessä sijaitsevia kenttiä päällystettäisiin tekonurmella ja annettaisiin ilman varauksia kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön.

Viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Vuoroja on kahtena tai kolmena päivänä viikossa, eri kentillä eri päivinä. Merkittyjen vapaavuorojen lisäksi kentät ovat vapaasti käytettävissä aina kun niillä ei ole muuta toimintaa.

Vapaavuorojen aikana kentät ovat olleet varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen ohella tuleekin miettiä keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Nykyisten yleisövuorojen käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien vapaassa käytössä olevien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua.

Tekonurmikenttien rakentaminen kaventaa luonnonjäakenttäverkkoa, jolle on huomattavaa kysyntää. Erityisesti jalkapallon tarpeisiin rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä huonommin talviurheilun tarpeisiin. Niiden jäädyttäminen vaatii merkittävästi enemmän työtunteja.

Pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta, sijainnista ja tekonurmityypistä riippuen. Hiekkatekonurmi on vähän edullisempi ja soveltuu laajemmin erilaiseen vapaa-ajankäyttöön, kumirouhetekonurmi jalkapalloon.

Vanhoja tekonurmimattoja ei tule siirtää uusille kentille, koska siirtäminen voi aiheuttaa niihin vaarallisia repeämiä. Mattojen käyttöikä on seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutuessaan uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille.

Yleisillä alueilla olevat isommat kentät ovat useimmiten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa, koulujen piholla olevat kentät puolestaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan. Kun käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muuttamisen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi, kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa muutoksen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Tekonurmikenttien toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen, joten sen sujuvuutta on tärkeää parantaa. Liikunnallisuuden edistämisen tulee olla kaikkien toimialojen yhteinen tavoite.

Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulujen piholla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti, ja kymmenen koulupihojen liikumisolosuhteita on parannettu erillismäärärahalla vuosina 2019–2020. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus toteuttaa toiminnallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi, käyttäjätoimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta tekonurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

potentiaalista luonnonjäakenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulu-
pihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat
- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekka-
tekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhekentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alustalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheämmällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KUVA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle sovitujen menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja keilemaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:ltä kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensinnäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000–2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutu-
tuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden re-
peäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toi-
miala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisoh-
jelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja piholla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikunnallisuutta parannettiin erillismäärära-
halla. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää pa-
ranta yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varau-
duttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärä-
rahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuu-
den omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutetuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

19.04.2021

Asia/21

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 283

V 5.5.2021, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniatarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista. Toimeentulokilaisissa (1412/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytyksistä. Oikeus perustoimeentulotukeen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella ja koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentu-

loa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden, mm. kuukautisvälineiden, kustannukset.

Vakiintuneen käytännön mukaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja nuorisoneuvoston lausunnot. Vastaus on sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukainen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on äänin 6-0, 7 tyhjää, kehottanut toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 22

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien

kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatusta- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Aloitteessa on tartuttu tärkeään asiaan tyttöjen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Kasvatusta- ja koulutusta- toimialalla käsitellään perusopetuksessa ja toisella asteella opetus suunnitelmien mukaisesti mm. terveystiedon ja biologian tunneilla ikäkauteen liittyvää kasvua, terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumusten tuntemusta ja niiden merkityksen pohtimista sekä seksuaalikasvatusta. Lisäksi opetuksessa perehdytään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioihin ja tarkastellaan yhteiskuntaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmista. Opetus suunnitelmien ja tutkinnon perusteissa korostetaan aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamisesta ja opetuksessa pyritään vahvistamaan havaittuihin epäkohtiin puuttumista. Vaikka kuukautisköyhyyteen ratkaisun tarjoaminen ei kuulu kasvatusta- ja koulutusta- toimialan tehtäviin, paneudutaan opetuksessa naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja yhteiskunnan toimintaan. Oppijoita ohjataan tarttumaan epäkohtiin, tekemään aloitteita ja kehittämään toimintaa yhteiskunnassa tasa-arvoisempaan suuntaan.

Aloitteessa kuvattu huoli kuukautisköyhyydestä on aiheellinen. Osalla oppilaista ja opiskelijoista ei ole varaa hankkia sellaisia kuukautisvälineitä, joita he haluaisivat käyttää. Aloitteessa ehdotetaan, että maksuttomia kuukautisvälineitä jaettaisiin nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisvälineiden tarjoamisessa tulisi huomioida käyttäjien henkilökohtaiset valinnat. Helsingissä oli 13–29-vuotiaita nuoria naisia vuonna 2019 lähes 80 000. Mikäli ilmaisia kuukautisvälineitä jaettaisiin kaikille heille, olisivat vuosikustannukset useamman miljoonaa euroa. Kasvatusta- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kaikille nuorille ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunnan mielestä mahdolliset ilmaiset kuukautisvälineet tulisi kohdentaa vain vähävaraisille nuorille.

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille ja vähävaraisille vähentäisi kuukautisköyhyyttä, mutta edellyttäisi resursointia monipuolisten kuukautisvälineiden hankinnan, varastoinnin ja jakelun suhteen. Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi myös henkilöresursseja. Jakelun järjestämisessä tulisi huomioida asian henkilökohtaisuus ja jakelu tulisi järjestää riittävän yksityisessä tilassa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille äkillisissä, akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä, mutta säännöllinen kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi suurempaa resursointia ja

koordinointia. Vaihtoehtona voisi olla jakaa kuukautisvälineitä automaattista, jolloin voi olla haastavaa varmistaa kuukautisvälineiden riittävä valikoima automaatissa sekä automaatin ylläpito. Mikäli kuukautisvälineitä jaettaisiin kouluissa tai oppilaitoksissa, jakelu tulisi turvallisuussyistä kohdentaa ainoastaan koulun tai oppilaitoksen omille oppijoille. Lisäksi tulisi päättää, jaetaanko kuukautisvälineitä kotikunnan vai opiskelupaikan perusteella. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi joka tapauksessa jakaa muuallakin kuin kouluissa ja oppilaitoksissa, koska jakelun tulisi tavoittaa kaikki kaupungin nuoret ja vähävaraiset. Jakelun järjestäminen usean tahon toimesta vaikeuttaisi jakeluun liittyvää kokonaiskoordinointia.

Koulujen ja oppilaitosten sijaan kuukautisvälineitä voisi jakaa Skotlannin tavoin esimerkiksi apteekkeissa, joista välineiden saanti hoituisi vaittomasti. Yksi vaihtoehto kuukautisköyhyyden kitkemiseksi olisi myös monien muiden maiden tavoin siirtää kuukautisvälineet farmakologisten tuotteiden kategoriaan ja näin muuttaa 24 prosentin arvonlisävero alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin lakialoitetta arvonlisäveron alentamisesta ja kannatusta aloitteelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kouluissa ja oppilaitoksissa edellyttäisi kuukautisvälineiden hankintaan, varastointiin ja jakeluun liittyvää resursointia sekä tarkoituksenmukaisia tiloja. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa esimerkiksi apteekkeissa.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausun-

non kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 6

Samuel Adouchief, Fatim Diarra, Emma Kari, Johanna Laisaari, Hannu Oskala, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 7

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen äänin 6–0. Tyhjää äänesti 7.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 13

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

"Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (englanniksi period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveyssiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Skotlanti on ensimmäinen kansakunta, jossa jaetaan kaikille naisille ilmaisia kuukautissiteitä ja tamponeja. Skotlannissa ilmaiset kuukautisvälineet ovat haettavissa apteekkeista, monitoimitaloista tai nuorisokerhoista.

Eduskunnassa tehtiin vuonna 2017 lakialoite kuukautisvälineiden arvonlisäveron alentamisesta, mutta lakialoite ei edennyt. Suomessa kuukautisvälineet kuuluvat 24 prosentin arvonlisäverokantaan. Esimerkiksi lääkkeet kuuluvat alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. EU:n arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa kuukautisvälineiden verottamisen alennetussa farmakologisten tuotteiden kategoriassa. Kuukautisvälineet on siirretty alennettuun arvonlisäverokantaan ainakin Ranskassa ja Isossa-Britanniassa.

Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat tuotteesta ja kaupasta riippuen. Kahdenkymmenen tamponin paketti maksaa kahdesta viiteen euroa, ja paketti kuukautissiteitä noin saman verran. Kuukuppi maksaa noin 25 euroa, ja sitä voi käyttää useamman vuoden. Karkeana arviona voidaan edellä mainitun perusteella käyttää noin viiden euron kustannusta kuukausittain per henkilö. Vuonna 2019 Helsingissä oli 12–25-vuotiaita naisia 52 229. Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautissiteitä ja tamponeja edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin kolme miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä kuukupin käytön kustannusarviota eikä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota.

Helsingin kaupungin kaikilla toimialoilla on mahdollisuus tilata arvolisäverottomia terveyssiteitä sekä tamponeja HUS Logistiikan kautta. Varastotilausjärjestelmästä tilattuna hinnat ovat seuraavat: kuukuppi ei ole valikoimassa, terveyssidepakkaus (halvin) 1,04 euroa (sisältää 20 kappaletta siteitä) ja tamponipakkaus 1,10 euroa pakkaus (sisältää 16 kappaletta tamponeja). Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisvälineitä edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin 690 000 euroa. Tämä kustannusarvio ei sisällä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota eikä kuukautisvälineiden jakeluun liittyviä henkilöresurssi- ja tilakustannuksia. Vuoden 2021 talousarviossa ei ole varattu rahaa ilmaisten kuukautisvälineiden jakamiselle.

Toimeentulotukilaissa (1426/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytykset ja oikeus siihen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella. Perustoimeentulotuki koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden kustannukset, joten Kelasta ja kunnista ei erikseen myönnetä vähävaraisille toimeentulotukea kuukautisvälineisiin.

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010.)

Kouluissa ja oppilaitoksissa on yksittäisiä kuukautisvälineitä annettavana äkillisissä tilanteissa oppilaille, joilla ei ole mukana omia kuukautisvälineitä ja kuukautiset alkavat kesken koulupäivän. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä ei ole maksuttomien kuukautisvälineiden tarvikjakelu, eikä sitä ole mahdollista terveydenhoitajan kautta toteuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille ja vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuukautisvälineiden kustannusten alentaminen mahdollisesti vähentäisi niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieneiaan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia."

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

19.04.2021

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Touko Niinimäki: Lisätään seuraava muotoilu ennen Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa olevan kappaleen loppuun: "Lautakunta toteaa kuitenkin samalla myös, että aihe on tärkeä sukupuolien tasa-arvon sekä sosioekonomisen oikeudenmukaisuuden kannalta, ja toivoo Helsingin kaupungin kartoittavan vuonna 2021 tapoja toteuttaa esimerkiksi koulu- ja/tai terveysasemakohtaista pilottia, jota kokeiltaisiiin vuoden 2022 talousarvioesityksen puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Touko Niinimäki)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Alexi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Touko Niinimäen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 7.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

19.04.2021

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 284

**V 5.5.2021, Valtuutettu Jukka Järvisen aloite päihitteettömistä asu-
mispalveluista**

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Järvinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan asunnottomien päihitteettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu syrjäytymisen ja asunnottomuuden torjuminen. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn ja vähentämisen toimenpidesuunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveys-toimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä. Sosiaali- ja terveystoimiala kehittää asunnottomuutta vähentäviä sosiaali- ja terveystoimiala myös erillishankkeella, jota rahoitetaan osin valtionavustuksella.

Asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvaeluja kehitetään kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Kokemusasiantuntijuutta hyödynnetään päihdehuollon tuetun asumisen kilpailutuksen valmistelussa.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystalvautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystalvautakunta 16.02.2021 § 34

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun valtuutetun päihteettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään päihteettömyyteen tukevien ja päihteettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä ja päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Helsingissä arvioitiin olevan 1 534 yksinelävää asunnotonta, 72 asunnotonta perhettä ja 50 asunnotonta pariskuntaa vuonna 2020. Sosiaali- ja terveystoimialan asunnottomien tuettuun asumiseen jonotti 668 asunnotonta saman vuoden marraskuussa. Asunnottomien asumispaikkoja on 3 908 (itsenäistä asumista, tuettua asumista, tukiasumista ja palveluasumista).

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Marraskuun lopussa vuonna 2020 noin 200 asunnotonta oli päihteettömien asumispalveluiden piirissä.

Helsingissä on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisemisen toimenpideohjelma. Tavoitteena on puolittaa asunnottomien määrä suunnitelman toimenpiteiden avulla vuoteen 2023 mennessä. Toimenpiteillä pyritään tehostamaan asunnottomien asumispalveluiden järjestämistä ja kehittämistä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on aloittanut osana kaupunkitasoista toimenpideohjelmaa asunnottomien asumispalvelujonojen purkamisen muun muassa tehostamalla asiakkaiden siirtymistä raskaasti tuetuista asumispalveluista kevyemmin tuettuihin asumispalveluihin. Lisäksi asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistä on jatkettu valtionavustuksen tuella toteutettavalla erillishankkeella ja asumisen tukeen kohdennetulla kaupungin muutosblokkirahoituksella. Molemmissa hankkeissa parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja toimintamalleja, joiden kautta erityisen tuen tarpeessa oleva asunnoton saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Keskeisenä pyrkimyksenä on motivoida asunnottomia päihteettömään elämään ja asumisratkaisuihin. Valtion rahoittama erillishanke liittyy hallituksen tavoitteeseen asunnottomuuden puolittamiseksi ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala kilpailutti vuonna 2020 tuetut asunnot, jotka toimivat Asunto ensin -periaatteella. Mallissa asunto nähdään ihmisoikeutena. Jokainen tarvitsee asunnon ja tarvittaessa oikeanlaista tukea, jotta myös asuminen onnistuisi, eikä kukaan joutuisi uudelleen asunnottomaksi. Vaikeinta asumisen onnistuminen on, kun ihmisellä on taustallaan pitkäaikaista asunnottomuutta, johon liittyy päihdeongelmia, väkivaltaisuutta, velkaantuneisuutta ja/tai mielenterveysongelmia. Asunto ensin -periaate tarkoittaa erilaisia asumisen ja asumisen tuen vaihtoehtoja. Kaikille ei sovi yksi ja sama malli.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Sen aikana asunnoton kulkee kohti itsenäisempää elämää, parempaa terveyttä ja hyvinvointia, ja löytää omat vahvuutensa sekä hyödyntää voimavarojansa. Toipumisen perusta on toivo siitä, että vaikeista elämäntilanteista ja haasteista voi selvitä. Toipumisorientoituneen työtteen periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Toipumisorientoituneissa palveluissa korostuvat asiakkaan toimijuus ja osallisuus sekä tasaveroinen kohtaaminen ammattilaisten kanssa. Tämän vuoksi palveluja kehitetään ja järjestetään yhteistyössä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa (vertais- ja kokemusasiantuntijat). Päihdehuollon tuettu asuminen kilpailutetaan vuonna 2021 ja valmistelussa hyödynnetään kokemusasiantuntijoiden kokemusta. Samalla arvioidaan päihteettömän asumisen kehittämistä ja lisäkapasiteetin tarvetta. Tällä hetkellä kaikki asunnottomat, jotka ovat motivoituneet päihteettömään elämään, on kyetty ohjaamaan päihdehuollon päihteettömään asumiseen ja sieltä edelleen omaan asuntoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomat ovat paljon palveluita tarvitsevia. Asunnottomien fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta edistetään yksilöllisesti jokaisen asukkaan toiveen ja tarpeen mukaan. Asunnottomien päihteettömät asumispalvelut vaikuttavat positiivisesti asunnottomien hyvinvointiin ja terveyteen sekä kaventavat väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 285

V 5.5.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpottamisesta turvakotijakson jälkeen

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan käytäntöjen luomista asunnon hakemisen ja saamisen helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu syrjäytymisen ja asunnottomuuden torjuminen. Asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja vähentämisen toimenpidesuunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveys-toimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Kaupunginhallitus toteaa, että yhteistyötä on tehty pitkään ja käytäntöjä on luotu kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Asumispaikkaa vailla olevan perheen on tärkeää saada asunnonhaku vireille jo turvakodissa. Turvakotien asukkaat, henkilöstö sekä sosiaali- ja asuntotoimi tekevät tiivistä yhteistyötä turvakotimajoituksen jälkeisen tilapäisen asumisvaiheen järjestelyissä. Osa tilapäisen asumisen paikoista on kaupungin omia, osa ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Tarvittaessa perheet saavat sosiaalityön puoltolausunnon vuokra-asunnon saamista varten. Näin asunnonvälitys saa viranomaiselta tiedon kiireellisen asunnon tarpeessa olevasta perheestä. Perhe voidaan myös ohjata hakemaan vuokravakuutta Kelalta.

Helsingin kaupungin asuntopalvelut tekee yhteistyötä Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy:n kanssa. Yhteistyötä ja käytäntöjen yhtenäistämistä kehitetään parhaillaan myös muiden asumispalvelujen tuottajien ja pääkaupunkiseudun verkostojen kanssa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 92

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turvakotipalvelut

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia, laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille ja perheille. Turvakotitoiminta siirtyi lakiuudistuksen yhteydessä kunnilta valtiolle vuonna 2015. Turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Turvakotipalvelut ovat saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Vuonna 2019 Suomessa toimi yhteensä 28 turvakotia. Näissä turvakodeissa oli tilaa yhteensä 202 perheelle tai yksin tulevalle asiakkaalle. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta, joista aikuisia asiakkaista oli 54 % ja lapsia 46 %. Yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia, joiden käyttöaste vuoden aikana oli 85% - 93%. THL:n tietojen mukaan turvakotien käyttäjämäärät ovat olleet kasvussa vuodesta 2015 alkaen. (Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Asunnon järjestyminen turvakotijakson jälkeen

Akuutin kriisin jälkeen on tärkeää päästä elämään tavallista arkea mahdollisimman pian eikä palaamisen väkivaltaiseen tilanteeseen tulisi olla vaihtoehto. Koska asiakkaat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heidän elämäntilanteensa ja taloudellinen asemansa eroavat, ovat myös heidän mahdollisuutensa uuden asunnon järjestämiseen hyvin erilaiset.

Nykyisessä asuntomarkkinatilanteessa on Helsingissä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja hyvin tarjolla. Niiden vuokrataso nousee kuitenkin monelle liian korkeaksi, joten ne eivät usein ole realistinen vaihtoehto asumisen järjestämiseksi turvakotijakson jälkeen. Asumisen hinta on noussut monille asunnon tarvitsijoille liian korkeaksi myös suhteessa Kelan hyväksymiin ns. kohtuuvuokrarajoihin.

Huolimatta siitä, että Helsingin kaupungin omistamien vuokra-asuntojen lisäksi on kaupungissa myös muita kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tarjoavia toimijoita, on kohtuuhintaisen vuokra-asunnon löytäminen vaikeaa. Moni joutuu turvautumaan kotikunnan järjestämään väliaikaiseen asuntoon. Turvakodista on mahdollisuus siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen (ns. kriisimajoitus).

Helsingissä aikuissosiaalityön tilapäisen majoituksen-yksikkö vastaa majoitukseen ohjaamisesta. Osa tilapäisen asumisen paikoista oste-

taan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Tilapäisen asumisen aikana perhe on myös lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen asiakkaita. Asiakasperheet saavat puoltolausunnon kaupungin vuokra-asuntohakemuksen liitteeksi.

Asukasvalinnat

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden asuntopalvelut-yksikkö tekee asukasvalinnat Helsingin kaupungin omistamiin (HEKA) ARA –vuokra-asuntoihin voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamien asukasvalintaperiaatteiden mukaisesti. Asukkaaksi valitsemisen perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot siten, että etusijalle asetetaan aina asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat vähävaraisimmat ja pienituloisimmat ruokakunnat. Periaatteena on, että vuokra-asunnot osoitetaan niitä eniten tarvitseville ruokakunnille pyrkien samalla vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Asunnontarvetta arvioitaessa apuna käytetään kiireellisyysluokitusta, jonka mukaan hakijat luokitellaan kolmeen ryhmään: Erittäin kiireellisiin, kiireellisiin tai asunnontarpeessa oleviin hakijoihin.

Hakemustensa perusteella turvakodeissa asuvat asunnonhakijat luokituvat erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleviin.

Asuntopalvelut-yksikkö valitsee asukkaat asuntoihin välittömästi saatuaan tiedon asuntojen vapautumisesta. Koska etukäteen ei ole tiedossa mistä ja millaisia asuntoja on vapautumassa, ei asunnonsaantimahdollisuuksia tai asunnon saantiin kuluvaan aikaan pystytä ennakoitavasti arvioimaan. Asukkaita valittaessa huomioidaan myös hakijan hakemuksessaan esittämät asuntoon ja asuinalueeseen liittyvät toiveet. Jos haettavalle asunnolle on hakemuksessa asetettu tiukat kriteerit (esim. lasten koulumatkat, asunnon hinta, koko, sijainti, varustetaso), voi sopivan asunnon löytyminen olla haasteellista.

Helsingin kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä ylittää moninkertaisesti niiden tarjonnan. Tällä hetkellä rekisterissä on noin 23 000 voimassa olevaa hakemusta, joista erittäin kiireellisiä on noin 12 000 ja kiireellisessä asunnontarpeessa olevia noin 6 800. Asuntoja vapautuu vuosittain vain noin 3 500 kpl, joten vuokra-asuntoa ei pystytä tarjoamaan edes kaikille erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleville hakijoille.

Helsingin toimenpidesuunnitelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi 2020 - 2022.

Asuntopalvelut-yksikkö tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden eri yksiköiden kuten lastensuojelun, asunnottomien tuen ja maahan-

muuttoyksikön kanssa. Turvakodeista asuntopalveluilla on jo pitkään tehty yhteistyötä Pääkaupungin turvakoti Oy:n kanssa.

Asuntopalveluista osallistuttiin kaupunginkanslian, sotien ja Kymppin asuntotoimijoiden kanssa asunnottomuuden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi laaditun toimenpideohjelman vuosille 2020 - 2022 valmisteluun. Siinä yhteistyötä ja yhteistyöprosesseja eri toimijoiden välillä kehitettiin edelleen.

Tuloksena on laadittu asuntuoltomake, jonka avulla on mahdollisuus tuoda esiin perheiden erityistilanteet. Näin asunnonvälitys saa tiedon viranomaiselta kiireellisen asunnon tarpeesta olevasta perheestä. Sosiaalityön asuntuoltoprosessia on mallinnettu syksyn 2020 aikana yhteistyössä kaupungin asunnonvälityksen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Puoltolausuntojen merkitys asukasvalinnoissa

Sovittujen periaatteiden mukaisesti laadittu puoltolausunto tuo tietoa hakijan sen hetkisestä tilanteesta ja asunnontarpeesta, jota hakemuksessa ei välttämättä ole osattu oikealla tavalla tuoda esiin tai mainittu lainkaan, jos hakemus on laitettu vireille aiemmin. Lisäksi puolto nostaa samassa tilanteessa olevien hakijoiden joukosta (joita voi olla johonkin asuntoon jopa satoja, erityisesti kantakaupungin kohteissa) esille ne hakijat, joilla on erittäin kiireellisen asunnon tarpeen lisäksi myös muita painavia perusteita asunnon saantiin. Aina tämäkään ei takaa yksittäisen hakijan asunnon saamista, sillä samaan kohteeseen voi olla useita hakijoita, joilla kaikilla on jokin puoltolausunto.

Jo sovittujen yhteistyökäytäntöjen lisäksi puoltoja asuntopalvelun liitteeksi tulee monelta muultakin toimijalta kuten eri sosiaalityöntekijöiltä ja -ohjaajilta, lääkäreiltä, lähi- ja sairaanhoitajilta, vuokranantajilta ja yhdistyksiltä. Puollot ovat sisällöltään hyvin vaihtelevia, eivätkä aina kerro hakijan tilanteesta ja asunnon tarpeen kiireellisyydestä.

Johtuen erittäin kiireellisten asunnonhakijoiden ja puoltolausuntojen suuresta määrästä, sekä hakijoiden asunnolle asettamista vaatimuksista, ei asuntoa voida puolloista huolimatta taata.

Yhteistyön lisääminen turvakotijakson jälkeisen asumisen järjestymiseksi

Helsingin kaupungilla on jo pitkään tehty yhteistyötä ja luotu käytäntöjä kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Viime vuonna on yhteistyötä asuntopalvelun ja sosiaali- ja terveystoimen välillä edelleen tiivistetty mm. asunnottomuuden ehkäisemiseksi laaditun toimenpideohjelman työstämisen yhteydessä.

Yhteistyöstä huolimatta asumisen järjestymisessä on usein haasteita johtuen kaupungin vuokra-asuntojen suuresta kysynnästä ja toisaalta vähäisestä tarjonnasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yhteistyötä asunnon saannin helpottamiseksi tulee edelleen jatkaa kaupunkiympäristön toimialan asuntopalvelut-yksikön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä. Yhteistyössä aiemmin sovittujen käytäntöjen noudattamista ja yhteistyön kehittämistä tulee jatkaa.

Lisäksi asuntopalvelut-yksikkö luo yhteydet pääkaupunkiseudun turvakotien edustajiin yhteistyöstä sopimiseksi ja puoltokäytäntöjen yhtenäistämiseksi kevään 2021 aikana. Tämän jälkeen käydään myös keskustelut käytännöistä ja niiden mahdollisesta yhtenäistämisestä Espoon Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n kanssa.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kati Hytönen, tiimipäällikkö: 310 29729
kati.hytonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 41

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 15 muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki luo käytännöt oman asunnon hakemisen ja saannin helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen ja että käytännöt luotaisiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja seudun turvakotien ja asuntopalveluiden kanssa.

Turvakodit Uudellamaalla

Turvakodissa tarjotaan tukea, neuvontaa ja ohjausta akuutissa tilanteessa perheelle, joka on kokenut lähisuhdeväkivaltaa.

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Turvakodeissa kertyi vuonna 2019 yli 92 000 asumispäivää, ja yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta. Valtakunnallisesti turvakotien asiakkaiden määrä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 6 prosentilla. Aikuisia asiakkaista oli 54 prosenttia ja lapsia 46 prosenttia.

Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia. Niiden käyttöaste oli 85 %–93 % vuoden aikana, ja perhepaikkoja niissä oli 7–14. Vuonna 2019 niissä oli yli 36 000 asumispäivää. Yhtä turvakotia lukuun ottamatta, asumispäivien lukumäärä nousi Uudenmaan turvakodeissa vuodesta 2018 vuoteen 2019. Vuonna 2020 Uudellamaalla oli käytössä yhdeksän turvakotia. Ennakkoon on saatu tietona, että turvakotien asiakasmäärä laskee vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Ennakkotietojen perusteella aikuisten asiakkaiden määrä kasvoi hieman, mutta lasten määrä sen sijaan laskee.

(Lähde: Thl Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Perheiden kriisimajoitus turvakodissa

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Jos perheessä on alaikäisiä lapsia, voidaan lastensuojelusta myös velvoittaa perhettä hakeutumaan turvakotiin lasten turvallisuuden takaamiseksi. Perhe ohjataan ensisijaisesti Helsingissä sijaitseviin turvakoteihin tai tarvittaessa pääkaupunkiseudulla siihen turvakotiin, jossa on tilaa.

Oleellista on turvakotien asiakkaiden ja henkilöstön sekä sosiaali- ja asuntotoimen työntekijöiden välinen yhteistyö perheen asumisratkaisun järjestämiseksi turvakotimajoituksen jälkeen. Tärkeää on saada asunnonhaku vireille jo turvakodissa, jotta vältetään tilapäisen asumisen vaiheelta.

Yhteistyötä parannetaan turvakotien kanssa kevään 2021 aikana sopimalla asunnonhakemiseen ja asuntopuoltoihin liittyvistä käytännöistä ja tiedonvaihdosta yhdessä lastensuojelun, alueellisen aikuissosiaalityön ja kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asioinnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen tilapäisen asumisen aikaiset palvelut turvakotimajoituksen jälkeen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Jos perheellä ei ole asumispaikkaa turvakotijakson jälkeen, Helsingin tilapäisen asumisen tiimin kautta autetaan tilapäisen vaiheen asumisratkaisussa. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta, ja osa on omia tilapäiseen asumiseen tarkoitettuja asuntoja. Perheet saavat pääsääntöisesti pysyvän asunnon kolmen kuukauden kuluessa.

Lähisuhdeväkivallan vuoksi tilapäisasumista haki Helsingissä 53 yksinäistä henkilöä ja 52 lapsiperhettä vuonna 2020. Hakijoista 87,6 % (92) oli naisia ja 12,4 % (13) miehiä. Naisten osuus hakijoista oli hieman suurempi verrattuna valtakunnalliseen lähisuhdeväkivaltatilastoon, jossa aikuisista lähisuhdeväkivallan uhreista 76,8 % on arvioitu olevan naisia.

Tilapäisen asumisen aikana perheen tuen ja palveluiden tarvetta selvitetään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa ja tuessa. Työryhmät toimivat moniammatillisesti ja työskentelyn aikana perheen on mahdollista saada myös lyhytkestoista ohjausta ja tukea esimerkiksi aikuissosiaalityön sosiaaliohjauksesta, perhe- ja kasvatusterveystieteistä tai psykiatriselta sairaanhoitajalta.

Helsingin aikuissosiaalityön tilapäisen asumisen -tiimissä on aloittanut 1.9.2020 sosiaalityöntekijä, jonka tehtävänä on tukea perheitä asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja asunnon hankinnassa. Sosiaalityöntekijän tehtävänä on myös palvelujen koordinointi ja yhteistyö palveluntuottajien kanssa.

Sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Lausuntolomake on tehty ja puoltoprosessi on kuvattu sekä sovittu kaupungin asuntopalvelun kanssa. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Puoltolausunnon laatii perheen sosiaalityön vastuutyöntekijä. Asunto-puolto tehdään, jos perheen asunnontarve on kiireellinen tai erittäin kiireellinen ja jos asuntoa ei ole mahdollista saada ilman puoltoa. Puollossa työntekijä pystyy tarkemmin kuvaamaan perheen asunnontarvet-

ta ja sen kiireellisyyttä. Puolto laaditaan yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja työntekijä lähettää puollon asuntohakemuksen liitteenä.

Vaikka asuntopuolto on tehty, ei asuntoa välttämättä ole vapaana. Niissä tilanteissa vastuutyöntekijä tukee perhettä asunnon haussa muutoin ja ohjaa esimerkiksi hakemaan Kelalta vuokravakuutta.

Esteitä vuokra-asunnon saamiseksi

Sosiaaliviranomaisen puoltolausunto ei takaa asunnon saamista. Vuokra-asuntoja on vähän vapaana ja sen saamista voivat hankaloittaa vuokravelka kaupungin tai muun julkisen yhteisön tai yhdistyksen asunnosta. Kerran menetetty Helsingin kaupungin vuokra-asunto hankaloittaa uuden vuokra-asunnon saantia merkittävästi. Jos perheen luottotiedot ovat menneet, hankaloittaa tämä yksityisiltä vuokranantajilta vuokraamista.

Jos vuokravelka on jo ulosotossa, on sen takaisinmaksun järjestäminen tai saaminen pois ulosotosta hankalaa. Myöskään maksusuunnitelman teko kohdistettuna vain vuokravelkaan ei onnistu.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimesta voi kuitenkin hakea sosiaalista luottoa, jonka kautta ulosotossa olevia velkoja voi olla mahdollista maksaa pois, mikäli kokonaisvelkojen määrä on alle 15 000 euroa. Sosiaalinen luotto käsittelee luottihakemuksen ja antaa päätöksen.

Vuokra-asunnon saamisen aikatauluun vaikuttaa perheen toive asunnon sijainnista, mihin puolestaan vaikuttaa lasten koulun tai päivähoitopaikan sijainti.

Pääkaupunkiseutu

Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin.

Helsingin kaupungin asuntopalvelu on tehnyt suoraa yhteistyötä Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy:n kolmen erillisen turvakodin kanssa (Pellas, Haaga ja Toukola). Turvakotien sosiaalityöntekijät tekevät lausunnon asuntopalveluun niiden perheiden osalta, jotka eivät ole kaupungin sosiaalitoimen asiakkaita. Helsingin kaupungin asuntopalvelu tulee laajentamaan yhteistyötä kaikkien pääkaupunkiseudulla toimivien turvakotien kanssa.

Turvakotijakson jälkeinen apu Helsingissä

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Turvakodista voi tarvittaessa

siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuolto-
lain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asu-
minen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun
kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi. Turvakodissa asuville
perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-
asunnon saamista varten.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun
tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen it-
senäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä
asioinnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puol-
tolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Sosiaalityön tiimit jatkavat
yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistä-
vät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupun-
kiseudun verkostoihin. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (pro-
sessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Helsingin kaupungilla on jo luotuja käytäntöjä turvakotijakson jälkeiseen
perheiden apuun, ja näitä käytäntöjä kehitetään edellä mainituin tavoin.
Edellä esitetyt haasteet asuntojen järjestämisessä huomioiden sosiaali-
ja terveyslautakunta pitää nykyisiä käytäntöjä ja niiden kehittämistä riit-
tävinä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vakituisen asunnon saaminen akuutin lähisuhdeväkivaltilanteen ja
turvakotisijoituksen jälkeen auttaa vanhemman ja lasten toipumista se-
kä elämän jatkumista muutosten jälkeen. Tilapäisasumisen järjestämi-
sellä tuetaan perhettä elämän ja asumisen järjestelyissä."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdo-
tuksen mukaisen lausunnon. Esittelijä muutti ehdotusta asian pöydälle-
panon aikana.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Henna Niiranen, lännen aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen((a))hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 286

Maanhankintaan ja asemakaavoitukseen liittyvät maapoliittiset periaatteet ja niiden soveltamisohje

HEL 2020-012503 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Peter Haaparinne. Asiantuntija Haaparinne poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Linjaukset
- 2 Linjaukset Perusteluineen
- 3 Soveltamisohje
- 4 Soveltamisohje Perusteluineen
- 5 Suurten kaupunkien maapolitiikkakäytäntöjä
- 6 Kyselytutkimus Helsingin maankäyttösopimusmenettelystä
- 7 Haastattelututkimus Helsingin vuokratonttien täydennysrakentamismenettelystä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus:

A)

Hyväksyy kaupungin maapolitiikassa noudatettavaksi liitteenä 1 olevat Helsingin maanhankintaan ja asemakaavoitukseen liittyvät maapoliittisia periaatteita koskevat linjaukset sekä liitteenä 2 olevan soveltamisohjeen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

B)

Oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan tekemään soveltamisohjeeseen lisäyksiä, tarkennuksia ja muutoksia, jotka eivät muuta linjausten pääperiaatteita.

C)

Vahvistaa kaupunkiympäristölautakunnalle hallintosäännön 16 luvun 1 §:ssä tarkoitetun erityisen toimivallan rajat siten, että kaupunkiympäristölautakunta tai sen määräämä viranomainen päättää maankäytösopimuksen hyväksymisestä 5 miljoonan euron kokonaisarvoon saakka.

Esittelijän perustelut

Linjaukset (A)

Esityksen perusteluihin on koottu keskeiset periaatteet ja niiden perustelut. Tarkemmat perustelut ovat liitteissä 3 ja 4. Perustelut ja muutokset nykyisiin käytäntöihin on kirjattu kunkin linjauksen tai soveltamisohjeen yhteyteen. Linjaukset ja soveltamisohjeet noudattavat samaa rakennetta. Siten esimerkiksi linjausten kappaletta 2.4.1 koskevat tarkentavat ohjeet sijaitsevat soveltamisohjeen kappaleessa 2.4.1.

Soveltamisohje (B)

Helsingin kaupunki- ja kiinteistörakenteen monipuolisuuden, maan arvon suuren vaihteluvälin ja tulevien tilanteiden ennakoimisen vaikeuden vuoksi soveltamisohjeet eivät voi olla tyhjentyvät eivätkä liian yksityiskohtaiset. Hyvin yksityiskohtaiset ohjeet vanhenevat nopeasti ja voivat hyvin erilaisissa tilanteissa kirjaimellisesti sovellettuna myös johtaa tasapuolisuuden vaarantumiseen. Maapoliittiset sopimusprosessit kestävät pitkään, usein yli valtuustokausien. Hankkeiden onnistuminen vaatii siten kaupungin sopimosapuolten luottamusta siihen, ettei pelisääntöjä olennaisesti muuteta kesken prosessia. Olosuhteiden muuttuessa tulee toisaalta väistämättä tarvetta yhtenäistää tai tarkentaa linjausten tulkintoja verraten nopeastikin. Tämä on tarkoituksenmukaista tehdä lautakuntatasolla.

Maankäytösopimusten hyväksyminen (C)

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäytösopimuksen hyväksymisestä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa. Kaupunginhallitus on 18.9.2017 § 865 vahvistanut kaupunkiympäristölautakunnalle hallintosäännön 16 luvun 1 §:ssä tarkoitetun erityisen toimivallan rajat siten, että kaupunkiympäristölautakunta tai

sen määräämä viranomainen päättää maankäyttösopimuksen hyväksymisestä 2 milj. euron kokonaisarvoon saakka. Toimivaltarajan muutos 5 milj. euroon vastaa maanhankinnan ja -myynnin toimivaltarajaa. Lautakunta voi voimassa olevien sääntöjen mukaan päättää 5 miljoonan euron kiinteistökaupasta (kaupunginhallitus 18.9.2017 § 865), mutta ei maankäyttösopimuksesta, jossa maankäyttökorvaus on 0,2 milj. euroa ja siihen liittyvän kiinteistöjärjestelyn arvo on 1,9 milj. euroa. Tilanteessa, jossa kyseisen asemakaavan hyväksyminen on delegoitu kaupunkiympäristölautakunnalle, lautakunta ei myöskään voi hyväksyä kaavaa ennen kuin kaupunginhallitus on hyväksynyt maankäyttösopimuksen. Muutos yhtenäistää maapolitiikan keinojen taloudellisia toimivaltarajoja, tehostaa hallintoa ja selkeyttää lautakunnan ja kaupunginhallituksen välistä toimivaltaa.

Taustaa

Kaupunkistrategian 2017–2021 visiona on tehdä Helsingistä maailman toimivin kaupunki. Onnistunut maapolitiikka on strategian monen osatavoitteen edellytys ja mahdollistaja. Kaupungin maapoliittisten linjausten määrittely on siksi valittu yhdeksi strategian kärkihankkeeksi.

Kaupungin nykyiset maapoliittiset linjaukset perustuvat lukuisiin erillisissä osissa tehtyihin, osittain hyvinkin vanhoihin osapäätöksiin. Vaikka pääperiaatteet edelleen ovat toimivat, uudet haasteet vaativat paikoin muutoksia ja tarkennuksia nykyisiin käytäntöihin.

Linjausten onnistunut soveltaminen on tärkeä osa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamisprosessia niin kaupunkitalouden kuin asuntotuotannon, asuntopolitiikan ja ilmastotavoitteiden kannalta.

Linjaukset koostuvat kahdesta osasta. Toiminnan pitkäjänteiset pääperiaatteet kuvataan varsinaisissa linjauksissa. Erillinen soveltamisohje täydentää ja tarkentaa linjausten tulkintaa ja ohjaa niiden soveltamista käytännön työssä.

Linjaukset muodostavat vuonna 2019 hyväksytyjen tontinluovutuslinjausten (kaupunginhallitus 1.4.2019 § 220) kanssa kaupungin maapoliittisten linjausten kokonaisuuden.

Linjaukset on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian laajalla poikkihallinnollisella yhteistyöllä niin ohjaus- kuin työryhmätasoilla.

Keskeiset muutokset

Kaupunki lisää maapoliittisten toimintaperiaatteidensa avoimuutta ko-koamalla periaatteet ja niiden soveltamisohjeet yhteen. Yhtenäistämäl-

lä ja selkeyttämällä asemakaavoitukseen liittyvät sopimusmenettelynsä, kaupunki parantaa niiden taloudellista ennustettavuutta niin yksityisten maanomistajien kuin kaupungilta tontteja vuokraavien kannalta.

Kaupunki seuraa linjausten ja niiden soveltamisohjeiden toimivuutta ja muuttaa niitä tarvittaessa. Kaupunki arvioi lisäksi maapoliittisen linjauskokonaisuuden toimivuutta ja mahdollisia muutostarpeita valtuustokausittain.

Maanhankinta (linjausten luku 1)

Maanhankinnan luonne muuttuu, koska Helsingissä on enää hyvin vähän yksityisomistuksessa olevaa kaavoittamatonta ns. raakamaata. Kaupungin siirtyessä enenevässä määrin kaupunkirakenteen tiivistämiseen maanhankinnan kohteetkin ovat yhä useammin pieniä rakennettuja kiinteistöjä, vuokraoikeuksia, niitä omistavien yhtiöiden osakkeita ja huoneistoja.

Strategisella maanhankinnalla pyritään vuosina 2021–35 ensisijaisesti edistämään yleiskaavan 2016 toteuttamisohjelman alkuvuosikymmenen painotusalueiden toteuttamista.

Maankäyttösopimukset (linjausten luku 2)

Maanomistajan maankäyttökorvaus määritetään asemakaavoituksen tuoman kiinteistön arvonnousun avulla.

Kun uuden kaavan tuoman rakennusoikeuden toteuttaminen edellyttää rakennuksen purkamista, kaupunki ottaa lähtöarvona huomioon käyttökunnossa ja käytössä olevan rakennuksen markkina-arvon.

Olevien rakennusten hyödyntämisen edistämiseksi kaupunki ottaa vanhan rakennuksen rajoitteiden arvoa alentavat vaikutukset huomioon uuden kaavan rakennusoikeuden markkina-arvossa.

Maanomistajaa sitoutuu edistämään kaupungin ilmastomuutosten hillintään liittyviä tavoitteita noudattamalla kaupungin tontinluovutusehtojen mukaista rakennusten energiatehokkuustasoa sekä rakennusaikana voimassa olevan hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisia rakentamiseen ja käyttöön liittyviä, rakennusluvan yhteydessä täsmentyviä toimenpiteitä.

Täydennysrakentaminen kaupungin vuokratonteilla (linjausten luku 3)

Täydennysrakentaminen kaupungin vuokratonteilla on jäänyt vähäiseksi. Kaupunki muuttaa prosessia maankäyttösopimuksen kaltaiseksi lisäten vuokralaisen taloudellisia kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta.

Asuinkerrostalojen täydennysrakentamisen alueellinen edistämiskokeilu (Linjausten luku 4)

Kaupunki edistää Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma 2020) kolmen kaupunkiuudistusalueen, valittujen asemanseutujen ja Raide-Jokerin pysäkkien asuinkerrostalojen täydennysrakentamista määräaikaisin taloudellisin kannustein. Kannusteet edellyttävät hankkeiden vireille laittamista vuoden 2025 loppuun mennessä ja niitä koskevien toteuttamissopimusten tekemistä kaupungin kanssa vuoden 2029 loppuun mennessä.

Muutosten talousvaikutukset

Talousvaikutuksiltaan suurimmat muutokset liittyvät täydennysrakentamiseen kaupungin vuokratonteilla (Linjausten luku 3) ja täydennysrakentamisen edistämiskokeiluun (Linjausten luku 4).

Kaupungin vuokratonttien täydennysrakentamisen vauhdittamiseksi esitetyt yleiset ja edistämiskokeilun muutokset on toteutettavissa nykyisten määrärahojen puitteissa, jos toiminta noin kolminkertaistuu nykyisestä 6 000 kem²:stä 20 000 kem²:iin/vuosi. Suurempi kasvu lisää kaupungin investointitarvetta, jolle kuitenkin on saatavissa hyvä, noin 8–13 %:n tuotto.

Edistämiskokeilulla kaupunki pyrkii puolitoista- – kaksinkertaistamaan yksityismaiden täydennysrakentamisen kokeilualueella. Kokeilu toisi tällöin viisivuotisella hakuajalla noin 120 000–160 000 kem²:n lisärakentamishankkeet alueelle ja nostaisi 6–8 milj. euron kannusteista huolimatta maankäyttökorvausten nettomäärää 2–7 milj. eurolla. Ilman kannusteita kokeilualueen yksityismaiden täydennysrakentamisen arvioidaan vastaavana ajanjaksona jäävän nykytasolleen, noin 80 000 kem²:iin.

1. Maanhankinta

Kaupungin maapolitiikan ylivoimaisesti vaikuttavin keino on ajoissa tapahtuva aktiivinen ja pitkäjänteinen strateginen maanhankinta. Helsinki on tässä toiminut viisaasti jo puolitoista vuosisataa. Suuri maaomaisuus antaa kaupungille hyvät mahdollisuudet kaupungin pitkäjänteiseen kehittämiseen ja kasvun edellyttämien infrainvestointien rahoittamiseen.

Vuosina 2015–19 kaupunki hankki 150 kaupalla/66 milj. eurolla yhteensä 133 ha maata.

Kaupungin maanhankintaperiaatteet ovat kestäneet hyvin aikaa, joten tarkennustarpeet ovat vähäiset.

Pääperiaatteet

Kaupunki hankkii kiinteistöjä ensisijaisesti vapaaehtoisin kaupun ja vaihdoin. Tarvittaessa kaupunki voi kuitenkin käyttää lainsäädännön kunnille tarjoamia muita maanhankintakeinoja, jotka on esitelty tarkemmin linjausten lopuksi. Tärkeimmät keinot ovat lunastus ja etuosto. Lunastusta kaupunki käyttää tarvittaessa lähinnä operatiivisessa maanhankinnassa, jos vapaaehtoinen sopiminen ei ole johtanut ajoissa lopputulokseen. Kohteet ovat tyypillisesti tontinosia ja yleisiä alueita, joita kiireellisesti tarvitaan asemakaavan toteuttamiseen. Kaupunki voi lunastaa myös vuokraoikeuksia rakennuksineen sekä kiinteistöjen nautinta-, rasite- ja vastaavia oikeuksia.

Tilanteessa, jossa kaupunki haluaa edistää sen vuokraaman tontin kehittämistä yhteistyössä kehittäjän kanssa kaupunki voi vuokraoikeuden ja sen mahdollisten rakennusten hankinnan sijaan edetä kehittäjän kanssa tehtävällä varausyhteistyöllä, johon sisältyy tontin osto-optio. Tällöin kehittäjä ostaa vuokraoikeuden rakennuksineen ja kaupunki myy sille tontin sen nettoarvosta (tontin uudesta markkina-arvosta vähennetään vuokraoikeuden ja sen mahdollisten rakennusten markkinaehtoisena pidettävä kauppahinta; vähennys ei kuitenkaan voi ylittää tontin uutta markkina-arvoa).

Hinnoittelu

Kaupunki hankkii rakennusmaita niillä sijaitsevine rakennuksineen markkinahinnalla. Kuntalain 130 §:n mukaan kaupungin tulee luovuttaa kiinteistöjä markkinaehtoisesti. Isona toimijana kaupungin tulee toimia kiinteistömarkkinoilla neutraalisti eli myös ostaa markkinaehtoisesti. Kaupungin mahdollisuudet onnistua vapaaehtoisessa maanhankinnassa vaatii johdonmukaisuudesta rakentuvaa uskottavuutta. Myyjän on voitava luottaa siihen, että kaupunki toimii tasapuolisesti. Yksittäisten kauppojen selkeä yli- tai alihinnoittelu heikentäisi kaupungin luotettavuutta ostajana ja vaikeuttaisi kaupantekoa.

Ne yleiset alueet, joille ei aikaisemman käytön perusteella ole määritettävissä varsinaista markkinahintaa, hinnoitellaan raakamaiden tavoin kaupungin yleisten alueiden hinnoittelumenetelmällä. Se pohjautuu pientalotonttien ja vanhojen asuntojen markkinahintojen aluekohtaiseen vertailuun.

Muuttuva toimintaympäristö

Kaupungin kasvun suuntautuminen olevan rakenteen sisään muuttaa merkittävästi strategisen maanhankinnan luonnetta. Laajoja raakamaita ei juurikaan ole, joten hankinta kohdistuu enenevässä määrin pieniin

rakennettuihin kiinteistöihin ja niiden vuokraoikeuksiin sekä yhtiöitettujen kiinteistön osakekantoihin tai niiden osiin (huoneistoihin).

Strategisen maanhankinnan painopistealueet 2021–2035

Strategisella maanhankinnalla kaupunki pyrkii vuosina 2021–2035 ensisijaisesti edistämään yleiskaavan 2016 toteuttamisohjelman alkuvuosikymmenen painotusalueiden toteuttamista. Niihin kuuluvat Malmin-kartano-Kannelmäen, Malmin ja Mellunkylän kaupunkiuudistusalueet, ensimmäisten kaupunkibulevardien varret ja esikaupunkien juna-asemat sekä pikaraitioteiden pysäkit. Alueet limittyvät osin toisiinsa.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunki hankkii maita siihen osoitettujen määrärahojen ja niiden mahdollisten ylitysoikeuksien sallimissa puitteissa.

Kaupungin maanhankinnan toimintaympäristön muuttaminen nostaa maanhankinnan yksikkökustannuksia (euroa/m²). Se pienentää nyky-määrärahoilla hankittavissa olevien maiden pinta-alaa. Viisailta oikea-aikaisilla hankinnoilla maanhankinnan taloudellinen vaikuttavuus ei kuitenkaan välttämättä heikkene. Pitkälle tulevaisuuteen ulottuvien strategisten hankintojen kannattavuus pohjautuu kuitenkin jatkossa nykyistä enemmän tulevan tonttimaan hintatason nousuodotuksiin, kun hankinnan kohteina ovat rakennetut ja/tai tonttimaaksi jo kaavoitetut kiinteistöt.

Kaupunki pyrkii tekemään uusien kaavojen toteuttamisen vaatimaa operatiivista maanhankintaa ensisijaisesti maankäyttösopimusten kiinteistöjärjestelyillä, vaihtoja painottaen. Tämä säästää kaupungin kasvavaroja, mutta maanvaihoilla saatava maa vaatii kirjanpidollisista syistä määrärahan. Menettely voi siten luoda painetta kirjanpitoteknisiin maanhankintamäärärahojen ylityksiin.

2. Maankäyttösopimukset

Maankäyttösopimusmenettely liittyy yksityismaiden asemakaavoitukseen. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12a lukuun perustuva kaupungin ja maanomistajan välinen sopimusmenettely koskee vain asemakaavasta merkittävää hyötyä saavia maanomistajia. He maksavat maankäyttökorvauksina vain ne keskimääräiset kaupungille aiheutuvat infrakustannukset, jotka ovat välttämättömiä maanomistajan saaman uuden rakennusoikeuden toteuttamiseksi.

Sopimukset ovat kaavojen toteuttamistalouden kannalta kaupungille merkittävät. Niiden avulla kaupunki voi myös ohjata yksityisen maalle

syntyvää rakentamista kaupungin asunto-, ympäristö- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Vuosina 2015–2019 kaupunki teki 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 kem² uutta rakennusoikeutta, josta asumiseen 700 000 kem². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 1,7 milj. euroa/sopimus ja 175 euroa/kem². Muutama hyvin laaja hanke sekä sopimusalueiden keskeisten sijaintien suuri osuus vaikuttivat nostavasti keskiarvoihin. Kaupunki on vuonna 2014 karkeasti arvioinut sen keskimääräisiksi asemakaavan toteuttamiskustannuksiksi nykyrahassa noin 155 euroa/kem² kaavanmuutosalueilla ja noin 210 euroa/kem² ensikaavojen alueilla. Kustannukset on arvioitu maankäyttö- ja rakennuslain kehittämiskorvausten määrittelyperusteiden mukaisesti (MRL 91c–91f §) ilman kaava-aluetta merkitsevästi palvelevan jo toteutuneen kuntainfran kustannusosuutta. Edellä mainitut kustannusarviot eivät siten kata esimerkiksi kunnallisten palvelutilojen taikka kunnallisteknisten johtojen rakentamiskustannuksia.

Kaupungin perimä suhteellinen maankäyttökorvaus on liitteessä 5 olevan selvityksen mukaan Suomen suurten kaupunkien edullisin, kun otetaan huomioon kaupungin korkea korvauskynnys. Yleinen vaihteluväli on 30–60 % kaavan tuomasta arvonnoususta ja korvauskynnys on varsin alhainen, pääosin 500 kem² lisärakennusoikeutta tai 50 000–250 000 euron arvonnousu.

Liitteessä 6 olevan asiakaskyselyn perusteella maanomistajat ovat olleet varsin tyytyväisiä kaupungin neuvottelutapaan ja tasapuolisuuteen sekä korvauksen oikeudenmukaisuuteen ja ennakoitavuuteen. Kaupungin asettamat asumisen rahoitus- ja hallintamuotovelvoitteet (AM-velvoitteet) saivat sen sijaan runsaasti kritiikkiä.

Nykyinen maankäyttösopimusmenettely on vuodelta 2014 ja sitä on tarkennettu muutamaan otteeseen. Menettely on osoittautunut tehokkaaksi ja toimivaksi, eikä suuria periaatteellisia muutostarpeita katsota olevan.

Pääperiaatteet

Kaupunki tiedottaa menettelystä asemakaava-alueen maanomistajille asemakaavoituksen alkuvaiheessa. Varsinaiset sopimusneuvottelut käydään kaavoituksen loppuvaiheessa, kun kaavan sisältö on selvillä. Sopimuksen ohjausvaikutuksen varmistamiseksi maankäyttösopimus tulee aina allekirjoittaa ennen kaavan lopullista hyväksymistä.

Maankäyttösopimustarpeen määrittää uuden kaavan maanomistajalle tuleva merkittävä hyöty, jonka kaupunki määrittää uuden kaavan tuo-

man arvonnousun avulla. Vanhan kaavan asuntotonteilla korvauskynnyks on 1 000 000 euroa ja muutoin 700 000 euroa.

Arvonnousu määritetään markkina-arvon nousun avulla, neuvotteluhetken hintatasossa. Kaupungin edellyttäessä asuinrakennusoikeuden toteuttamista hallintamuodolla, jonka rakennusoikeuden arvoa on säännelty, korvauslaskennassa noudatetaan kuitenkin säänneltyä hintatasoa. Yleisten alueiden osalta noudatetaan maanhankinnan hinnoitteluperiaatteita.

Ensikaavassa korvaus on 50 % korvauskynnyksen ylittävästä arvonnoususta ja kaavamuutoksissa 35 %. Lisäksi maanomistaja luovuttaa kaupungille asemakaavan yleiset alueet korvauksetta, kuitenkin enintään uuden rakennusoikeuden verran maa-m²:nä.

Kaupunki pyrkii maankäytösopimuksen osana sopimaan kiinteistöjärjestelyistä, jotka edistävät kaavan toteuttamista tai ovat sen toteuttamisen edellytyksiä. Kiinteistöjärjestelyt toteutetaan asemakaavan lainvoimaistumiseen sidottuna kiinteistökauppana, jossa kaupunki ostaa, vaihtaa tai myy tonttimaata ja/tai ostaa yleisiä alueita. Pääsääntöisesti omistusjärjestelyt koskevat tonttien ja yleisten alueiden osia.

Kaupunki pyrkii aina ensisijaisesti neuvottelemaan maanomistajan kanssa maankäytösopimuksen. Mikäli maanomistajan kanssa ei päästä sopimukseen, kaupunki voi periä maanomistajalta maankäyttö- ja rakennuslain mukaista kehittämiskorvausta.

Muut sopimusperiaatteet

Kaupunki pyrkii luomaan edellytyksiä sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväan kaupunkirakenteeseen. AM-ohjelma on kaupungin keino ohjata asuinalueita ja sen asukasrakennetta sosiaalisesti monipuolisiksi, eläviksi ja elinvoimaisiksi kokonaisuuksiksi.

Kaupunki määrittää kaavoitusprosessin aikana kaava-alueen asuntotuotannon tavoiteltavan hallintamuotojakauman lähialueen nykyisen jakauman ja voimassa olevan AM-ohjelman tavoitejakauman periaatteiden pohjalta. Maankäytösopimuksissa kaupunki tarkentaa tavoitteensa ja velvoittaa maanomistajan toteuttamaan sen mukaista asuntotuotantoa.

Asuntopoliittisesti tärkeää velvoitetta ei maanomistajien esittämästä arvostelusta huolimatta esitetä muutettavaksi.

Uutena periaatteena kaupunki sitouttaa maanomistajaa noudattamaan kaupungin tontinluovutusehtojen mukaista rakennusten energiatehokkuustasoa. Lisäksi maanomistaja sitoutetaan edistämään kaupungin

ilmastomuutosten hillintään liittyviä tavoitteita noudattamalla rakennusaikana voimassa olevan HNH 2035 -toimenpideohjelman mukaisia rakentamiseen ja käyttöön liittyviä, rakennusluvan yhteydessä täsmennyviä toimenpiteitä.

Taloudelliset vaikutukset

Menettelyn tarkennuksilla ei ole merkittävää vaikutusta kaupungin maankäyttökorvaustuloihin.

Rakennusten markkina-arvon huomioon ottaminen purkavassa uusrakentamisessa vaatii käytännössä vähintään tontin rakennusoikeuden kolmin–nelinkertaistamista. Sellainen rakennustehokkuus on käytännössä mahdollista keskuksissa ja keskustamaisilla alueilla raskaan rai-deliikenteen asemien/pysäkkien lähetyvillä (juna- ja metroasemat sekä pikaraitioteiden pysäkit). Ilman tätä menettelyä nämä hankkeet jäisivät etenkin kantakaupungin ulkopuolella tekemättä, mikä huomattavasti vaikeuttaisi esikaupunkialueen keskustojen kehittämistä. Menettelyä on aiemmin käytetty esimerkiksi Lauttasaaren metrokorttelissa. Ilman toimintakuntoisen liikerakennuksen markkina-arvon (oikeutettua) huomioon ottamista hanke olisi jäänyt tekemättä. Koska kiinteistö sijaitsee metroaseman ja -radan päällä, hankkeen myöhäisempi toteuttaminen olisi vaatinut metroliiikenteen pysäyttämistä perustamistöiden ajaksi.

Menettely pienentää kaupungin saaman maankäyttökorvauksen määrää edellä mainituissa kohteissa, mutta toisaalta ne ovat varsin suuria hankkeita, jossa maankäyttökorvaus kuitenkin määrällisesti edelleen on suuri. Lisäksi näillä hankkeilla on usein kaupungin ja asukkaiden kannalta huomattavia positiivisia talous-, palvelu- ja muita vaikutuksia.

3. Asuinkerrostalojen täydennysrakentaminen kaupungin vuokraamilla asuntotonteilla

Kaupungin kunnianhimoisen asuntotuotantotavoitteen toteutuminen tulee edellyttämään mittavaa lisää, eli täydennysrakentamista myös kaupungin vuokraamilla asuntotonteilla.

Kaupungin nykyinen edistämiskeino, täydennysrakentamiskorvausmenettely on sopimusvapauteen perustuva, sitä koskevaa erityislainsäädäntöä ei ole säädetty.

Muista isoista kaupungeista vain Tampere on linjannut asuntovuokratonttien täydennysrakentamiskannusteita. Kannusteena se myöntää tiettyjen ehtojen täytyessä maanvuokran määräaikaista alennusta (enintään 85 %) enintään 10 vuodeksi (liite 5).

Helsingin menettely on osoittautunut hallinnollisesti raskaaksi, korvausten ennakoitavuus ja kannustavuus on osoittautunut heikoksi ja tulok-

set vaatimattomiksi. Vuosina 2015–19 kaupunki sai tehtyä vain 11 sopimusta, koskien yhteensä 30 000 kem² uutta rakennusoikeutta. Tämä oli vain 4 % maankäytösopimusten vastaavasta määrästä, vaikka kaupungin vuokraamat asuntotontit muodostavat noin 40 % Helsingin kaavoitettujen asuntotonttien pinta-alasta. Toteutumattomia tai kesken jätettyjä hankkeita on moninkertaisesti toteutuneisiin nähden.

Kaupunki muuttaa prosessia maankäytösopimuksen kaltaiseksi lisäten vuokralaisen taloudellisia kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta sekä hyödyntäen neuvotteluissa ja liitteessä 7 olevan prosessiin osallistuneiden haastattelututkimuksen palautetta.

Uuden menettelyn pääperiaatteet

Kaupunki kannustaa vuokraamiensa asuintonttien lisärakentamista sallimalla vuokralaisen myydä uutta asuinkerrostalojen rakennusoikeutta sisältävää vuokraoikeuden osaa valitsemalleen taholle tai kaupungille. Vuokralainen voi myös itse toteuttaa uuden vuokraoikeuden.

Mikäli vuokralainen päätyy itse toteuttamaan tai myymään uutta rakennusoikeutta sisältävää vuokraoikeutta kolmannelle, kaupunki määrittää sitä ennen kyseisen vuokra-alueen osalle markkinaehtoisuuden vuokran ja muut vuokraehdot kaupungin tontinluovutusperiaatteiden mukaisesti.

Mikäli kaupunki ostaa uutta rakennusoikeutta, se maksaa kyseisen vuokra-alueen osan kauppahintana 40 % rakennusoikeuden markkina-arvosta, kuitenkin enintään Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen (ARA) pitkäaikaisesti säännellyssä asuntotuotannossa salliman enimmäisarvon verran. Lisäksi kaupunki maksaa vuokra-alueella olevista käyttökuntoisista rakennuksista niiden teknisen nykyarvon. Kokonaiskauppahinta ei kuitenkaan saa ylittää 65 % uuden vuokraoikeuden markkina-arvosta. Kaupungin uuden periaatteen mukainen kauppahinta on keskimäärin 20–25 % vanhaa korvaustasoa korkeampi.

Uusi prosessi

Kaupunki ja vuokralainen hakevat yhdessä asemakaavan muuttamista. Samalla osapuolet sopivat kaupungin hankkeelle asettamista, kaupungin strategiaan linjauksiin liittyvistä vuokrauksen reunaehdoista kuten rahoitus- ja hallintamuodosta sekä rakennusten energiatehokkuusvaatimuksesta. Kaavamuutoshakemukseen ei sisällytetä kaavan sisältöä koskevia sitovia ehtoja.

Kaavoituksen loppuvaiheessa, ennen asemakaavamuutoksen hyväksymistä kaupunki ja vuokralainen tekevät asemakaavan voimaantuloon ja rakentamismahdollisuuksiin sidotun toteuttamissopimuksen. Kaavan toteuttamista varmistavan menettelyn toimivallan osalta kaupunki nou-

dattaa toteuttamissopimuksen luonteesta riippuen maanvuokrauksen ja/tai kiinteistökaupan toimivaltarajoja.

Päättävien maanvuokrasopimusten erityisehdot

Vuokralainen on oikeutettu kaupungin edellä mainittuihin kannusteisiin, kun yhdessä kaupungin kanssa laittaa täydennysrakentamiseen tähtäävän asemakaavan muutoshakemuksen vireille viimeistään viisi vuotta ennen vuokra-aikansa päättymistä. Lisäksi vuokralaisen tulee tehdä kaupungin kanssa asemakaavamuutokseen sidotut toteuttamissopimukset ennen vanhan maanvuokrasopimuksensa päättymistä. Ellei vuokralainen tämän vuokra-aikansa päättymiseen liittyvän määräajan kuluessa toimi, kaupungilla on oikeus korvauksetta supistaa vuokra-aluetta maanvuokrasopimuksen uusimisen yhteydessä.

Ennen vuotta 2026 päättävien maanvuokrasopimusten osalta noudatetaan erillistä siirtymäsäännöstä, joka mahdollistaa uuden menettelyn myös heille.

Kaupungin oikeus käynnistää vuokra-alueiden asemakaavamuutoksia

Kaupunki pyrkii käynnistämään vuokra-alueita koskevia asemakaavamuutoksia yhteistyössä vuokralaistensa kanssa. Kaupunki voi kuitenkin aina maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:n nojalla käynnistää kaavamuutoksia ilman vuokralaisen erillistä suostumusta, kun katsoo sen tarpeelliseksi kaupungin kehityksen tai maankäytön ohjaustarpeen vuoksi. Kaavaprosessissa vuokralaista kuullaan prosessin mukaisesti.

Myös kaupungin käynnistämässä kaavamuutoksessa vuokralaisella on oikeus myydä vuokra-alueensa mahdollista uutta rakennusoikeutta edellä mainituin menettelyin. Velvollisuutta siihen vuokralaisella ei kuitenkaan maanvuokrasopimuksen voimassa ollessa ole, koska sopimuksen muuttaminen vaatii molempien osapuolten hyväksymisen. Vastaavasti vuokralainen ei ilman sopimusmuutosta voi hyödyntää uuden kaavan tuomaa uutta rakennusoikeutta tai käyttömahdollisuutta.

Taloudelliset vaikutukset

Tilanteessa, jossa uusi menettely ei muuttaisi vuokratonttien täydentämISRakentamisen nykytasoa kaupungin investointitarve nousisi noin 0,3 milj. euroa/vuosi.

Jos uusi menettely nostaisi vuokratonttien täydennysrakentamista kolmin–kuusinkertaiseksi nykytasoon nähden, se saisi liikkeelle noin 18 000–36 000 kem²:n edestä uusia hankkeita/vuosi. Arvioiden, että vuokralaiset myisivät neljänneksen uusita hankkeista rakennuttajille, kaupungin investointitarve nousisi arviolta 3,2–6,5 milj. euroon vuodes-

sa. Kaupunki saisi tällöin vastapainoksi itse ja rakennuttajien ostamista vuokraoikeuksista uutta vuokratuloa yhteensä noin 0,4–0,9 milj. euroa vuodessa, eli investoinnilleen noin 13 %:n vuosituoton.

Vuokratonttien täydennysrakentamiseen kaupunki on pitkään osoittanut määrärahoja noin 3,5 milj. euroa/vuosi. Mikäli uusi menettely nostaa vuokratonttien täydennysrakentamista yli kolminkertaisesti, nykyinen määrärahataso ei riitä, elleivät vuokralaiset suuremmassa määrin itse toteuta tai myy uuden rakennusoikeuden vuokraoikeutta rakennuttajille.

4. Asuinkerrostalojen täydennysrakentamisen alueellinen edistämiskokeilu 2021–2025

Kyseessä on määräaikainen kokeilu asuinkerrostalojen täydennysrakentamisen lisäämiseksi alla mainituilla alueilla, joiden täydentämiskäytön on jäänyt vähäiseksi ja/tai joiden vetovoima asuin- ja työpaikka-alueina on jäänyt keskimääräistä heikommaksi. Kokeilulla kaupunki tukee sen muita samanaikaisia panostuksia, joilla on tavoitteena toistaa Myllypurossa aikaansaattua positiivista kehitystä.

Kokeilu koskee AM-ohjelman 2020 kaupunki-uudistusalueiksi valittuja Malminkartano-Kannelmäkeä, Malmia sekä Mellunkylää, joiden palvelujen ja asuinympäristön kehittämiseen kaupunki myös ohjaa muun muassa kaavoitus- ja yleisten alueiden kohentamisresursseja. Lisäksi kokeilualueeseen kuuluvat Pohjois-Haagan, Pukinmäen, Tapanilan ja Puistolan juna-asemien sekä Raide-Jokerin pysäkkien lähialueet (noin 300 metrin säteellä), joita pyritään kehittämään kaupunkimaisemmiksi. Raide-Jokerin valtionavun ehdoksi asetettiin 15 000 uuden asunnon ja 13 000 työpaikan uusien toimitilojen rakentamista pikaraitiotien varrelle vuoteen 2030 mennessä.

Kannusteiden tavoitteena on viisivuotisella ”hakemuskaudella” nostaa kokeilualueen asuntorakentamishankkeiden liikkeelle lähtöä yksityismailla 120 000–160 000 kem²:iin (2015–2019 noin 80 000 kem²) ja kaupungin vuokratonteilla 20 000–40 000 kem²:iin (2015–2019 noin 7 000 kem²).

Voimassaolo

Kannusteet suunnataan niille kokeilualueen maanomistajille ja vuokralaisille jotka hakevat asuinkerrostalojen täydennysrakentamiseen tähtäviä asemakaavamuutoksia 31.12.2025 mennessä ja tekevät niihin liittyvät toteuttamissopimukset 31.12.2029 mennessä.

Kannusteet

Kaupunki on kannusteiden suuruutta määrittäessään pyrkinyt tasapainoilemaan kannustavuuden ja käytettävissä olevien neuvonta-, neuvot-

telu- ja kaavoitusresurssien välillä, kaupungin tasapuolisuusperiaatteiden mahdollistamissa rajoissa.

Kaupunki alentaa maankäyttökorvaukset 25 %:lla eikä peri korvausta (asuntotonttien) katu- tai kellaritason liike- eikä palvelutiloista.

Ostaessaan vuokratun tontin uutta asuntorakennusoikeutta, eli osan vuokralaisen vuokraoikeudesta kaupunki maksaa kauppahintana 50 % rakennusoikeuden markkina-arvosta, eli 25 % normaalitasoa enemmän.

Kaupunki voi ostaa rakennuksen vuokraoikeuden rakennuksineen sen vanhan kaavan markkina-arvostaan, jos merkittävä lisärakentaminen vaatii rakennuksen purkamista ja kaupalla merkittävästi voi edistää kaupunkirakenteen toimivuutta ja/tai lisätä keskeisen sijainnin rakennustehokkuutta. Kaupunki voi myös käyttää luvun 1. Maanhankinta kohdassa pääperiaatteet esitettyä varausyhteistyömenettelyä kiinteistön kehittäjän kanssa

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunki on vuosina 2015–2019 tehnyt kokeilualueella vähän maankäytösopimuksia (11 kpl, 16 milj. euroa, 80 000 k-m²) ja sopimuksia täydennysrakentamiskorvauksista (4 kpl, 1,9 milj. euroa, 7 000 k-m²).

Kokeilun kannusteet ovat määräaikaiset, joten niihin oikeutetut hankkeet lähtevät liikkeelle 5 vuoden aikana. Niiden vaatiman kaavoitusprosessin, neuvottelujen ja päätöskäsittelyn laajuudesta johtuen hankkeiden tulosvaikutukset jakautuvat kuitenkin noin 10 vuodelle. Kokeilun alkuvuosina realisoituu todennäköisesti vain muutama hanke.

Tilanteessa, jossa uusi menettely ei nostaisi yksityismaan eikä vuokratonttien täydentämISRakentamista nykytasosta kaupungin maankäyttösopimusten korvaukset laskisivat kokeilukaudella yhteensä noin 4,1 milj. euroa ja investointitarve vuokratonttien uuden rakennusoikeuden hankintaan nousisi yhteensä noin 0,5 milj. euroa.

Jos uusi menettely nostaisi kokeilualueen yksityismaan täydennysrakentamishankkeiden määrää puolitoista–kaksinkertaiseksi nykytasoon nähden, se saisi kokeilukaudella liikkeelle 40 000–80 000 kem²:n edestä nykytasoa enemmän hankkeita. Kaupungin maankäytösopimusten korvaukset jäisivät tällöin 6,1–8,2 milj. euroa nykytasoa alemmiksi. Korvausten kokonaistuotto kasvaisi kuitenkin noin 1,6–7,4 milj. eurolla

Jos uusi menettely nostaisi vuokratonttien täydennysrakentamista kolmin–kuusinkertaiseksi nykytasoon nähden, se saisi kokeilukaudella liikkeelle 14 000–35 000 kem²:n edestä nykytasoa enemmän hankkeita.

Arvioiden, että vuokralaiset myisivät 15 % uuden rakennusoikeuden vuokraoikeudestaan rakennuttajille, kaupungin investointitarve nousisi keskimäärin arviolta 0,45–0,9 milj. euroon vuodessa 10 vuoden toteutusjaksolla. Kaupunki saisi tällöin vastapainoksi ostamilleen ja rakennuttajien ostamista vuokraoikeuksista uutta vuokratuloa noin 0,04–0,08 miljoonaa euroa vuodessa, eli investointiinsa nähden runsaan 9 %:n tuoton.

5. Soveltamisohje

Soveltamisohje täydentää ja tarkentaa linjausten tulkintaa käytännön työssä.

6. Poikkeaminen linjauksista ja soveltamisohjeesta

Linjauksista ja soveltamisohjeesta voidaan yksittäistapauksessa poiketa esityksestä ja päätöksestä ilmenevin erityisin perustein.

7. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Linjaukset ja soveltamisohjeet tulevat voimaan sen jälkeen, kun ne on kaupunginhallituksessa hyväksytty. Ne koskevat hyväksymisen jälkeen vireille tuleviin hankkeisiin liittyviä maapoliittisia toimia. Pitkäkestoisten varaus- ja kaavoitusprosessien toteutuminen edellyttää luottamusta siihen, ettei kaupunki olennaisesti muuta pelisääntöjään prosessin aikana. Ennen tätä päätöstä vireille tulleiden hankkeiden osalta noudatetaan siksi aiemmin voimassa olleita käytäntöjä ja periaatteita, ellei hankkeen kanssa toisin sovita.

Keinotekoisten, resursseja tuhlaavien ja toteuttamista viivästyttävien kaavamuutoshankkeiden peruutusten ja uudelleen vireille laittamisten välttämiseksi kaupunki voi soveltaa kokeilualueen kannusteita vireillä oleviin:

- maankäyttösopimukseen edellyttäen, ettei sopimuksia ole ennen päätöstä allekirjoitettu ja
- vanhan linjauksen mukaisesti täydennysrakentamiskorvauksiin, edellyttäen, ettei niihin liittyvää kaavahanketta vielä ole esitelty lopullisesti hyväksyttäväksi.

Hitaasti edistyneiden vuokratonttien täydennysrakentamishankkeiden suuren määrän vuoksi kaupunki pyytää kaikilta vanhan linjauksen mukaisten hankkeiden päättäviltä tahoilta ilmoitusta halukkuudestaan riipeästi jatkaa hanketta. Ellei hanke kahdeksan kuukauden kuluessa näiden linjausten hyväksymispäivästä ole ilmoittanut haluavansa hanketta jatkaa, kaupunki peruuttaa hankkeen. Mikäli hankkeeseen liittyvä asemakaavan muutos ei koske muita alueita, kaupunki voi jättää kaa-

van sikseen. Peruutetuilla hankkeilla on aina mahdollisuus käynnistää uusia, voimassa olevien linjausten mukaisia hankkeita.

Päätöksen jälkeiset toimet

Kaupunki on linjauspäätöksen tekemisen jälkeen pikaisesti yhteydessä kaikkiin vuokratonttien täydennysrakentamishankkeisiin sekä vuokratonttien haltijoihin, joiden maanvuokrasopimus päättyy ennen vuotta 2028 ja lähettää jatkossa tiedotteen täydennysrakentamisen menettelystä vähintään seitsemän vuotta ennen sopimuksen päättymistä.

Kaupunki koostaa ajantasaisena pidettävän linjausten ja niiden soveltamisohjeen yhdistelmän ja julkaisee sen nettisivuillaan. Kaupungin tavoitteena on monipuolisesti viestiä linjauksista ja niiden muutoksista maanomistajille, kaupungin asuntonttien vuokralaisille ja alan sekä kaupungin omille toimijoille.

Kaupunki käynnistää yleisten alueiden hinnoittelumenetelmän päivityksen.

Kaupungin asuntonttien vuokralaisten kanssa yhdessä tehtävien täydennysrakentamiseen tähtäävien asemakaavan muutoshakemusten alikirjoitus vaatii kaupunkiympäristön toimialajohtajan toimivallan delegointia tonttipäällikölle.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys talousarviokohdan lakkauttamiseksi

Kaupunkiympäristölautakunta on 8.12.2010 § 715 esittänyt kaupunginhallitukselle talousarviokohdan 8 01 03 02 (täydennysrakennuskorvaukset ja korvausinvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi) lakkauttavaksi ja sille osoitettavien määrärahojen siirtämistä talousarviokohtaan 8 01 01 (Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi) sekä talousarviokohdan 8 01 01 (Kiinteistöjen ja kiinteistön hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi) muutettavaksi muotoon: "Kiinteistöjen ja niiden vuokraoikeuksien sekä niiden tai niiden osan hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot, lunastukset ja haltuunottokorvaukset sekä kaavoitusmaksut ja maankäyttösopimuskorvaukset kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi".

Kaupunginvaltuuston 9.12.2020 § 352 hyväksymässä talousarviossa 2021 on lakkautettu talousarviokohta 8 01 03 02 ja sille osoitetut määrärahat on siirretty talousarviokohtaan 8 01 01. Talousarviokohdan 8 01 01 (Kiinteistöjen ja kiinteistön hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset kaupunkiympäristölautakun-

19.04.2021

nan käytettäväksi) muuttaminen muotoon "Kiinteistöjen ja niiden vuokraoikeuksien sekä niiden tai niiden osan hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot, lunastukset ja haltuunotkorvaukset sekä kaavoitusmaksut ja maankäyttösopimuskorvaukset kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi" on tarkoituksenmukaista tehdä seuraavan talousarvion valmistelun yhteydessä.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Linjaukset
- 2 Linjaukset Perusteluineen
- 3 Soveltamisohje
- 4 Soveltamisohje Perusteluineen
- 5 Suurten kaupunkien maapolitiikkakäytäntöjä
- 6 Kyselytutkimus Helsingin maankäyttösopimusmenettelystä
- 7 Haastattelututkimus Helsingin vuokratonttien täydennysrakentamismenettelystä

Muutoksenhaku

- A) ja B) Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- C) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.12.2020 § 708

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 287

Lausunto Helsingin käräjäoikeudelle käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärästä

HEL 2021-004195 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin käräjäoikeudelle seuraavan lausunnon käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärästä:

Kaupunginhallitus pitää käräjäoikeuden lautamiesten määrän vähentämistä noin 50 lautamiehellä perusteltuna.

Helsingin käräjäoikeus on lausuntopyynnössään arvioinut, että lautamiesten määrää olisi perusteltua vähentää nykyisestä 270 lautamiehestä. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan tulevaisuuteen tarvitaan enintään 220-230 käräjäoikeuden lautamiestä. Käräjäoikeuden arvio lautamiesten määrän vähentämistarpeesta perustuu nykyisen toimikauden aikana voimaan tulleeseen muutokseen, jossa yhden tuomarin kokoonpanon käyttöala on laajentunut ja lautamiehet osallistuvat lähinnä vakavien rikosasioiden käsittelyyn sekä käräjänotaarien ratkaisemien rikosasioiden käsittelyyn.

Lautamieskokoonpanossa ratkaistiin vuonna 2019 510 ja vuonna 2020 456 rikosasiaa. Jokaisen lautamieheksi valitun tuli osallistua istuntoihin keskimäärin 6 kertaa vuoden 2019 aikana ja keskimäärin 4,6 kertaa vuoden 2020 aikana. Käräjäoikeuden käsityksen ja lautamiehiltä tulleen palautteen mukaan valittavilla lautamiehillä tulisi olla nykyistä enemmän istuntopäiviä vuosittain. Sopiva määrä voisi käräjäoikeuden mukaan olla noin 10 päivää vuodessa. Käräjäoikeuden lautamiehistä annetussa laissa määrätään, että lautamies voi olla mukana istunnossa kalenterivuonna enintään 20 päivänä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 31.3.2021

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain mukaan kärjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa Tuomioistuinvirasto. Ennen lautamiesten määrän vahvistamista kärjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvalla kunnalle on varattava tilaisuus antaa asiassa lausunto. Helsingin kärjäoikeuden tuomiopiiriin ei kuulu muita kuntia kuin Helsingin kaupunki.

Kärjäoikeuden lautamiehiä koskevat keskeiset muutokset

Vuoden 2019 alusta eli kesken nykyisten lautamiesten toimikauden voimaan tulleella lailla laajennettiin yhden tuomarin kokoonpanon toimivaltaa kärjäoikeudessa rikosasioissa sekä lisättiin kokoonpanovaihtoehtoja rikosasioissa. Sanotut muutokset ovat vähentäneet lautamiesistuntojen määrää kärjäoikeudessa.

Kaupunginvaltuusto valitsi vuosien 2009 ja 2013 alussa puolueiden ehdotuksen pohjalta 300 kärjäoikeuden lautamiestä. Vuonna 2017 vastaava luku oli 270 lautamiestä. Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain mukaan lautamiehet valitaan valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 31.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2021

Asia/26

Otteet

Ote

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 288

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta Leikosaarentiellä Aurinkolahdessa

HEL 2021-000694 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara esittää aloitteessaan Vuosaaren Leikosaa-
rentien nykyisen nopeusrajoituksen laskemista ja ajohidastetta Jauha-
jankujan suojatien kohdalle tien liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessan esitetyille katuosuuden no-
peusrajoituksen madaltamiselle tai hidasteen toteuttamiselle Leikosaa-
rentiellä ei ole tällä hetkellä perustetta.

Aloitteessa mainitulla Leikosaarentien katuosuudella ei ole sattunut ai-
nuttakaan poliisin tietoon tullutta jalankulkijaan tai pyöräilijään kohdis-
tunutta onnettomuutta viimeisen kymmenen vuoden aikana. Leikosaa-
rentie välillä Aurinkolahden puistotie ja Gustav Pauligin katu on katu-
luokaltaan paikallinen kokoojakatu, jolla liikennöi lähibussi 819. No-

peusrajoitus tällä kadun osuudella on 40 km/h. Kaupungin nopeusrajoitusperiaatteen mukaan paikallisilla kokoojakaduilla nopeusrajoitus on 30-40 km/h. Niillä kaduilla, jotka on suunniteltu ja mitoitettu joukkoliikenteen käyttöön, rajoitus on 40 km/h. Kaduilla, joita ei ole mitoitettu joukkoliikenteen käyttöön, rajoitus on 30 km/h, jos katuympäristö muutoin tukee sitä. Aurinkolahden tonttikatujen nopeusrajoitus on 30 km/h.

Leikosaarentien katuympäristön mitoitus Aurinkolahden puistotien ja Gustav Pauligin kadun välillä ei tue tällä hetkellä 30 km/h:n nopeusrajoitusta. Nopeusrajoitusjärjestelmän loogisuus tukee myös yhtenäistä nopeusrajoitusta reitillä Gustav Pauligin katu – Leikosaarentie – Meri-Rastilan tie, jossa rajoituksena on 40 km/h lukuun ottamatta pistemäistä 30 km/h -rajoitusta Merilahden peruskoulun kohdalla. Aloitteen katuosuudella ei ole vastaavia erityiskohteita välittömässä läheisyydessä.

Päätöksiä uusista hidasteista tehdään lähinnä koulujen aivan välittömään läheisyyteen ja muihin sellaisiin kohtiin, joissa on erityisen paljon jalankulkijoita. Kaikkia suojateitä ei ole mahdollista korottaa. Uusien hidasteiden suhteen kaupunki noudattaa pidättyväistä linjaa. Eri puolilla kaupunkia on kymmeniä valmiita hidastesuunnitelmia, joita toteutetaan niihin osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Aloitteen johdosta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 289

Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi katupuiden lisäämisestä Kyösti Kallion tielle Kulosaarissa

HEL 2020-007174 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.5.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään Kulosaaren Kyösti Kallion tie 2 A asemakaavan muuttamisen 27.5.2020 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnen:

"Jatkosuunnittelussa ja tarkemmassa katusuunnitteluvaiheessa selvitetään mahdollisuudet korvata osa menetettävästä puistosta katupuita lisäämällä, ja kadunvarsipysäköinnin lopullista määrää arvioimalla koulun saattoliikenne turvaten."

Jatkosuunnittelussa on tutkittu toivomusponnen edellyttämällä tavalla mahdollisuuksia jättää tilaa katupuiden istuttamiselle Kyösti Kallion tien

varten. Kun otetaan huomioon puiden kasvualustan vaatima tila, nykyiset ja uudet rakennukset, rakenteet ja niille välttämättömät tonttiliittymä sekä kadunvarsipysäköinnin tarve, olisi katupuita enimmilläänkin mahdollista lisätä niin vähän, etteivät ne muodostaisi merkittävää kokonaisuutta. Kadunvarsipysäköinnille on alueella paljon kysyntää, jota synnyttävät mm. läheisen koulun saattoliikenne, ostoskeskuksessa asiointi, kadun eteläreunaan sijoitettava kierrätyspiste sekä toistaiseksi toteutumaton tonttirakentaminen. Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristölautakunnan tapaan, että aloitteessa esitetyltä katualueelta ei näin ollen ole tarkoituksenmukaista varata tilaa katupuiden istuttamista varten.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että Kulosaaren Kyösti Kallion tie 2 A:n asemakaavan muutoksesta on tehty neljä valitusta, jotka ovat parhaillaan vireillä Helsingin hallinto-oikeudessa.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Lautakunta äänesti asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun. Asian käsittelyä jatkettiin äänin 7 - 6. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.04.2021 § 255

HEL 2020-007174 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.04.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.11.2020 § 676

HEL 2020-007174 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Läpimenevänä asemakaavallisena suunnitteluperiaatteena Kulosaaren kerrostaloalueella on ollut muiden helsinkiläisten metsäkaupunki-ihannetta noudattavien asuntoalueiden tapaan avokortteliperiaate siten, että samansuuntaisten rakennuslamellien väliin jäävät vehreät pihatilat ja metsä soljuu modernistisen ohjelman mukaisesti rakennusten välistä ja pihojen läpi. Tämä periaate ilmenee siten, että Kulosaassa, Itäväylän eteläpuolella, ei kaduilla pääsääntöisesti ole istutettuja katupuita. Katualueilla on joitakin itsestään kylväytyneitä tai muuten kuin kadun rakentamisen kautta kasvavia puita. Ainoa poikkeus on Adjutantinpolut jalankulkua ja pyöräilyä palveleva katualue, jonka reunaan on istutettu pihlajia. Alueen kasvillisuusrakenne muodostuu siten pääosin tonteilla ja puistoissa olevista runsaslukuisista puista ja muusta kasvillisuudesta, jotka luovat myös katualueille vehreää ilmettä.

Kyösti Kallion tien länsipäähän, Svinhufvudintien ja Tupavuoren väliselle osuudelle on suunniteltu asemakaavoituksen tilavaraussuunnittelun yhteydessä pysäköintipaikkoja palvelemaan jatkossa alueen asiointia 27 kappaletta ja kahden auton mittainen pysäyttämipaikka. Paikat ovat kadun suuntaisia. Alueen asiointipysäköintiä synnyttävät kadun eteläreunalla oleva koulu ja erityisesti sen saattoliikenne sekä kadun pohjoispuolella oleva ostoskeskus, jolla ei ole tontillaan pysäköintipaikkoja. Lisäksi kadun eteläreunaan on sijoittumassa kierrätyspiste, jossa on keräysastia tavanomaisille kierrätysjätteille. Kierrätysastioiden ja kierrätettävien artikkeleiden määrän lisäämiseen on varauduttu. Pysäköintipaikat jakautuvat siten, että kadun pohjoisreunalla on 18 autopaikkaa sekä pysähtymipaikka ja eteläreunassa 16 autopaikkaa. Lähialueella on nykyisin pysäköintikysyntää, jota lisää toistaiseksi toteutumaton tonttirakentaminen. Tähän vaikuttaa muun muassa läheisen kirkon pysäköinti, jolle osoitettu erillinen alue poistuu käytöstä.

Joukkoliikenteeseen varautumisen ja asukkailta saadun palautteen mukaan ostoskeskuksen nykyiseen ajorataan nähden kohtisuora pysäköinti aiheuttaa ongelmia ja vaaratilanteita. Kohtisuoria paikkoja on nykyisin 19 kpl ja ne sijaitsevat osittain tontilla. Uudessa tilanteessa ostoskeskuksen edustalle on suunniteltu 9 paikkaa sijoittuen kaikilta osin katualueelle, jotka ovat myös välttämättömän tarpeellisia ostoskeskuksen elinvoimaisuuden kannalta. Kadun varren pysäköinti on suunniteltu kadun suuntaiseksi palvelemaan kaikkia käyttäjiä. Uuden asemakaavan myötä katualueen levennys antaa mahdollisuuden näistä mainituista 27 paikoista 9:lle.

Kadulla katupuulle/puille varattavan viherkaistan leveys on vähintään 3m. Kasvualustan tilavuustarve/puu vaihtelee tilanteesta riippuen noin 7-25 kuution välillä. Kun otetaan huomioon kasvualustan vaatima tila, nykyiset ja uudet rakennukset, rakenteet ja niille välttämättömät tonttiliittymä sekä tarve varata ostoskeskuksen kohdalle suunnitellut paikat, olisi kadun pohjoisreunaan mahdollista sijoittaa yksi puu, jolloin pysäköintipaikkoja poistuisi kadun eteläreunasta 2 kappaletta suunnitellusta.

Kadun eteläreunaan, koulun puolelle olisi mahdollista sijoittaa puita enemmän, koska seinälinjat ovat kauempana ja rajoittavia ajoliittymiä on vähemmän. Eteläreunassa noin 100 metrin matkalle pysäköinnin lomaan puita saisi enintään 5 kappaletta normaalimitoituksella. Tällöin pohjoisreunalle ei mahtuisi pysäköintipaikkoja uuden asemakaava mahdollistamalla tavalla. Mikäli maksimimäärän sisältämä kierrätyspisteen kohdan pysäköinti jaksotettaisiin puuistutuksin niin ostoskeskuksen kohdalta poistuisi 5 paikkaa, ellei saataisi sovittua jalankulun sijoittamisesta osin tontin puolelle, jossa se nykyisinkin on.

19.04.2021

Katupuita olisi enimmilläänkin mahdollista lisätä niin vähän, etteivät ne muodostaisi merkittävää kokonaisuutta. Ottaen huomioon pysäköinnin keskittynyt, yleisiä tarpeita palveleva kysyntä kyseessä olevalle katualueelle ei ole tarkoituksenmukaista suunnitella katupuita.

Katupuiden istuttaminen Kyösti Kallion tielle ei ole perusteltua.

Käsittely

17.11.2020 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: Lautakunta palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että Kyösti Kallion katusuunnitelmassa jätetään tilaa ympäristön vehreyttä lisääville katupuille.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Lautakunta palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että Kyösti Kallion katusuunnitelmassa jätetään tilaa ympäristön vehreyttä lisääville katupuille.

Jaa-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kalleva, Jape Lovén, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Noora Laak, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 7 - 6.

10.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

§ 290

Kaupunginvaltuuston 17.2.2021 § 30 tekemän päätöksen täytäntöönpano

HEL 2020-014003 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus valtuutti tonttipäällikön tai tämän valtuuttaman myymään Länsisataman Jätkäsaassa sijaitsevat asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvät asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tontit (ALP-1) 20833/3 ja 5 sekä 20834/2 tai niistä muodostettavat tontit kaupunginvaltuuston 17.2.2021 § 30 päätöksen liitteen 2 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 17.2.2020 § 30 vahvistanut Helsingin Länsisataman Jätkäsaassa sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/3 ja 5 sekä 20834/2 myyntiperiaatteet.

Päätöksen mukaan tontit 20833/3, 20833/5 ja 20834/2 tai niistä muodostettavat tontit myydään vapaarahoitteiseen sääntelemättömään omistus- ja vuokra-asuntotuotantoon päätöksen liitteen 2 mukaisesti seuraavasti:

- Tontin 20833/3 kauppahinta on vapaarahoitteisen sääntelemättömän asuinrakennusoikeuden (omistusasuntotuotanto) osalta vähintään 1 400 euroa/k-m² ja tontille toteutettavien nk. kivijalkaliiketilojen osalta vähintään 550 euroa/k-m² 31.8.2022 asti. Kauppahinta on vähintään noin 6,8 milj. euroa.
- Tontin 20833/5 kauppahinta on vapaarahoitteisen sääntelemättömän asuinrakennusoikeuden (vuokra-asuntotuotanto) osalta vähin-

tään 1 350 euroa/k-m² ja tontille toteutettavien nk. kivijalkaliiketilojen osalta vähintään 550 euroa/k-m² 31.8.2022 asti. Kauppahinta on vähintään noin 4,8 milj. euroa.

- Tontin 20834/2 kauppahinta on vapaarahoitteisen sääntelemättömän asuinrakennusoikeuden (omistusasuntotuotanto) osalta vähintään 1400 euroa/k-m², päiväkotitilojen ja nk. kivijalkaliiketilojen osalta vähintään 550 euroa/k-m² sekä asukaspuiston sisätilojen osalta vähintään 500 euroa/k-m² 31.8.2022 asti. Kauppahinta on vähintään noin 13,6 milj. euroa.

Tonttipäällikkö on 19.2.2021 § 9 päättänyt myydä tontin 20833/5 Asunto Oy Helsingin Trissalle asuntotarkoituksiin.

Kaupunginhallitus ei ole päättänyt päätösehdotuksen mukaisista täytäntöönpanotoimista, joten sen tulee päättää niistä. Päätösehdotus vastaa kaupunginvaltuuston 17.2.2021 § 30 päätöksen edellyttämiä täytäntöönpanotoimia.

Kuntalain 39 §:n 2 kohdan mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tonttipäällikkö
Sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimi

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 17.02.2021 § 30

HEL 2020-014003 T 10 01 01 02

Päätös

19.04.2021

Kaupunginvaltuusto vahvisti Helsingin Länsisataman Jätkäsaarella sijaitsevien:

- asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/2 ja 4 sekä 20834/1 ja 3 sekä asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 20078/1–3 ja 20082/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti
- asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/3 ja 5 sekä 20834/2 myyntiperiaatteet liitteen 2 mukaisesti
- asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvän asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tontin (ALP-1) 20833/1 vuokrausperiaatteet niihin sisältyvine tontin osto-oikeutta koskevine ehtoineen liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 08.02.2021 § 101

HEL 2020-014003 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin Länsisataman Jätkäsaarella sijaitsevien:

- asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/2 ja 4 sekä 20834/1 ja 3 sekä asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 20078/1–3 ja 20082/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti
- asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/3 ja 5 sekä 20834/2 myyntiperiaatteet liitteen 2 mukaisesti
- asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvän asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tontin (ALP-1) 20833/1 vuokrausperiaatteet niihin sisältyvine tontin osto-oikeutta koskevine ehtoineen liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

19.04.2021

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 19.01.2021 § 12

HEL 2020-014003 T 10 01 01 02

Atlantinkatu, Länsisatamankatu ja Kanariankatu

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että:

- Kaupunki vahvistaa Helsingin Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/2 ja 4 sekä 20834/1 ja 3 sekä asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 20078/1-3 ja 20082/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.
- Kaupunki vahvistaa Helsingin Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/3 ja 5 sekä 20834/2 myyntiperiaatteet liitteen 2 mukaisesti, ja
- Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tonttipäällikkö tai tämän valtuuttama oikeutetaan myymään liitteestä 2 ilmenevät tai niistä muodostettavat tontit liitteen 2 mukaisesti.
- Kaupunki vahvistaa Helsingin Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12608 sisältyvän asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tontin (ALP-1) 20833/1 vuokrausperiaatteet niihin sisältyvine tontin osto-oikeutta koskevine ehtoineen liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kristian Berlin, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 36438
kristian.berlin(a)hel.fi

§ 291

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 15:

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 12.4.2021
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 13.4.2021

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.4.2021

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 13.4.2021

- ympäristö- ja lupajaosto 15.4.2021

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta 13.4.2021

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 15.4.2021

pormestari

apulaispormestarit

19.04.2021

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.04.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290 ja 291 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

269 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

19.04.2021

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Seija Muurinen

Tomi Sevander

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 23.04.2021.